

**Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus
Gimnázium, Technikum, Szakgimnázium,
Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti
Iskola és Kollégium**

Pedagógiai Program

2025. szeptember 1.

Tartalom

Tartalom.....	3
NEVELÉSI PROGRAM	6
Nevelési elvek	8
Nevelési értékeink	9
Az intézmény múltjának és jelenének bemutatása.....	11
I/1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
I/2. A nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	21
I/3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	21
I/4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	22
I/5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	26
I/6. A pedagógusok, az osztályfőnök feladatai.....	27
I/7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	29
I/8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	31
I/9. Kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel, az iskola partnereivel.....	32
I/10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata	33
I/11. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai	40
I/12. Az alkalmassági vizsga szabályai	42
I/13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek	43
I/14. Az alapfokú művészeti iskola művészeti ága oktatásának cél- és feladatrendszere	44
AZ ISKOLA HELYI TANTERVÉNEK KÖZÖS ELEMEI	48
II/1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	50
II/2. A választható tantárgyak, foglalkozások.....	52
II/3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	53
II/4. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	60
II/5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	61
II/6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	61
II/7. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	62
II/8. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	68

II/9. A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei	70
II/10. Az iskolai közösségi szolgálatra vonatkozó szabályok	73
II/11. A közép- és emelt szinten választható érettségi tantárgyak.....	74
AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE.....	76
III.1. Óraháló az általános iskolában	78
III.2. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	79
III.3. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	90
A NÉGYÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM HELYI TANTERVE.....	92
IV.1. Óraháló	94
IV/2. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	96
IV/3. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	101
A TECHNIKUM ÉS A SZAKGIMNÁZIUM HELYI TANTERVE.....	103
V.1 Alapelvek.....	104
V/2. A választott kerettanterv, programkövetelmény megnevezése.....	122
V/3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	128
V/4. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	133
AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA HELYI TANTERVE	135
VI/1. Az alapfokú művészeti iskola óraterve a kerettantervekhez	136
VI/2. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	136
VII/3. A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	137
VI/4. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei.....	137
VI/5. Az alapfokú művészeti iskolában a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei	138
A KOLLÉGIUM	147
NEVELÉSI.....	147
PROGRAMJA.....	147
VI.1 Pedagógiánk értékei, alapelvei, célkitűzései	148
VI.2. A tanulók életrendjének, tanulásának és szabadidejének szervezésével kapcsolatos elvek.....	149
VI.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	149
VI.4. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei	150
VI.5. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítésének terve	150

VI.6. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei.....	152
VI.7. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve	152
VI.8. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	153
VI.9. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése.....	153
AZ ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	155
Bevezető helyzetelemzés	157
VII.1 . Az óvoda bemutatása	157
VII.2. Keresztyén óvodai nevelésünk célkitűzései és alapelvei.....	159
VII.3. Hitre nevelésünk értelmezése.....	161
VII.4.. Az óvodai nevelés feladatai	162
VII.5. Az óvodai élet tevékenységi formái.....	173
VII.6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	187
VII.7. Az óvodai élet szervezeti keretei.....	189
VII.8. Az óvoda kapcsolatrendszere.....	192
Záró rendelkezések	203
Jogszabályok.....	205
Legitimáció	207

NEVELÉSI PROGRAM

Nevelési elvek

Az evangélikus iskola teológiai-pedagógiai alapvetése

Mi, akiket Isten kegyelme szabaddá tett, Jézus Krisztusban élő közösség vagyunk, és közösen munkálkodunk egy igazságos, megbékélt és Istenben összhangra lelt világért.

A Magyarországi Evangélikus Egyházban elkötelezettek vagyunk az oktatási-nevelési küldetésünket szolgáló iskolánk fenntartásában és működtetésében. A Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Technikum, Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégiumban csak Krisztusra figyelő Isten-hitünk vezérelhet minket, melynek evangélikus jellegéhez ragaszkodunk. Ennek szellemében az evangélikus iskola legfontosabb egyedi alapjai a következők.

A megközelítés

Az evangélikus iskolában a legfőbb érték az ember, aki Isten teremtménye, kegyelemre szoruló és Krisztusban megmentett egyéniség. Az evangélikus iskolában alapvetően nem a teljesítmény határozza meg az egyes ember értékét. Személyes elköteleződésünk a ránk bízottak iránt nem függ elért tanulmányi eredményeiktől. Ebben az egyén iránti elköteleződésben látjuk a személyiség kibontakoztatásának, az önálló döntésekre való nevelésnek, az igényes tanulmányi munka magas színvonalának kulcsát.

A döntéshozatal

Jézus tanításának és életpéldájának értelmében az evangélikus iskola szándéka személyes emberi kapcsolatok kialakítása. Nem kíván elszigetelődni nehéz helyzetektől sem. Életfolytatásában elsősorban nem a külső szabályok elsődlegesek, hanem az Isten-közeli aktuális döntésekhez ragaszkodik, melyeket nem akar ettől független törvénnyé tenni. Ezt csakis a Jézus Krisztusban való bizalmi közösségben tudja elképzelni. Munkájában ezt az egész életre szilárd bázist adó bizalmi közösséget igyekszik felébreszteni tanulóiban.

A Biblia

Az evangélikus iskola a Bibliát alapnak tekinti, mert benne – a múlt- és jelenkor személyes és közösségi tanúságtevői révén – rajzolódik ki Krisztus személye, akin keresztül Isten személyes jelenlétével találkozunk. Emiatt központi kérdésnek tartja az Írással való elmélyült, személyes, bölcs és tudós foglalkozást, a benne olvasottak aktuális megértését, hogy Isten igéje szabjon irányt és mértéket gondolkodásának és cselekedeteinek.

A közösség

Az evangélikus iskola Krisztus lelkeletével működő gyülekezetté kíván formálódni. A benne alakuló közösség tagjai arra hívatnak el, hogy Krisztus tanítványává, Isten népévé váljanak. Készek legyenek szeretetben elfogadni a sokféle gondolkodást, irgalmas szeretettel vegyenek részt egymás életében, vállalják a világban való jelenlétet, legyenek készek bűnöket megbocsátani, és járja át őket a jó cselekvésének természetes vágya. Ugyanakkor tanítványaink – ha kell – legyenek

Nevelési értékeink

1. Evangéliumi

Jézus Krisztus a mérték. Pedagógusként is Hozzá mérjük magukat, Őt követjük, Tőle tanulunk, és a ránk bízott fiatalokat is a tanítványi élet útján vezetjük. Közös törekvésünk, hogy semmit ne helyezzünk Isten elé, egész életünk során keressük Isten közelségét és föl vállaljuk akaratának megvalósítását.

Jézus Krisztus a következő parancsolatot adta tanítványainak: „Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.” (Jn 15,12) A szeretet a teljes emberre irányul, nincs benne félelem, és szabaddá tesz. Az evangélikus nevelés és oktatás során az értékek továbbadása és a tanítás szeretetvezérelten valósul meg.

Luther Márton mondta: „A keresztény ember szabad ura mindennek, és nincs alávetve senkinek. A keresztény ember készséges szolgája mindennek, és alá van vetve mindenkinek.” A nevelési gyakorlatban képviselt krisztusi szabadság ezért természetszerűleg mindig felelős és elkötelezett.

2. Befogadó

Felismerve a másik emberben Isten képmását, a lelkészi, pedagógusi, a gyermeki, a tanulói és a szülői közösségek egymás közti és egymáson belüli kapcsolataiban is feladatunknak tartjuk, hogy megadjuk egymásnak az emberi méltóságnak kijáró tiszteletet és a krisztusi szeretet szabadságát, hogy e képmás minél felismerhetőbben ragyogjon arcunkon.

Az evangélikusság a történelmi sajátosságai miatt is mindig nagy figyelmet fordított arra, hogy önazonosságát a kisebbségek hagyományainak föl vállallásával, sajátos jellemzőinek elismerésével, érdekeinek képviselésével összhangban szemlélje.

Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy a nevelés és oktatás során egyetlen gyermeket se érhessen hátrányos megkülönböztetés nemzetiségi, nemi vagy szociális helyzetéből adódó meghatározottságai miatt.

3. Gyermekközpontú

Jézus Krisztus példaként állította eléink a gyermekeket. „Bizony az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom” (Zsolt 127,3). A ránk bízott gyermekek ezért Isten kegyelmének jelei a számunkra, kiknek élete és személyisége a keresztény nevelés során teljesedhet ki igazán.

A nevelői és oktatói munka megtervezésekor figyelembe vesszük és isteni ajándékként tekintünk az egyéni sajátosságokra és adottságokra, és azokra építve a személyiség egészének fejlesztését és kibontakoztatását tűzzük ki célul.

Az egyéni kiindulóponthoz igazított elvárások és fejlődési utak rendszerével célzottan, ugyanakkor sokoldalú módon fejlesztjük a gyermekek és a fiatalok képességeit és tehetségét.

Az evangélikus nevelés a teljes emberre irányul. Az önismeret, az önállóság, az önértékelés, az érzelmi, lelki és társas képességek fejlesztése lényeges szerephez jut a csoportfoglalkozásokon és hittanórákon.

4. Életrevaló

Pedagógusként elkötelezzük magunkat a folyamatos fejlődés és megújulás mellett az egyéni lelki élet és a szakmai, módszertani ismeretek terén.

A kiemelkedő elméleti fölkészítés mellett hangsúlyt fektetünk a családi életre nevelésre, a szelíd viszálykezelésre, a társas kapcsolatok ápolására, az egyéni hivatás megerősítésére, a szociális érzékenység fejlesztésére és a teremtetett világ védelmére.

A gyermekeket és a fiatalokat megismertetjük az Egyház számos szolgálati területével, és a közösségi szolgálat keretén belül lehetőséget biztosítunk a számukra, hogy önkéntesként bekapcsolódjanak egy vagy több egyházi munkába.

5. Közösségi

Pedagógusként testvérnek tekintjük egymást, a gyermekek és a fiatalok között is az otthonos, elfogadó légkör megteremtésére törekszünk. Kötelességünknek tartjuk az azonos szakmai alapokon nyugvó együttműködést, a kölcsönös segítségnyújtást, valamint az evangélikus értékek közösségi megélését is. Az evangélikus hagyományok ápolása mellett tiszteletben tartjuk a többi keresztény felekezet létét és a tanításbéli különbségeit. Saját felekezetünk felelős és hűséges tagjaiként nem feledkezünk meg Jézus Krisztusról, aki azért könyörgött, hogy a keresztények „mindnyájan egy legyenek” (Jn 17,21), ezért a felekezeti különbségek elé helyezzük a mindnyájunkat összekötő, egységes keresztény tanításokat és értékeket.

Tisztelettel fordulunk más vallások képviselői felé, és hitelesen mutatjuk be tanításukat. Kapcsolatunkat a társadalomért végzett összefogás és a békés egymás mellett élés jellemzi.

Az intézmény múltjának és jelenének bemutatása

Békéscsabán a középfokú iskolai oktatás kezdetei a 19. század közepére nyúlnak vissza. A többségében szlovákok lakta kisvárosban 20 tanuló beiskolázásával kezdődött meg a népiskola folytatására magánereiből szerveződő képzés. 1858-ban az evangélikus egyház fenntartása alatt algimnáziumi rangot kapott. Az 1880-as évek hozzák a következő fordulatot.

Új, nagyobb méretű iskolaépület építésébe kezdtek, ami több tanuló föl vételét tette lehetővé. Legjobb úton haladt afelé, hogy főgimnáziummá válhasson.

Ez be is következett 1897-ben, amikor az iskola föl vette a Békéscsabai Ágostai Hitvallású Rudolf Főgimnázium nevet. két év múlva adták át a város főterén, az evangélikus nagytemplom tőszomszédságában álló kétemeletes, a kor minden igényét kielégítő, Alpár Ignác neves építész tervezte impozáns iskolaépületet. Az új épületben csaknem 400 tanuló kezdte meg a tanévet.

Az 1948-as államosításig sok kiművelt főt, becsületes embert nevelt a hazának.

Az elődöktől örökölt nyolcosztályos gimnáziumi képzést is folytatja az iskola. Jellemzően következően külön hangsúlyt fektet arra, hogy az itt tanuló ifjúságot keresztyén szellemben nevelje.

Az evangélikus hagyományoknak megfelelően az ökumené, a világra való nyitottság jegyében folyik az oktatás, ami mellett nagy hangsúlyt kap az élet és a másik ember tiszteletére, az igaz értékek felismerésére nevelés.

Ezt nagyban segíti az általános iskolai és a gimnáziumi képzés mellett a művészetoktatás.

„Az evangélikus egyház közoktatási intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanulóját a hatályos állami közoktatási törvényben megfogalmazott oktatási célkitűzésének megfelelően oktassa, és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.” (MEE Törvényei VIII. tv. 19. §)

I/1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka pedagógiai kereteit, célját, tartalmát, követelményeit, értékelésének kritériumait a Nemzeti alaptantervre épülő kerettantervek és az intézmény pedagógiai programjának részét képező helyi tanterv, az érettségi vizsgaszabályzat és a vizsgakövetelményekre épülő szakmai program együttesen jelöli ki.

A szakképzésre vonatkozó szabályozást a szakképzésről szóló törvény, illetve a szakmai és vizsgakövetelményeket kiadó miniszteri rendeletek alapján készülő kerettantervek tartalmazzák. A kerettanterveket az oktatásért és a szakképzésért felelős miniszter rendeletben adja ki.

Pedagógiai alapelvek, értékek

Oktató-nevelő munkánkkal, pedagógiai elkötelezettségünkkel nemcsak a tudást és a művészetek iránti való fogékonyságot, a kreativitást, az alkotókedvet kívánjuk közvetíteni, hanem egy olyan elvet, magatartásformát szeretnénk sugározni, amellyel ráirányítjuk tanulóink figyelmét az ember és természet öröktől fogva létező kapcsolatára. Az értelmi és érzelmi nevelésen túl - a magasabb életminőség elérése érdekében – felelősségtudattal ruházzuk fel tanulóinkat, és segítjük őket a természet és ember viszonyának életszerű értelmezésében.

Egész tevékenységünket áthatja a változásokat rugalmasan követő reformjelleg: igény a korral való együtt haladásra, az oktatási módszerek tekintetében, a jól képzett tanári kar biztosításában, a magas szintű oktatáshoz elengedhetetlenül szükséges technikai felszereltség megteremtésében.

Az egyéniség és az egyediség tiszteletben tartása mellett nemcsak oktatni, hanem nevelni is akarunk, a klasszikus értékek szem előtt tartásával szemléletbeli irányultságot kívánunk felmutatni.

Más népek és nemzetek értékeinek tiszteletben tartása mellett - hazaszeretetre, a kultúrák iránti nyitottságra neveljük növendékeinket.

Nevelőmunkánkban a lelki értékek fontosságát, a család összetartó szerepét, a józan kollektívizmust hangsúlyozzuk.

Törekszünk a környezettudatos magatartás, a holisztikus szemléletmód kialakítására, a természeti és az emberi értékek tiszteletben tartására, a környezetkultúra iránti igény megteremtésére.

Az iskola nevelési rendszere a tanulók életkori sajátosságaira épít. A tanulók személyes szabadságának tiszteletben tartásával indirekt módszerek alkalmazásával tanítjuk és neveljük őket az örök emberi értékek megtapasztalására, megértésére, elfogadására.

Konkrét céljaink

A tanulók vegyenek részt az iskolai és a vallásos életnek megfelelő egyházi programokban.

Tiszteletteljes viselkedés, kulturált beszéd, egymás megértése és elfogadása jellemezze diákjainkat.

Munkájuk pontos, alapos és rendszeres legyen, a rájuk bízott feladatokat lelkiismeretesen végezzék.

A házirend szabályait következetesen betartsák.

Vállalják hitüket, és ez fejeződjön ki tetteikben is.

Képességeiknek megfelelő szinten eredményeket érjenek el.

Feladataink az alapfokú nevelés-oktatásban

Az alapfokú művészetoktatás iskolánkban a képző- és iparművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó önkifejező képességeik kibontakozását, tehetségük gondozását.

Az iskola a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket együtt neveli. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a további tanulásra, és előkészíti őket a társadalomba való majdani beilleszkedésre.

Fejleszti a tanulóiban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét.

E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban. Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert kiterjeszti a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.

Az iskolának kiemelkedő feladata a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, és ápolásukra való nevelés. Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a tanulóiban a nemzeti azonosságtudatot, képviseli az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt. Erősíti az Európához tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is készíti más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére. Ennek érdekében minél több külföldi kapcsolatot ápol. Ugyanakkor figyelmet fordít az emberiség közös problémáinak bemutatására.

Nagyon fontos a test és a lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzés és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával, az egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatásával; az érzelmi intelligencia mélyítésével, gazdagításával; az önismeret alakításával, az önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A szocializáció folyamatainak elősegítése: az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kíváncsiságának összhangjának felismertetésével; a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával.

Folyamatos feladat az alpműveltség továbbépítése: a differenciálódó tantárgyi rendszerben a mentális képességek céltudatos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, gyakoroltatásával. Az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül.

A tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik. A tanulási tevékenységben növekvő szerepet kap a közvetett kommunikáció - írásbeliség, vizuális kommunikáció, számítógépes érintkezés - és megjelenik a nem anyanyelven folyó kapcsolatteremtés.

A "tanulás tanulása", az önálló tájékozódás, az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is hozzájárul az alpműveltség továbbépítéséhez.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása; a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. Bővül az együttműködésre építő (kooperatív-interaktív) tanulási technikák és tanulásszervezési módok szerepe. Növekszik a tanulók

aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok aránya (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). Az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre. Ezért heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínál. Az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a megismerés, a tudás öröméhez és erősíti meg önbizalmukat. A tanulási folyamatban értik meg a tanulók a követelmények lényegét és ismerik meg önmaguk teljesítményének értékét.

Feladataink a középfokú nevelés-oktatás szakaszában

Az általános műveltséget kiterjesztő, megszilárdító és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás tantárgyi és tantárgyközi tartalmak és tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetít, továbbfejleszti a kommunikációs és a tanulási képességeket. Folyamatosan nevel az anyanyelv igényes használatára, a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre. Kialakítja tanulóiban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal és problémakezelési módokkal felkészíti tanulóit arra, hogy a tudás - a stabil értékek mellett mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

Feladata a nemzeti és európai identitástudat továbbépítése a tanulóknban; intellektuális, érzelmi és testi érésük egyensúlyának biztosítása. Együttműködésre és kooperációra nevel, fejleszti a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodó képességet, a kudarctűrést. Mindezzel előmozdítja a tanulóknban a konstruktív attitűd kialakulását.

A gimnázium a tantárgyi képzésben előnyben részesíti a képességfejlesztést, ezért törekszik az elméleti ismeretek és a pragmatikus, alkalmazott tudás meggyőző összekapcsolására. A rendelkezésre álló órakeretben, a diszciplináris tudás közvetítése összekapcsolódik az alkalmazás lehetőségének megismertetésével.

Ugyanilyen fontos az egyes diszciplinák közötti koherencia megteremtése: az, hogy az oktatás mindenkor vegye figyelembe a tantárgyak metszéspontjában elhelyezkedő közös tartalmakat és fejlesztési feladatokat.

A gimnáziumi nevelés és oktatás egyik alapvető célja, hogy a tanulókat összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje. Tegye képessé őket információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információk korban való eligazodásra. Követelményeivel és tevékenységével ösztönözze a tanulókat tudásra épülő, önálló vélemény kialakítására, alternatívák felismerésére és mérlegelésére, majd az ezeken alapuló felelős döntésekre.

Az iskola a maga arculatával, egész programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek, pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak.

A képzési folyamatban figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, az életkorhoz és az egyéni érettséghez igazodva optimalizálja terhelésüket. Törekszik a személyre szóló fejlesztésre, támaszkodik a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, számít kreativitásukra, illetve tudatosan is előmozdítja mindezek fejlesztését.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei, eljárásai

Alapvetés

A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés

elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatási intézményben dolgozó pedagógus, valamint az igazgató. Ez a dokumentum az ő munkájukhoz ad iránymutatást, keretet.”

I.1.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden igazgató és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételevel egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanulóhoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésre gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az

értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulástámogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulástámogató értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik.

Az iskola pedagógiai programjában egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának – beleértve az osztályozást is – szempontjait, az ehhez kapcsolódó eljárásokat. A nyilvánosságra hozatal időpontját úgy kell megválasztani, hogy a tanulók és a szülők, gondviselők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerhessék azokat. A mérésekkel és az értékeléssel kapcsolatos feladatokat, adminisztratív tevékenységeket, továbbá a tanulók és a szülők, gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályokat is meg kell jeleníteni az intézmény pedagógiai programjában.”

Alapelvek:

fokozatosság, mintaadás, a problémák komplex módon történő vizsgálata, kreativitásfejlesztés, egészséges terhelés, személyre szabott nevelés, oktatás, gyakoroltatás, visszajelzés, értékelés, önfejlesztő stratégiák kialakítása.

Pedagógiai eszközök, eljárások

Nyelvi (verbális) eszközök

beszéd, beszélgetés, mely lehet: szabad vagy irányított, spontán vagy tervezett, egyéni vagy csoportos

Nem nyelvi (non verbális) eszközök:

mimika, szemmozgás, tekintet, testhelyzet, mozdulatok, gesztusok.

Új képességek, kompetenciák kialakítása

rugalmasság, alkalmazkodóképesség

az önálló és társas tanulás képessége

problémamegoldó képesség

bizonytalanság kezelésének képessége

megbízhatóság, kiszámíthatóság

együttműködés képessége

az írott kommunikáció alkalmazásának képessége

különböző kultúrák közti kommunikáció képessége

az információs és telekommunikációs technikák alkalmazásának képessége.

Kulcskompetenciák:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Differenciálás

az oktatás tartalmában új kompetenciák kialakítása
rugalmas szervezeti keretek (osztálybontás, feladatra szerveződő team)
szervezési módok (egyéni, páros, csoportos, frontális)

Kooperatív módszerek

A tanulók csoportmunkát végeznek, amelyben ugyanúgy felelősek egymás tanulási eredményeiért, mint a sajátjukért:
csoportos tanulás- egyéni teljesítmény módszer
csoportos tanulás- egyéni vetélkedő módszer
csoportos értékelés, egyéni felelősség, egyenlő esély
mozaiktanulás módszere
csoportkutatás módszere
projektalapú oktatás

Motiváció

Az egyén már meg lévő szükségleteire építve:
játék, mozgás, változatosság, új információk iránti igény, eredményesség.
Önszabályozó mechanizmusok:
belső érdeklődés, erőfeszítés és kitartás, együttműködés, versenyeztetés, egészséges vetélkedés.

Az alapfokú művészetoktatás

olyan művészetpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly az aktív tevékenységek formájában megvalósuló képesség és személyiségfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető, és sajátos tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a képző- és iparművészeti, műveltség megalapozásához. A tananyag a tanulók művészeti készségfejlesztésének, esztétikai, személyes és társas kompetenciafejlesztésének eszköze. A művészetoktatás az ismeretgazdagítás, a készség- és képességfejlesztést a személyiségformálás kivételes lehetőségeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kiegészítse az általános és középfokú iskolában folyó művészeti nevelést, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra. Az alapfokú művészeti iskolában az első szak tanulása kedvezményes térítési díj mellett, a második szak tanulása tandíj (a költségek térítése) mellett lehetséges. Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó művészeti nevelés és oktatás céljában, tartalmában, eszközeiben, személyi és tárgyi feltételeiben eltér a Nemzeti alaptanterv által biztosított művészeti neveléstől. Tantervi programjáról, vizsgakövetelményeiről, személyi, tárgyi feltételeiről külön jogszabály rendelkezik.

A művészeti szakképzés

Lehetőséget teremt az alkotóképesség fejlesztésére, az értékkel bíró tárgyak létrehozására. A képzés során a tanulókat az ötlettől a kivitelezés folyamatain vezetjük végig. A szakmákhoz kötődő anyag- és eszközhasználat ismereteinek elsajátítását felkészült művésztanárok végzik. Az oktatás és képzés megvalósítására korszerű műhelyek állnak rendelkezésre.

A technikum és szakgimnázium feladata az alpműveltség közvetítése mellett diákjainak alkalmassá tétele a szakirányú munkavállalásra, felkészítés az érettségi vizsgára, illetve a felsőoktatásban való szakirányú továbbtanulásra. A szakgimnázium korábban 4+1 (5 éves), párhuzamos képzést biztosító évfolyammal működött, ez a képzésünk kifutó szakképzés. 2020 szeptembere óta szakgimnáziumi és technikumi szakképzés van az iskolánkban, a teljesen új átalakított szakképzési rendszer (Szakképzés 4.0) stratégiájának bevezetése után. A művészeti szakképzés szakgimnáziumi szakmai képzését, feladatait a szakgimnáziumi programkövetelmények és kerettanterv (EMMI), a technikumi szakképzés szakmai oktatását, feladatait a képzési- és kimeneti követelmények és a programterv (ITM) jelöli ki, határozza meg.

I/2. A nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Hit- és erkölcstan

Az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezése, tartalmának meghatározása és felügyeletének ellátása, minden nevelési-oktatási intézménytípus (óvoda, iskola, kollégium) esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatásköre.

A hitoktatás célkitűzései

Intézményünk célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáiraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje.

A hitoktatás az egyházi iskolák pedagógiai programjának szerves részét alkotja, és beépül az intézmény munkarendjébe.

A tantárgy választásának feltételei

A hitoktatás választásáról a tanulók és a szülők együttesen nyilatkoznak a beiratkozásnál, hogy a gyermek melyik felekezet hitoktatásán vesz részt. Az a felekezeti hitoktatás választható, amely felekezetnél a keresztségben részesült a tanuló.

A hitoktatás szervezési kérdései

Az intézmény a beiratkozási igények felmérése után megkeresi az egyházi jogi személyeket a hitoktatás megszervezése céljából. Ha valamely felekezet nem tudja a hitoktatást vállalni, a tanuló a fenntartó evangélikus felekezet hitoktatásában részesül. Intézményünkben hit- és erkölcstan oktatása folyik valamennyi évfolyamra heti 2-2 órában. Heti egy alkalommal a tanulók és a pedagógusok közös istentiszteleten vesznek részt.

I/3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Korszerű ismeretek átadása (képesség-képesség-jártasság fejlesztése, információ értelmezése, feldolgozása, interaktív oktatás).

Tanulói önmegvalósítás (önképzés+tehetséggondozás, szabadon választható foglalkozások, speciális képzések lehetősége).

Pályaorientációs pedagógiai stratégiák (felkészítés magasabb szintű tanulmányokra).

A személyiségfejlesztésben fontos a felelős társadalmi magatartás kialakítása; az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés, azaz a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása. A személyiség formálásában nélkülözhetetlen szerepet tölt be az esztétikai nevelés. Az iskola elősegíti, hogy tanulói minél tovább jussanak azon az úton, amely a szépség pusztá megtapasztalásától annak

mélyreható élményéig vezet. A szépség - a művészeti nevelés és oktatás mellett - jelen van a gondolkodás művelésében és a mindennapi környezet alakítására irányuló iskolai tevékenységben.

A tanulók személyiségére meghatározóan hat az iskola saját éthosza, mindennapjainak létmódja, az a légkör és környezet, amelyben az iskolai élet zajlik. A magatartás, az életvitel, a szociális képességek területén lényeges az önmagukért, társas környezetükért és a tágabb természeti-társadalmi környezetért érzett erkölcsi felelősség fejlesztése. Az iskola által szervezett tevékenységekben, tanulási és más élethelyzetekben tapasztalja meg a tanuló az olyan normák fontosságát és érvényesíthetőségét, mint a másik ember megbecsülése, a cselekvő hazaszeretet, a nyitottság más népek kultúrája, hagyományai iránt.

A személyiségfejlesztés alapelvei:

humanista értékrend közvetítése az egyetemes és nemzeti kultúra értékeire támaszkodva,
egymás emberi méltóságának tiszteletben tartása,
önművelés igényének felkeltése a kreatív és projekt feladatokon keresztül,
megfelelő és egyenlő feltétel biztosítása minden tanuló számára,
a tanulók segítése a szociokulturális hátrányok leküzdésében,
a továbbtanulási irány, illetve a pályaválasztás segítése.

A tanulással kapcsolatos pedagógiai módszerek arra irányulnak, hogy a gyerekek szeressenek és akarjanak tanulni.

A tanulók a tanítás-tanulás folyamatában olyan feladatot kapnak, amelyet szívesen és szorongás nélkül tudnak teljesíteni, fokozatosan nehezítve, kialakítva a diákok közötti egészséges versenyszellemet is.

I/4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

„Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy fokozzák kontrolljukat egészségük felett, illetve javítsák azt. A jóllét állapotának elérése érdekében az egyén vagy csoport legyen képes azonosítani és megvalósítani célkitűzéseit, kielégíteni szükségleteit és / vagy megváltoztatni környezetét, vagy megküzdeni azzal.” Ottawai Charta

Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek egészséges életvitel kialakítására, segítsenek a káros függőségekben vezető szokások (dohányzás, alkohol – és drogfogyasztás) kialakulásának megelőzésében. Felhívjuk a tanulók figyelmét a szűrővizsgálatok fontosságára, s arra, hogy vegyék igénybe azokat. Az iskola fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. Az iskolai környezet mint élettér biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

Mindennapi testmozgás

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető. Célunk az, hogy a gyerekeknek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele.

A tanulót a testnevelés órán sikerélményhez juttatjuk, hogy a mozgást örömmel végezze. Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is. Az iskolai testnevelési óra keretében tartásjavító tornát iktatunk be. A testnevelési tananyag egészében különös figyelmet kap a gerinc- és ízületek védelem szabályainak betartása, külön

figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire. Minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző-rendszer megfelelő terhelése. A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban. A gyógytestnevelést az eddigi hagyománynak megfelelően biztosítjuk. A testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében). A testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

Táplálkozás

Hazánkban kiemelkedően magas a cardiovascularis és a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása a helyes táplálkozással érhető el. Egy gyermek étkezése, a fejlődő szervezet igényei miatt, különös gondoskodást követel.

Itt a legfontosabbak az elméleti ismeretek, az iskolai étkeztetések milyensége. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt magas a túlsúlyos fiatalok aránya, ez azonban ma már vetekszik az alultápláltság mértékével. A súlynövekedés a serdülőkor éveiben fokozódik, erre is gondolni kell. Szeretnénk elérni, hogy minden gyermek olyan táplálékhoz jusson, amire szervezetének szüksége van. A helyes táplálkozáshoz, mind az ételek mennyisége, minősége, valamint az elfogyasztás módja hozzátartozik. Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek nagy része, de leginkább a veszélyeztetettek az iskolában étkezzenek. Az étkezést biztosító Gyermekélelmezési Intézet a kornak megfelelően, szakmai szempontból optimálisan állítsa össze az étlapot. Biztosítjuk a speciális étkezési igényű gyermekek (cukor-, liszt- laktózérzékeny) étkeztetését. Gazdagítjuk az iskolai büfé választékát /Gyümölcs, joghurt, kefir, barnalisztből készült péksütemény.../ Osztályfőnöki órák keretében felvilágosító órákat szervezünk, esetleg kóstolókkal, mintaétrend bemutatásával.

Testi-lelki egészség

Tudatosítjuk tanulóinkban e kettő szoros kapcsolatát.

Hitoktatóink, lelkészeink kiemelt feladatuknak tekintik a lelki gondozást.

Erősítjük a pozitív egészség jegyeinek kiteljesedését a mindennapokban

- Jó közérzet
- Kiegyensúlyozottság
- Megelégedettség
- Munkakedv
- Kreativitás
- Életöröm
- Pozitív társas kapcsolatok
- Empátia
- Problémaviselés, megoldási képesség
- Célszerű alkalmazkodás
- Terhelhetőség

Erősítjük az önmegvalósítási szükségleteket

- Tudásvágy
- Megismerés
- Önképzés
- Valakihez való tartozás
- Önbecsülés
- Mások megbecsülése

Az iskolai erőszak megelőzése

Passzív komponensek:

kamerák az egész iskolában és a hátsó kapunál
állandó portai szolgálat

Aktív komponensek:

bizalomra épülő diák-tanár kapcsolat - kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek
aktív diákönkormányzat, mely minden osztályban jelen van – a kortárscsoporthoz tartozás jelentősége
azonnali, megfelelő intézkedés
ha szükséges, teljes körű nyilvánosságra hozás a heti áhítatokon

Személyi higiéné

Személyi higiéné: az egyénre vonatkoztatott, életkori sajátságoknak megfelelő helyes egészségügyi szokások összessége.

1. Bőrápolás módja, anyagi, eszközei
2. Tisztálkodás módjai, anyagai, eszközei
3. Napozás, kvarcolás, szolárium
4. Tetoválás, testékszer

A témáról a következő órákon beszélünk:

kémia, biológia, osztályfőnöki – szaktanárok, védőnő, illetve bárhol, bármikor, amikor aktuális.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai foglalkozások

Szaktárgyi órák témafeldolgozása (biológia-egészségtan).

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet fordítunk.

Osztályfőnöki órák.

Tanórán kívüli foglalkozások

Napközis foglalkozások. (A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is.)

Délutáni szabadidős foglalkozások.

Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.

Egészségnap.

Sportrendezvények, kulturális programok.

Kirándulások, túrák, sportprogramok.

Tájékoztató fórumok

Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató.

Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.

Szakmai tanácskozások, tréningek (Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a diákokat is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma).

Iskolán kívüli rendezvények

Kortárssegítő képzés.

Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz.

Módszerek

Előadás, felvilágosító videofilmek megtekintése, közös beszélgetések, vita, egyéni beszélgetések, tanácsadás, játékok (szituációs, kapcsolatteremtést segítő, bizalomerősítő), riport (kérdőíves felmérés, direkt riportok), interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról, serdülőkori önismereti csoport-foglalkozások, kortárssegítők képzése, problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel.

Részvétel a helyi egészségvédelmi programokon, sport, kirándulás, egészségnap(ok) rendszeres szervezése az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése, érvéstechnikai gyakorlatok (hatékony kommunikáció elsajátítása), környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés), a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése, az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése, célzott akkreditált programok alkalmazása (drog prevenció, dohányzás, táplálkozási programok stb.) egészségnapok, hetek, sportprogramok, parlagfű mentesítési program, balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása, szülők és a család bevonása a programokba, nevelésük.

A segítő kapcsolatok színterei

Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelműkkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Szülői munkaközösség

Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába bevonjuk a szülői munkaközösséget, hogy megnyerjük támogatásukat. Ez a szövetség garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósulását.

Iskolaorvos, védőnő

A tanulók iskolaegészségügyi ellátását az iskolaorvos és a védőnő a nevelési-oktatási intézmény vezetőjével egyeztetett rend szerint végzi.

Gyermejkölési szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és az önkormányzat más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek. A közegészségügy vármegyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek. Egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek az egészségnevelési munkához szükségesek, azonban lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni. Folyamatosan frissíteni kell az egészségnevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a tanórák és az egészségnevelési programok számára megfelelő audiovizuális, ill. multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére. A pedagógiai program végrehajtásához

szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a egészségnevelés speciális eszközigénye is.

Kommunikáció

Iskolán belüli kommunikáció formái

kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
házi dolgozat készítése
posztterek készítése és bemutatása
iskolarádió felhasználása híradásra
faliújságon közölt információk készítése
belső levelező rendszer használata.

Iskolán kívüli kommunikáció formái

cikkek feldolgozása különböző hírportálokról az egészséges életmóddal kapcsolatban
tudományos cikkek feldolgozása
rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
előadások népszerűsítése, programok kifüggesztése
az iskola honlapján közzétett információk.

I/5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja. Tanulóink sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a nemzettudatot, elmélyítik a nemzeti önismeretet és a hazaszeretetet. A tanulók legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megismerésére, megbecsülésére. A tanulók ismerjék az egyetemes kultúra legnagyobb hatású eredményeit. Legyenek nyitottak a külföldi szokások, kultúrák, vallások - a másság – iránt, becsüljék meg ezeket. A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Éppen ezért az iskolának az új információs környezetben eligazodó, s azt szelektív módon használni képes fiatalokat kell nevelnie. A kommunikációs kultúra az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, megbecsülésének döntő tényezője.

Az iskola legfontosabb közösségfejlesztési színterei

Az iskolaközösség – a templomi közös heti áhítatok, évfolyamközösség, osztályközösség, tanulócsoporthok, diákönkormányzati team, kollégiumi csoport.

A tanulók a különböző színterek keretein belül felismerik a közösség erejét. Az együtt munkálkodás segíti kialakítani és fejlődni az alkalmazkodó képességet, a szocializációt, a kommunikációt. A tanulók felelősnek érzik magukat társaik sikeréért is, az empátiás képesség, a segítőkészség elmélyülhet.

A tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejlődik az együtt gondolkodás élménye. A hibák megbeszélése, a bírálat, a jó megoldások megerősítése, az egyéni teljesítmény mások produktumaihoz való viszonyítása hozzájárul a reális énkép kialakulásához, az értékítélet objektivitásához.

Az iskola szereplőinek együttműködése

Az iskola vezetése az éves munkatervben meghatározott módon tart kapcsolatot az iskolában működő szervezetekkel, az oktató-nevelő munka célkitűzéseinek megvalósítása érdekében. Ezen szervezetek: munkaközösségek, diákönkormányzat, szülők közössége, érdekvédelmi szervezetek.

A hivatalos kapcsolattartáson túlmenően a jó együttműködést segítik elő az iskolai- és az osztályszervezésű rendezvények: vetélkedők, klubdelutánok, táncestélyek, kulturális napok, stb. A rendezvények megszervezését és lebonyolítását a diák- önkormányzat, a DÖK-ért felelős tanár és az osztályfőnökök végzik az igazgatóhelyettesekkel együttműködve.

I/6. A pedagógusok, az osztályfőnök feladatai

Az iskola tanárai az egyházi törvényben meghatározottak szerinti pedagógusok lehetnek. A képesítési feltételeket a mindenkor érvényben lévő köznevelési törvény írja elő. Anyanyelvi lektorként szakképzett külföldi állampolgár, óraadóként tanárjelölt is alkalmazható. Hitoktatást lelkészi diplomával vagy hittantanári képesítéssel rendelkező személy végezhet.

Pedagógusnak evangélikus vallású, elkötelezett keresztyén, erkölcsileg feddhetetlen, egyházhoz hű jelöltet lehet megválasztani, aki megfelelő végzettséggel rendelkezik és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas.

Amennyiben a pályázati szakaszban nincs megfelelő evangélikus jelentkező, úgy alkalmas minősítésű más felekezeti pedagógus is alkalmazható, ha vállalja az iskola értékrendjét és szellemiségét. A személyre szóló jog-, felelősségi-, hatásköri viszonyokat a munkaköri leírások tartalmazzák.

A pedagógus

A pedagógusok joga,

hogy az iskolában elfogadott tanterv, és pedagógiai program, valamint a NAT-ban megfogalmazottak alapján válassza ki a tananyagot, a tanítás módszereit és eszközeit, egyházi, szakmai testületek, egyesületek, kamarák, érdekvédelmi szervezetek tagja legyen, képviselőként részt vehessen a helyi, regionális és országos egyházi közoktatással foglalkozó testületek munkájában, részt vegyen szervezett továbbképzésen.

A pedagógus joga és egyben kötelessége,

hogy irányítsa és értékelje a tanulók munkáját, minősítse tudásukat.

A pedagógus kötelessége,

hogy a rábízott tanulókat keresztyén szellemben nevelje, fejlődésüket figyelemmel kísérje és elősegítse, ismereteiket gyarapítsa, pozitív erkölcsi vonásaikat fejlessze, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősítse, készítse fel őket önálló keresztyén életre, tartsa tiszteltben az általános emberi jogokat, beleértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat.

Az egyházi előírásokat, az iskola tanulmányi és munkarendjét megtartsa, szakmai és pedagógiai felkészültségét állandóan fejlessze, a tanulók szüleivel (gondviselőivel) a szükséges kapcsolatot fenntartsa, nevelje tanítványait - szaktárgytól függetlenül - a helyes és kulturált magyar beszédre és írásra, tanmenete alapján haladjon a tanításban, részt vegyen az iskola által szervezett ünnepélyeken és a nevelőtestületi értekezleten, a szakmai területén kiváló képességeket felmutató tanulókkal rendszeresen foglalkozzon.

Az osztályfőnök

Az osztályfőnök legfontosabb feladatai,

hogy ismerje meg a tanuló személyiségét a tanulói tevékenység különféle formáiban (óralátogatás, szükség esetén családlátogatás, diákotthon, kirándulás, stb.) szóban és írásban tartson kapcsolatot a szülőkkel,

kísérje figyelemmel a tanulók elfoglaltságát, képességeiknek megfelelően irányítsa pályaválasztásukat, kísérje külön figyelemmel a kollégiumban lakókat és a bejárókat.

1. Neveléssel kapcsolatos feladatok

- A tanulók személyiségének alakítása
- A közösségi élet kialakulásának elősegítése
- A tanulók otthoni körülményeinek megismerése
- A tanulók egyéni problémáinak megismerése
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
- Közösségépítő játékok, programok szervezése osztályfőnöki óra keretében
- Szociális érzékenység fejlesztése

2. Adminisztratív feladatok

- Az osztállyal kapcsolatos adminisztráció naprakész ellátása
- A mulasztások számontartása
- Az igazgató intézkedéseinek végrehajtása

3. Tanulást segítő feladatok

- Tanulásmódszertani ismeretek fejlesztése
- Továbbtanulás, pályaválasztás segítése
- A tanulók tanulmányi előmenetelének segítése

4. Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok

- Az osztály és a tanárok közötti viszony koordinálása
- Rendszeres konzultáció az osztályban tanító tanárokkal
- A tanulók érdekeinek képviselése az iskola előtt
- A tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről

5. Tájékoztatási feladatok

- A szülők tájékoztatása gyermekük iskolai előremeneteléről (e-napló)
- A szülők tájékoztatása aktuális iskolai ügyekről
- A tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel

6. Társas készségek fejlesztése, értékorientáció

- A tolerancia fejlesztése, a másság kezelése
- A szolidaritás fejlesztése
- A felelősségtudat és helyes önismeret kialakítása
- A társadalmi szabályok elsajátításának elősegítése
- A demokratikus készségek kialakítása
- Az igazságosság problémáinak megbeszélése
- A viselkedéskultúra és az érzelmi intelligencia fejlesztése
- A tanulók saját értékrendje kialakításának elősegítése

7. Az egészségmagatartás befolyásolása

- A szexuális élettel kapcsolatos kérdések megbeszélése
- Az egészségre káros szokások kialakulásának megelőzése
- Váratlan események, élmények feldolgozása
- Az erőszak egyéni és társadalmi veszélyeinek tudatosítása
- A keresztény értékrend fejlesztése

8. Iskolai problémák és konfliktusok kezelése

- A tanárok és a diákok közötti konfliktusok megbeszélése
- Az osztály aktuális problémáinak megbeszélése
- Az értékekre épülő tekintély és a becsületesség kialakítása

9. Állampolgári jogok tudatosítása

- A tanulók jogtudatának fejlesztése
- A világban való tájékozódás elősegítése
- A társadalmi szabályok elsajátításának elősegítése
- A tanulók saját értékrendje kialakulásának elősegítése

I/7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. Iskolánk képesség-kibontakoztató felkészítést nem végez.

A pedagógus legfőbb munkaeszköze a saját személyisége. Empátiás készsége révén alkalmassá válik arra, hogy hamar felfigyeljen a gyermekek viselkedésében bekövetkezett változásokra. Bármilyen, a megszokottól eltérő magatartásforma azt jelentheti, hogy a gyermek életében olyan változás történt, amely megzavarta addigi helyzetét. Amennyiben ez kedvezőtlen hatású, abban az esetben törekedni kell a probléma megoldására. Meghatározó többletet jelent, hogy pedagógusaink a keresztyén értékrend mellett elkötelezett emberek. Olyanok, akik a Jézus Krisztusba vetett hitükből fakadóan, a felebarát iránti szeretettel, a türelemmel és megbocsátással fordulnak a rájuk bízott gyermekek felé. Ennek alapján érthető, hogy oktatási intézményünkben a pedagógiai munka részeként a gyermekek mentális, erkölcsi nevelésére is kiemelt figyelmet fordítunk. Tanulóink előmenetele, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődése érdekében segítenünk kell, hogy optimális környezetben éljenek. Az osztályfőnökön, az ifjúságvédelmi felelősen keresztül nagy hangsúlyt fektetünk a magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók közösségben betöltött szerepére. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat 12 éves korukig szakvizsgálatra küldjük. A törvényi szabályozás lehetőségein kívül eső tanulókat is méltányosan kezeljük.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Szoros kapcsolattartás a nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal. A napközi otthonos foglalkozás biztosítása. A felzárkóztató foglalkozások. A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai. A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése. A tanuló mentesítése egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól szakértői vélemény alapján. Lehetőség biztosítása a magántanulói jogviszony létesítésére az előírásoknak megfelelően.

Sajátos nevelési igényű tanulók esetében alkalmazott összefüggő pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igénynek több oka lehet: fejletlen kognitív képességek (képzelet, koncentráció képesség alacsony szintje), érzelmi problémák szociális, kulturális vagy nyelvi hátrányok hosszú távú speciális tanulási nehézségek: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyosabb beszédhibák, stb.

Tevékenységek, eljárások

A pontos diagnózis meghatározása: a szaktanárok javaslatára szakértők a diákok vizsgálatát, és a vizsgálat eredményéről szakvéleményt adnak.

Az okok feltárása: megfigyelések (osztályfőnök, szaktanárok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős), családi körülmények megvizsgálása (családlátogatás, szülőkkel való beszélgetés), ha szükséges, kiegészítő vizsgálatok kérése.

A pedagógiai munka felülvizsgálata: követelmények, a tanulóval szemben támasztott elvárások módosítása.

A segítség formái

A tanórai differenciált foglalkoztatás, felzárkóztató foglalkozás (korrepetálás szervezése). Külső körülmény esetén a hátráltató tényező felszámolásának megkísérelése, illetve annak enyhítésére szolgáló intézkedések (osztályfőnök, gyermek - és ifjúságvédelmi felelős, illetve külső segítség igénybevétele). Intézményen belüli ok esetén a szükséges pedagógiai eljárások meghatározása (például csoportváltás, egyéni motiváció). fejlesztő programok alkalmazása, speciális szakember segítségének biztosítása.

Mivel egyéni esetekben mindig a szakértői véleményben foglaltak szerinti egyéni fejlesztés tervezünk, az adott gyermek, tanuló sajátos nevelési igényének megfelelő egyéni fejlesztési programot a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról hatályos állapota szerinti normák alapján határozzuk meg. A fejlesztő folyamatokról az intézmény tanügyi dokumentumai között elhelyezett egyéni fejlesztést nyomon követő dokumentációt alkalmazunk.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási nehézségnek és kudarcnak több oka lehet: fejletlen kognitív képességek (képelet, koncentráció képesség alacsony szintje), érzelmi problémák szociális, kulturális vagy nyelvi hátrányok hosszú távú speciális tanulási nehézségek: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyosabb beszédhibák, stb.

Tevékenységek, eljárások

A pontos diagnózis meghatározása: a szaktanárok javaslatára szakértők végzik az 5. és a 9. évfolyamokon a diákok vizsgálatát, és a vizsgálat eredményéről szakvéleményt adnak.

Az okok feltárása: megfigyelések (osztályfőnök, szaktanárok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős), családi körülmények megvizsgálása (családlátogatás, szülőkkel való beszélgetés), ha szükséges, kiegészítő vizsgálatok kérése.

A pedagógiai munka felülvizsgálata: követelmények, a tanulóval szemben támasztott elvárások módosítása.

A segítség formái

A tanórai differenciált foglalkoztatás, felzárkóztató foglalkozás (korrepetálás szervezése). Külső körülmény esetén a hátráltató tényező felszámolásának megkísérelése, illetve annak enyhítésére szolgáló intézkedések (osztályfőnök, gyermek - és ifjúságvédelmi felelős, illetve külső segítség igénybevétele). Intézményen belüli ok esetén a szükséges pedagógiai eljárások meghatározása (például csoportváltás, egyéni motiváció). fejlesztő programok alkalmazása, speciális szakember segítségének biztosítása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítésére több lehetőség is rendelkezésünkre áll. Az érintett gyermekek az étkeztetésben, a tanszerellátásban részesülnek anyagi támogatásban. Lehetőség van arra is, hogy kollégiumban lakó diákok esetében a térítést részben vagy egészben az iskola fizesse meg. Amennyiben szükségesnek látszik, úgy kezdeményezzük az önkormányzatnál a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását. Az anyagi természetű bajban segítséget jelent az a törekvésünk, hogy a különböző szervezetek által meghirdetett pályázatokat figyelemmel kísérjük, a rászoruló diákokat pályáztatjuk.

Tehetséggondozás

A nemzet elemi érdeke, hogy képességeiknek megfelelő fejlesztő képzést kapjanak azok a tehetséges gyermekek, akik valamilyen műveltségterületen kimagasló érdeklődést, motivációt, alkotóképességet, gyors előrehaladást, kiemelkedő eredményeket mutatnak az általános iskolában, az alapfokú művészeti iskolában vagy a középfokú iskolában. Az iskola feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges tanulók felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel.

A tehetséggondozás a pedagógusok kötelező feladata.

„A tehetség valamely adottságnak, képességnek vagy képesség együttesnek kimagasló szintje, a feladatok iránti erős elkötelezettség és a magas kreativitás kölcsönhatása.” A tehetség kibontásában rendkívül fontos az információ felvétele és kezelése, a problémaérzékenység és a megoldásra való törekvés, valamint a kompetencia, tehát a hatékonyság, ügyesség érzése valamely területen.

A tehetséggondozásnak ma többféle módja létezik: az elkülönítés (speciális tanfolyamok, osztályok, csoportok, műhelyek kialakítása), a gyorsítás (a kiemelkedően tehetséges tanulók esetén a tanulási szakaszok lerövidítése), továbbá a dúsítás (egy-egy téma mélyebb feldolgozása).

Intézményünk összetett képzési rendszere (általános iskola, gimnázium, művészeti szakgimnázium, alapfokú művészetoktatás, kollégium) lehetővé teszi, hogy a speciális képességű tanulók tehetségének kibontakoztatásával, gondozásával iskolarendszerű oktatás keretében foglalkozzunk.

Ez a hosszantartó, de tartalmában változó, egyre differenciáltabb pedagógiai munka lehetővé teszi, hogy a tanulók egyéni képességeit egyre jobban megismerve a tehetségígéretekkel alkotni tudó tehetséges embereket formáljunk. A tehetséggondozást a differenciált oktatás mellett a kiscsoportos foglalkoztatás, az egyénre való odafigyelés, a technikai ismeretek sokszínűsége jelenti. Tantestületünk szoros kapcsolatot tart fenn a diákokkal, elfogadóak vagyunk, bátorítjuk és biztatjuk tanítványainkat. Provokatív, gondolkodtató és egyéni munkát igénylő feladatokkal a járatlan út felé is vezetjük őket a világ, és önmaguk megismerése érdekében. Állandó és odaadó figyelmet fordítunk a tehetségígéretek megtalálásában, gondozásában, s ígéretes tehetségekké formálódásában. Tanárainktól elvárjuk, hogy maguk is aktívak és kreatívak legyenek munkájukban, s legyenek mesterei hivatásuknak.

Konkrét feladatok

Országos, regionális, megyei, városi tanulmányi versenyeken való részvétel, kiemelten kezeljük az evangélikus gimnáziumok között meghirdetett versenyeket.

A tanulók igényeinek megfelelően lehetővé tenni a szabadidő hasznos eltöltését.

Emelt szintű érettségi vizsgára készítünk fel. Pályázatokra hívjuk fel a tanulók figyelmét.

A tehetséges diákokat Piroska, Erzsébet, Judit, Brózik János, Mazán László, Csillag, Iskolámról iskolámért, az év történése, a BEG díszpolgára, a BEG kiválósága díjjal jutalmazzuk.

Nyári táborok szervezése (nyelvoktató, művészetoktatás, informatika, sport). Iskolánk alapítványa is támogatja tanulóinkat a munkájukhoz szükséges eszközök beszerzésében.

Hangsúlyozzuk a pedagógiai kultúra folyamatos fejlesztése, a tehetségnevelés terén. Nyitott és rugalmas együttműködésre törekszünk a már meglévő partnerekkel, (egyházi iskolák, szakmai szolgálatok, szakirányú szakközépiskolák, szülői-társadalmi környezet). A tehetséges tanulók közép- és felsőfokú szakirányú továbbtanulásra való felkészítését támogatjuk. Szeretnénk a fiatalokat a megye művészeti és közéletébe aktívan bevonni azért, hogy a térség megtartó erejét növeljük. Természetesen számítunk a környezetünkben, illetve az országban működő tehetségpontok tapasztalatára, együttműködésére is.

I/8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

1. Diákkörök létrehozásának rendje a tanulók közös tevékenységének megszervezésére

Diákkör létrehozását bármelyik tanuló kezdeményezheti legalább nyolc érdeklődő diák esetén. A diákkörök megalakulásukkor alapszabályban rögzítsék tevékenységük körét, formáját, rendjét. Tevékenységük nem irányulhat a társadalom ellen, nem lehet politikai indíttatású és a keresztyén erkölcsi normáktól eltérő.

Nem zavarhatja az iskolahasználókat jogaik gyakorlásában. Az alapszabály ismeretében működésüket a DÖK hagyja jóvá a tantestület egyetértésével.

2. A tanulók nagyobb közösségének meghatározása az iskolai diákönkormányzat kötelező véleményezési jogának gyakorlásához. A véleményezési jog gyakorlása szempontjából a "tanulók nagyobb közösségének" tekinthető egy osztály (kb. 30 fő), illetve az ennél nagyobb létszámnak megfelelő tanulói csoport.

3. Véleménynyilvánítási jog gyakorlása

Az iskola a tanulók véleménynyilvánítási jogának gyakorlását segíti, ahhoz lehetőséget biztosít.

A tanuló a jogszabályban meghatározott kérdésekről véleményt nyilváníthat többek között: diákközségi ülésen, küldöttgyűlésen, osztályfőnöki órákon és eljuttatja véleményét a DÖK vezetéséhez.

4. Iskolai média, diákmédia

Az iskolarádió működtetése: Az iskolarádió a főigazgató előzetes engedélyével és jóváhagyásával működhet. Az iskolarádió szerkesztősége 3-5 főből áll, akik maguk közül felelős vezetőt választanak.

Az iskolarádió működését 2 fős bizottság felügyeli, melynek tagjai: a DÖK elnöke, a DÖK patronáló tanár.

Az iskolaújság működtetése: Az iskolaújság szerkesztősége 3-5 főből áll, akik maguk közül felelős vezetőt választanak. Az iskolaújság működését 2 fős bizottság felügyeli, melynek tagjai: a DÖK elnöke; az újság főszerkesztője, a humán munkaközösség egyik tagja.

I/9. Kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel, az iskola partnereivel

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola főigazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola főigazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és az osztályok diákképviselőinek útján, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel, vagy a nevelőtestülettel. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrző/naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A család és iskola együttműködési formái

Hagyományos formák: fogadóóra (tanáronként egyéni), fogadónap (egységesen), szülői értekezlet, nyílt nap, véletlen találkozások, levelezés, ellenőrző, telefon, e-mail, SZMK tevékenység, pályaválasztási tájékoztató.

Előremutató formák: múzeumlátogatások, kiállítások szervezése tanulók és szülők munkáiból, versenyek szervezése, lebonyolítása szülők vezetésével, szülők által tartott ismeretterjesztő előadások, szakkörök szülők által vezetése, közös sportnapok.

Kölcsönös bizalommal és tapintattal fordulunk egymás felé, nyíltan és őszintén tárjuk fel a problémákat, fejlődési lehetőségeket, lehetőséget és nyílt fórumot adunk a vélemények kifejtésére, kellő időt fordítunk a problémák meghallgatására, lehetőleg minden szülővel jó munkakapcsolatot építünk ki, alaposan megismerjük a tanulókat és a szülőket is. Fontos, hogy a szülőket érzelmileg is megnyerjük az iskola és a nevelés ügyének, ezért munkánkat a nyitottság, a befogadás képessége jellemezze. Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével a tanulóközösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A szülői szervezetek intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a választott elnök juttatja el az intézmény vezetőségéhez. A szülői munkaközösségnek a főigazgató tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja a szülői szervezet véleményét és javaslatait. A szülői munkaközösség elnöke közvetlen kapcsolatot tart a főigazgatóval, és tanévenként egyszer beszámol a

nevelőtestületnek a szülői közösség tevékenységéről. Az intézmény a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A szülők csoportos tájékoztatásának módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás a fogadóórákon történik. Az osztályok szülői közössége számára az intézmény tanévenként kettő, a munkatervben rögzített időpontú, szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a főigazgató, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára. Az intézmény tanévenként két, a munkatervben rögzített időpontú szülői fogadóórát tart.

A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívja az intézményi fogadóórára. Ha a gondviselő a munkatervi fogadóórán kívül is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie az érintett pedagógussal.

Az osztályfőnök indokolt esetben írásban értesíti a szülőket a tanulókat érintő ügyekről. Az írásbeli értesítésen az elektronikus napló levelező modulján keresztül, illetve az e-mail címen keresztül történő értesítést is érteni kell.

Erkölcsei elvárások a szülőktől

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülői társadalom igazolja. Az intézmény igazi keresztyén szellemisége csak akkor születhet meg, ha a szülői ház támogatja az egyház nevelési elképzeléseit. Ennek érdekében meg kell ismertetni a szülői közösségekkel az iskola szellemiségét, nevelési alapelveit, a szülők jogait és kötelességeit. Foglalkozni kell személyesen a családi problémákkal, alkalmat kell adni arra, hogy a gyakorlatban is megismerjék az intézmény munkáját.

Ugyanakkor elvárható, hogy a szülők elfogadják és tiszteljék az intézmények evangélikus jellegét, értékrendszerét, nevelési elveit, becsülik az ott dolgozó pedagógusokat. A családban is próbálják felelősen, a keresztyén értékrend szerint nevelni gyermekeiket. Problémáikat beszéljék meg az érintettekkel, s közösen keressenek megnyugtató megoldást a gyermekek érdekében.

A szülői munkaközösséget az alábbi jogok illetik meg és feladatok terhelik

Megválasztja vezetőségét, kialakítja saját működési rendjét, az iskolai munkatervhez igazodva elkészíti saját munkatervét, képviseli a szülőket a köznevelési törvényben megfogalmazott jogaik érvényesítésében, véleményezi az iskola pedagógiai programját, házirendjét, munkatervét valamint az SZMSZ-ét. Véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szülőkkel és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, kapcsolatot tart az iskola vezetésével, az érettségi ideje alatt büfét szervez, az iskolai ünnepek megrendezésében, szervezésében aktív részt vállal, aktív segítséget nyújt a SZJA 1 %-ának a megszerzésében, 1 főt delegál az Igazgatótanácsba, képviselője útján figyelemmel kíséri az érettségi vizsga előkészítését, megszervezését és lebonyolítását az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően.

Kapcsolat az iskola partnereivel

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel és cégekkel. A vezetők, valamint az oktató-nevelő munka különböző szakterületeinek képviselői rendszeres személyes kapcsolatot tartanak fenn a társintézmények azonos beosztású alkalmazottjaival - meghívás és egyéb értesítés alapján.

Intézményünk a feladatok eredményes ellátása érdekében rendszeres munkakapcsolatot tart számos szervezettel. Napi munkakapcsolat köti az intézményt a közös fenntartásban működő intézményekhez és szervezetekhez is. Az iskola vezetésén túlmenően az iskola szervezetei, pedagógusai és diákjai is tartanak fenn az intézmény céljainak megvalósítását elősegítő gyümölcsöző külső kapcsolatokat.

I/10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat jogi kerete a 2011. évi CXCV. Törvény (Knt) a köznevelésről és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (R). A helyi vizsgaszabályzat nem tartalmazza az állami (érettségi, szakmai) vizsgákat, azokra egységesen magasabb jogszabály (a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet, illetve a 315/2013. (V. 21.) Kormányrendelet vonatkozik.

Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályait a 20/2012. (VIII.31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról EMMI rendelet 24. fejezete. A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok című pontja tartalmazza. A tanulmányok alatti vizsgát iskolában - illetve a R-ben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt lehet tenni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei megegyeznek az intézmény helyi pedagógiai programjában foglaltakkal. Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik mielőtt a válaszadást befejezné, pótló vizsgát tehet.

Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni. Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedély nélkül távozik mielőtt a válaszadást befejezné, javítóvizsgát tehet.

1. A vizsga fajtái, vizsgára kötelezettek

Az osztályozó vizsga a tanulmányok alatti vizsga egyik módja, amelynek célja a tanuló tudásszintjéről való tájékozódás, a tanulmányi követelmények teljesítésének minősítése osztályzattal.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket (250 óra) meghaladja és nem osztályozható, ha a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. (a tanuló csak eredményes osztályozó vizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon). Akinek hiányzása egy adott tárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át meghaladta és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tárgyból. Aki vendégtanuló, aki olyan tantárgyból akar előrehozott érettségi vizsgát tenni, amelyből még nem teljesítette a tantervi követelményeket. Tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét, illetve aki tanulmányait magántanulónaként végzi.

Kérelemre létesített magántanulói jogviszony legfeljebb egy tanévre szól. A magántanuló a tantervi követelmények teljesítéséről félévkor és év végén osztályozó vizsgán tesz tanúbizonyságot.

Az osztályozó vizsgán számon kért ismeretek a teljes tanév tananyagát felölelik.

A javítóvizsga tanév végén utólagosan lehető vizsga azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló tudását elégtelennel minősítették, vagy az osztályozó vizsgán a tudását részére felróható szabálytalanság vagy ok miatt nem tudták minősíteni.

Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki a tanítási év végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, aki osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le, aki az osztályozó vizsga követelményeinek nem felelt meg.

A javítóvizsgán számon kért ismeretek a teljes tanév tananyagát felölelik.

A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében. Különbözeti vizsgát tesz az a tanuló, aki eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik, tanulmányait valamely tantárgyból a már működő emelt szintű csoportban kívánja folytatni.

A különbözeti vizsga minden tekintetben megegyezik az egyéb tanulmányok alatti vizsgákkal. Aki más iskolából vagy osztályból szeretne nyelvi előkészítő évfolyammal induló osztály felsőbb

évfolyamára átjelentkezni, annak mind az első, mind a második idegen nyelvből legalább 80%-ot kell a különbözeti vizsgán elérnie.

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamra lépés előfeltétele.

Osztályozóvizsgák az alsó tagozaton (1-4. osztály)

A tantárgy neve	A vizsga részei	
Magyar nyelv és irodalom (1. osztály)	írásbeli	szóbeli
Magyar nyelv	írásbeli	-
Irodalom	írásbeli	szóbeli
Matematika	írásbeli	-
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli
Környezetismeret	írásbeli	-
Digitális kultúra	gyakorlati	-
Testnevelés és sport	gyakorlati	-
Ének-zene	írásbeli	szóbeli
Vizuális kultúra	gyakorlati	-
Technika és tervezés	gyakorlati	-
Hit-és erkölcsstan	-	szóbeli

1.osztály (magyar nyelv és irodalom)

- Hangos olvasás / félévkor 15 szó, év végén 15 mondat/
- Memoriterek /félévkor 1, év végén 2 vers /
- Néma szövegértő olvasás /45 perces feladatlap/
- Írás, helyesírás (másolás, tollbamondás)
– félévkor 20 perc, év végén 45 perc

2.osztály

magyar nyelv

- 45 perces feladatlap
- Írás, helyesírás (másolás, tollbamondás) -15 szó,3 mondat (kij. és kérdő)

irodalom

- Hangos olvasás /20 mondat, párbeszéddel/
- memoriterek /félévkor 1, év végén 2 vers/
- Néma szövegértő olvasás / 45 perces feladatlap/

3-4.osztály

magyar nyelv

- Tollbamondás
- 45 perces feladatlap

irodalom

- Hangos olvasás /30 mondat, párbeszéddel/, tartalommondás
- Memoriterek, /félévkor 1 vers, év végén 2 vers- és 1 szövegrészlet/
- Néma szövegértő olvasás/ 45 perces feladatlap/
- Önálló szövegalkotás (45 perc):

3. osztályban év végén képsorról

4. osztályban félévkor szövegalkotás megadott szavak felhasználásával, év végén megadott témák közül választhat.

Az értékelés egységes rendszere:

Adható érdemjegyek a számonkérések százalékos értékelése alapján

100%- 91%	5
90% - 78%	4
77% - 58%	3
57% -38%	2
37% - 0%	1

Szöveges értékelés esetén:

100% - 91%	Kiváló
90% - 78%	Jó
77% - 38%	Megfelelt
38% alatt	Felzárkóztatásra szorul

Az egyes tantárgyak tananyagtartalmait megegyeznek a pedagógiai programban szereplő ismeretekkel.

Osztályozóvizsgák 5-12. évfolyamon

A tantárgy neve	A vizsga részei	
Technika és tervezés	-	szóbeli
Hit- és erkölcstan	-	szóbeli
Hon- és népismeret	-	szóbeli
Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli
Történelem	írásbeli	szóbeli
Állampolgári ismeretek	írásbeli	szóbeli
Matematika	írásbeli	szóbeli
Irodalom	írásbeli	szóbeli
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli
Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli
Fizika	írásbeli	szóbeli
Kémia	írásbeli	szóbeli
Biológia	írásbeli	szóbeli
Földrajz	írásbeli	szóbeli
Természettudomány	írásbeli	szóbeli
Ének-zene	írásbeli	szóbeli
Vizuális kultúra	gyakorlati	szóbeli
Digitális kultúra	gyakorlati	-
Testnevelés és sport	gyakorlati	szóbeli
Mozgóképesség és médiaismeret	gyakorlati (projekt)	szóbeli

3. A vizsgán nyújtott teljesítmény minősítése

Az osztályzatokat az alábbi skála alapján alakítjuk ki:

- 0 - 30 % → 1 (elégtelen)
- 31 - 50 % → 2 (elégséges)
- 51 - 70 % → 3 (közepes)
- 71 - 85 % → 4 (jó)
- 86 - 100 % → 5 (jeles)

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Ha a vizsgatárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. A dolgozat javítása pontozásos rendszerben történik, az egyes részpontokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 60 %-ával egyezik meg.

Amennyiben a tanulónak a tanév lezárását megelőzően kell teljesíteni adott tantárgyból a tantervi követelményeket (pl. előrehozott érettségi vizsga miatt), kizárólag az osztályozó vizsgán elért teljesítménye lehet az év végi osztályzata.

Az év közben szerzett érdemjegyek ebben az esetben érvénytelenné válnak.

4. Vizsgaidőszakok

Javítóvizsga: augusztus 15. – augusztus 31. között, illetve a sikertelen vizsgát követő három hónapon belül kell kijelölni. Osztályozó vizsga: a tanév helyi rendjében meghatározott két időszakban. Különbözeti vizsga: a főigazgató által meghatározott időpontban. Művészeti alapvizsga: a tanév helyi rendje alapján

A főigazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiektől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

5. Jelentkezés a vizsgákra

Javítóvizsga a tanuló alanyi joga, nem kell rá jelentkezni.

Az osztályozó vizsgákra a tanuló írásban jelentkezik az erre a célra elkészített nyomtatványon.

Különbözeti vizsgát a főigazgató írhat elő.

Művészeti alapvizsgára a tanuló a tanév helyi rendjében meghatározott időpontig, az iskolában beszerezhető formanyomtatványon jelentkezhet vizsgára.

6. A tanulmányok alatti vizsgák rendje

A szóbeli vizsgák rendje

A vizsgabizottság a vizsgabizottság elnökéből és két vagy több vizsgáztató tanárból áll. Az elnök az adott tantárgy munkaközösség-vezetője, a vizsgáztató tanárok - lehetőség szerint - a vizsgatárgynak megfelelő képzettséggel rendelkező nevelőtestületi tagok. A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik. Megkezdett vizsga nem szakítható meg. A szóbeli vizsgán utoljára vizsgázó diákot a közvetlenül előtte vizsgázó diák a vizsga helyszínén köteles megvárni és feleletét végighallgatni. A szóbeli vizsgák nyilvánosak, de a megtekintési szándékot legkésőbb a vizsganap előtti munkanapon írásban jelezni kell az iskola vezetőségének, és az csak akkor engedélyezhető, ha azzal a vizsgázó is egyetért. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet tartani.

Az írásbeli vizsgák rendje

A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A vizsgabizottság egyik tagja látja el a felügyeletet. A vizsgateremben, egy időben padonként 1 fő tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszköztől a tanulók maguk gondoskodnak. Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.

A gyakorlati vizsga rendje

A gyakorlati vizsgát balesetvédelmi oktatás előzi meg, melyről jegyzőkönyv készül.

7. A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében a főigazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.

A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni, az alkalomhoz illő öltözképpen. Javítóvizsga esetén a középiskolai bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.

A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg. Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

8. A vizsgabizottság, vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgabizottság a vizsgabizottság elnökéből és két vagy több vizsgáztató tanárból áll. Az elnök a főigazgató megbízottja, a vizsgáztató tanárok - lehetőség szerint - a vizsgatárgynak megfelelő képzettséggel rendelkező nevelőtestületi tagok. A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az főigazgató bízza meg. A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni! A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumokba betekinthez.

Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A szóbeli feleletek értékelése pontszámmal történik. A dolgozatok egy év múlva selejtezhethők.

9. A vizsga során felmerülő feladatok és felelősségi körök

Az főigazgató: felel a vizsgákért és megbízza a vizsgabizottság tagjait. A területért felelős igazgatóhelyettes: megszervezi a vizsgát.

Az elnök: felügyeli a vizsga vizsgaszabályzat szerinti lebonyolítását.

A kérdező tanár: tájékoztatja a diákokat a vizsgáról.

10. Felmentések a sikeres osztályozóvizsgák után

Teljes mentesítés az értékelés alól és/vagy mentesítés az órák látogatása alól, kivéve a testnevelés tantárgyat a mindennapi testnevelés kötelezettsége, illetve a hit- és erkölcstan tantárgyat, a keresztyén értékek közvetítésének folyamatossága miatt.

11. Jogorvoslat

Amennyiben a diák vélelmezi, hogy a vizsga során a vizsgaszabályzat előírásai nem kerültek betartásra, - a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutástól számított tizenöt napon belül - az iskola főigazgatójához jogorvoslati kérelmet nyújthat be.

Helyi tantervi vizsgák

A) A nyelvi előkészítő osztályok félévi és év végi szintfelmérő vizsgája

Angol nyelv: az írásbeli vizsga típusa: Cambridge Preliminary Test, szintje: félévkor B1, év végén B1
Részei:

1) Reading and writing (olvasásértés) – nyelvhelyesség, íráskészség Időtartam: 75 perc.

2) Listening (hallott szöveg értése) Időtartam: 30 perc

A vizsgák a nyelvórákon folynak, a felügyeletet az órát tartó tanár látja el. Az írásbeli teljesítmény értékelését a középszintű érettségi skála alapján végezzük.

A szóbeli vizsga 2 tagú vizsgabizottság előtt zajlik, előzetes beosztás alapján.

A vizsgáztató tanárok a csoportban tanító angol nyelvszakos tanárok. A vizsga időtartama 15 perc diákonként.

Szintje: félévkor A2, év végén B1.

Értékelése a középszintű érettségi százalékok szerint történik.

Német nyelv: az írásbeli vizsga szintje: félévkor A2, év végén B1

Részei:

- 1) Leseverstehen (olvasott szöveg értése) – 60 perc
- 2) Grammatik (nyelvhelyesség) – 45 perc
- 3) Schriftlicher Ausdruck (írás-készség) – 60 perc
- 4) Hörverstehen (hallott szöveg értése) – 30 perc

A vizsgák a nyelvórákon folynak, a felügyeletet az órát tartó tanár látja el.

A szóbeli vizsga 3 tagú vizsgabizottság előtt zajlik, előzetes beosztás alapján.

A vizsgáztató tanárok a csoportban tanító német nyelvszakos tanárok. A vizsga időtartama 15 perc diákonként. Szintje: félévkor A2, év végén B1.

A félévi és év végi vizsgák értékelése érdemjeggyel történik, készségenként dupla súlyozással. A vizsgák összetett vizsgák, ezért az értékelés az érettségi vizsga értékelési előírásai szerint történik, az osztályzatokat az alábbi skála alapján alakítjuk ki.

0 – 24 %	1 (elégtelen)
25 – 39 %	2 (elégséges)
40 – 59 %	3 (közepes)
60 – 79 %	4 (jó)
80 – 100 %	5 (jeles)

B) Terítés

Fogalma: a terítés sajátos értékelési forma, kiállításszerű, egyéni szakmai beszámoló.

Célja: a művészeti szakközépiskolába járó tanulók szakmai képességeinek, tehetségének, szorgalmának prezentációja.

Érintettek: a 9-13. évfolyam minden tanulója.

A vizsgabizottság tagjai: az adott osztályokban tanító művész szaktanárok közössége.

Módja: A szaktanárokkal történt konzultáció alapján kiállításszerűen mutatják be a tanulók félévi és éves teljesítményüket. A bemutató alatt a tanulók szóban is megfogalmazzák teljesítményüket.

Az osztályban tanító művésztanárok a terítés végén osztályozó konferenciát tartanak és meghatározzák az alábbiakat: a tanuló félévi és év végi szakmai szorgalmát. A szaktanár által javasolt és az osztályban tanító művésztanárok által elfogadott terítés súlyozott érdemjegyét a szakmai gyakorlat és rajz, festés, mintázás tantárgyakból.

A beszámítás módja: A terítésre kapott osztályzat kétszeres súllyal kerül be az elektronikus naplóba.

Időpontja: a terítésre a tanév során két alkalommal kerül sor. A terítés a tanulók szakmai napján történik.

Az első alkalom a félévi közismereti osztályozó konferenciát megelőző héten. A második alkalom az év végi közismereti osztályozó konferenciát megelőző héten.

Külső vizsgák

Független vizsgabizottság elé a Knt. és a R. szabályozása alapján lehet jelentkezni.

Záró rendelkezések

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, az intézmény valamennyi tanulójára, a nevelőtestület tagjaira és kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója különbözeti vizsga letételét írta elő.

Felülvizsgálatát a főigazgató és a nevelőtestület kezdeményezi.

Ha a törvényi szabályozás változik, a változást harminc napon belül át kell vezetni.

Iskolai záradékok

Tanulmányait évfolyamismétléssel kezdheti meg, vagy osztályozó vizsga letételével folytathatja. Bn., TL, N

..... tantárgy ... évfolyamainak követelményeit egy tanévben teljesítette a következők szerint: N., TL, B.

Tanulmányi idejének megrövidítése miatt a(z) évfolyam tantárgyaiból osztályozó vizsgát köteles tenni. N., TL.

Mulasztása miatt nem osztályozható, a nevelőtestület határozata értelmében osztályozóvizsgát tehet. N., TL.

A(z) tantárgyból javítóvizsgát tehet. N., TL, B.

A javítóvizsgán tantárgyból osztályzatot kapott évfolyamba léphet. TL, B.

A évfolyam követelményeit nem teljesítette, az évfolyamot meg kell ismételnie. N., TL, B.

A javítóvizsgán tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott. Évfolyamot ismételni köteles. TL, B.

A(z) tantárgyból-án osztályozó vizsgát tett. N., TL.

Osztályozó vizsgát tett, TL, B.

Az osztályozó (különbözeti, javító-) vizsga letételére-ig halasztást kapott. TL, B.

Az osztályozó (javító-) vizsgát engedéllyel a(z) iskolában független vizsgabizottság előtt tette le. TL, B.

A(z) nyelv tantárgyból jeles osztályzatát a számú nyelvvizsga bizonyítvány(ok) alapján kapta. TL, B.

I/11. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai

A tanulók felvétele jogszabály alapján történik. Azonos eredmény elérése esetén előnyben részesül az evangélikus felekezetű, illetve testvérgyerek jelentkező a felvételi rangsorolásnál.

A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban együtt: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani papír alapon vagy elektronikus úton a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban együtt: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani papír alapon vagy elektronikus úton a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

A középiskolai felvételi esetén a jelentkezőknek nem kell részt venniük a központi írásbeli vizsgán de szóbeli elbeszélgetést tartunk részükre. A felvételi rangsort az általános iskolában elért eredményeik alapján alakítjuk ki a következő módon: a hetedik évfolyam évvégi és a nyolcadik évfolyam féléves osztályzatainak átlagát átlagoljuk, melyeket a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, az idegen nyelv, a fizika, a kémia, a földrajz és a biológia tantárgyak osztályzataiból alakítunk ki. A szóbeli elbeszélgetés eredménye „megfelelt” vagy „nem felelt meg” lehet. A szóbeli elbeszélgetés egy legalább kétagú bizottság előtt történik. A szóbeli elbeszélgetés tantárgyi

tudást nem vizsgál, a jelentkezőkkel érdeklődési köréről, felekezeti hovatartozásáról, szabadidős tevékenységekről beszélget a bizottság.

Az iskola főigazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanuló jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola főigazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola főigazgatóját. A jelentkező részére – kiskorú tanuló esetén a szülő – hozzájárulásával a felvételtől szóló döntés elektronikus úton is továbbítható. A jelentkező részére – kiskorú jelentkező esetén a szülő – hozzájárulásával az elutasításról szóló értesítés elektronikus úton is továbbítható, ha a közlés módja megfelel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény biztonságos kézbesítésre vonatkozó rendelkezéseinek. Az iskola főigazgatója a tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt.

A felvételt hirdető közép fokú iskola az egyeztetett felvételi jegyzék alapján, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig megküldi a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, továbbá, ha a jelentkező tanuló jogviszonyban áll, az általános iskolának is. A jelentkező részére – kiskorú tanuló esetén a szülő – hozzájárulásával a felvételtől szóló döntés elektronikus úton is továbbítható. A jelentkező részére – kiskorú jelentkező esetén a szülő – hozzájárulásával az elutasításról szóló értesítés elektronikus úton is továbbítható, ha a közlés módja megfelel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény biztonságos kézbesítésre vonatkozó rendelkezéseinek. Az általános iskola értesítése jegyzék formájában is történhet. A felvételtől szóló értesítést a tanulóknak, kiskorú tanuló esetében a szülőnek kell megküldeni, továbbá az általános iskolának is, ha a vele tanuló jogviszonyban álló tanuló közép fokú iskolába felvételt nyert. A jelentkező részére – kiskorú tanuló esetén a szülő – hozzájárulásával a felvételtől szóló döntés elektronikus úton is továbbítható. A jelentkező részére – kiskorú jelentkező esetén a szülő – hozzájárulásával az elutasításról szóló értesítés elektronikus úton is továbbítható, ha a közlés módja megfelel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény biztonságos kézbesítésre vonatkozó rendelkezéseinek.

Ha az általános iskola további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat.

Az iskolába más oktatási intézményből átvétellel is be lehet kerülni. Az átvétel folyamán a főigazgató egyeztet a két intézményben elsajátított tananyagot és amennyiben szükség van rá, a következő módokon hozza szinkronba azokat: különbözeti vizsgálattal, egyéni segítségnyújtással – pl. hittan, türelmi idő biztosításával, és ha szükséges, akkor évfolyamismétléssel. A nyelvi előkészítő évfolyamú gimnáziumi osztályba történő átvétel esetén az átjelentkező diáknak a NYEK évfolyam tananyagából írásbeli és szóbeli vizsgát kell tennie egy bizottság előtt, és az elért eredménynek minimum 80% -nak kell lennie.

A felvételnél és az átvételnél a döntési jogkört a főigazgató gyakorolja.

Az iskolai rendszerű szakképzés, szakmai oktatás felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési, szakmai oktatási évfolyamra történő továbbhaladással kezdődik. A művészeti technikumban vagy szakgimnáziumban a tanulmányokat a szakképesítésre előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe az iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint be kell számítani. Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet az iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről az iskola vezetője határozattal dönt. Az iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

A művészeti technikum és szakgimnázium adott szakképzésre való felvételhez egészségügyi szakvéleményt kér, illetve pályalkalmassági felvételi vizsgát szervez. A szakmai alkalmassági vizsga követelményeit az iskola főigazgatója és a művészeti igazgatóhelyettes együttesen állapítja meg.

A követelményeket az iskola nyilvánosságra hozza. A sajátos nevelési igényű tanuló részére a felvételi vizsgán indokolt esetben biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli felmérésen biztosítani

kell az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell az adottságaihoz (pl. szóbeli-írásbeli vizsga kiváltása).

Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A felvételi eljárás rendjét az iskola főigazgatója határozza meg.

A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban - a helyben szokásos módon - nyilvánosságra kell hozni. Az alapfokú művészeti iskolában, ha a főigazgató másképp nem rendelkezett, a jelentkező képességeit az iskola - adott művészeti ágnak megfelelő végzettségű és szakképzettségű - pedagógusaiból álló bizottság méri fel.

A bizottság a jelentkezők képességeinek felmérése után javaslatot készít a főigazgatónak a kérelem elbírálására, továbbá arra vonatkozóan, hogy melyik évfolyamra és tanszakra vegyék fel a jelentkezőt. Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

I/12. Az alkalmassági vizsga szabályai

A technikumban és szakgimnáziumban az alkalmassági vizsga képesség, készség és kreativitás felmérésére irányul. A felvételi teljesítményének értékelésénél a felvételi bizottság szempontjai a következők: a rajzi tudás színvonala, a kreatív képességek jelenléte, az otthoni munkák eredetisége, általános iskolai tanulmányi eredmény

Jelentkezés: általános iskolában igényelhető tanulói jelentkezési lapok beküldése alapján

Jelentkezési határidő: aktuális felvételi eljárásrend szerint

A felvételi alkalmassági vizsga követelményei

1 feladat: testcsoport térbeli- tónusos ábrázolása rajzi technikával

Beállítás szögletes és hengeres testekből (40 pont)

Ábrázolandó: a testcsoport térbeli helyzete, szerkezete, aránya és tömege vonallal és tónussal, fény – árnyék kiemelésével.

Ajánlott technikák, eszközök: ceruza, kréta, szén

időtartama: 75 perc

2 feladat: Portré (30 pont)

Modell alapján forma, arány és karakterisztika kifejezése

időtartama: 55 perc

3. feladat: Kreatív feladat (minden tanévben aktualizálva) (10 pont)

A Kreatív feladat az otthoni munkák része, előre meghirdetett feladat, amit az elbeszélgetés során mutat be a vizsgázó.

4. feladat: pályaalkalmassági elbeszélgetés

A pályaalkalmassági elbeszélgetés része a saját otthoni munkák bemutatása, az elkészített Kreatív feladattal.

A tanulók legalább 10 db otthon készített munkát hoznak magukkal, amelyből 5db a rajzolási készséget, képességet hangsúlyozza, 5 db pedig a szakirányú érdeklődést domborítja ki. (20 pont)

A Képző- és iparművészet Alapfokú Művészetoktatásban szerzett művészeti alapvizsgáért (+5 pont) A tanulók legalább 10 db otthon készített munkát hoznak magukkal, amelyből 5db a rajzolási készséget, képességet hangsúlyozza, 5 db pedig a szakirányú érdeklődést domborítja ki. (20 pont)

A Képző- és iparművészet Alapfokú Művészetoktatásban szerzett vizsgáért (+5 pont)

Az intézmény 7. 8. osztályos tanulóknak kiírt pályázatán elért első három helyezett a kreatív feladatára maximális pontot (10 pont) kap.

Felvételi alkalmassági vizsga teljesítményének értékelése, a rangsor megállapítása:

A technikumban, szakgimnáziumba felvehető tanulók rangsorát az alkalmassági vizsgán szerzett pontok, és a tanulmányi eredmény alapján meghatározott pontok együttesen határozzák meg. Az alkalmassági vizsgán összesen 100 pontot lehet elérni, ehhez adjuk a tanulmányi eredmény kisátlagát 7. év végi és 8. félévi (matematika, magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, fizika, kémia, biológia,

földrajz, idegen nyelv) átlagoljuk, és pontszámra váltjuk (5,0 -50 pont). Így az alkalmassági és tanulmányi eredmény alapján maximum 150 pont kapható.

EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMASSÁG:

Egészségügyi alkalmasság: annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre;

A felvett diákok mielőtt megkezdik szakmai tanulmányaikat a 9. évfolyamon, a beiratkozás időpontja előtt szakmai orvosi vizsgálaton kötelezően részt kell venniük.

A szakmai alkalmasságról az iskolaorvos dönt, amelyről értesíti az érintetteket (szülőt, tanulót, iskolát). Alkalmatlanság esetén az adott szakmában felvételiző tanulóval nem jöhet létre jogviszony.

I/13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

Az élet megmentése, a további egészségkárosodás megakadályozása, a gyógyulás elősegítése.

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegély nyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset, vagy rosszullét következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

Elméleti, illetve gyakorlati ismeretek megszerzése. A foglalkozásokat az iskolai védőnő tartja a szaktanárokkal egyeztetett tanórákon: biológia, testnevelés, osztályfőnöki.

Témakörök

1-4. osztály, alsósok:

- elsősegélynyújtás fogalma, mi az elsősegélynyújtó feladata
- égés, ájulás, csípések
- mentők száma

5-8. és 9-12. évfolyam:

- elsősegélynyújtás fogalma
- beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat
- eszméletlenség, stabil oldalfektetés
- újraélesztés
- sebzések, vérzések, kötözések
- égés
- rándulás, ficam, törés
- ájulás
- mérgezések
- áramütés
- csípések
- meleg és hideg okozta egészségkárosodás pl. fagyás, hőség
- mentőhívás menete

Eszközigény

Szőnyegek, gyakorláshoz például laticell matrac, újraélesztés gyakorlati elsajátításához ambu baba. Elsősegély láda: kötszerek, gyorskötöző pólya, mullpólya, mull-lap, háromszögletű kendő, ragtapasz.

I/14. Az alapfokú művészeti iskola művészeti ága oktatásának cél- és feladatrendszere

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata finomítja a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős érzelmi-motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését.

A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző- és iparművészeti ág sajátosságai

- tevékenységközpontúság – a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- feladattudatosság – egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- alkotói magatartás – amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- komplexitás – amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között,
- folyamatszerűség az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projekteken,
- kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképesség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,
- interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- tanulók önkifejezési készségének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrektúra megvalósulása révén,

– szociális érzékenység és empátia, az én– tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

A képzés struktúrája

TANSZAKOK

Az alapfok 3. évfolyamáig:

Képző- és iparművészet tanszak

Az alapfok 4. évfolyamtól az alapfok 10. évfolyamáig:

Grafika és festészet tanszak

TANTÁRGYAK

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyama)

Grafika és festészet alapjai (alapfok 1–3. évfolyam)

Grafika és festészet műhelygyakorlat (alapfok 4-6. és a továbbképző 7-10 évfolyam)

Kötelező tantárgyak:

Vizuális alkotó gyakorlat (alapfok 1-6. és továbbképző 7–10. évfolyam)

A tanítási órák ideje: 45 perc

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző-és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A grafika és festészet műhelygyakorlat célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. Célja továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a kritikus megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével. A műhelygyakorlat feladata a tanulói képzelet, a belső képek és a valóság törvényszerűségeiből fakadó

vizuális látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső eredményének a meghatározásában a műhelygyakorlat tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Vizuális alkotó gyakorlat

-vizsgamunka bemutatása 15 perc

-helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot úgy határozza meg a művészetoktatást végző pedagógus (intézmény), hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanuló a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből áll:

Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka - tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgye gyűttes,
- festészeti, grafikai alkotás-sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy,
- festészeti, grafikai alkotás,
- szobor, térkonstrukció

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

A grafika és festészet műhelygyakorlat művészeti záróvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 50 perc
- tárgyalkotás 190 perc

A szóbeli vizsga időtartama: max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése:

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség
- tervezői, kivitelező készség
- színtani és formatani ismeretekben való jártasság, a kompozíció törvényeinek ismerete
- műalkotás és környezet összefüggéseinek ismerete
- a grafika és festészet technikáinak és eljárásainak alkalmazási szintje
- a felületalakítás módja
- kreativitás, egyediség
- az elkészült munka összhangja

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága
- kommunikációs készség

**AZ ISKOLA HELYI
TANTERVÉNEK KÖZÖS
ELEMÉI**

II/1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyv a tantárgyi program legfontosabb eleme, az iskolában nélkülözhetetlen segédeszköz, objektív mérce az ellenőrzéseknél.

A tankönyvek kiválasztás elvei

Tartalmában, témáiban megfeleljen az adott tárgy követelményeinek, időszerű információkat közvetítsen, korszerű pedagógiai, módszertani elvekre épüljön a szerkezete, megfeleljen a tanulók életkorának (stílus, közérthető magyarázat), a szükséges képességek, készségek fejlesztésére alkalmas legyen, tartós, jó minőségű kivitel, elérhető ár.

A tanulócsoporthoz tankönyvcsomagjának megrendelésekor törekszünk arra, hogy minél kisebb mértékben térjünk el a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott összegektől. A tartós tankönyvekre tekintettel legalább 5 évig használunk egy tankönyvcsaládot, melytől egyedi esetben külön főigazgatói engedéllyel el lehet térni.

A kiválasztás gyakorlata

Áttekintése a kínálatnak (jóváhagyott tankönyvek listája, tankönyvkiadók katalógusai), vélemények legyűjtése (médiák, kollégák, szaklapok, stb.), mintapéldány beszerzése vagy/és tankönyvbemutatókon való részvétel, összevetés a kiválasztás elveivel, egyeztetés a munkaközösségen belül (esetleg szélesebb körben), döntés után egységes használat.

A taneszközök kiválasztásának alapelvei

Javítsák az oktatás feltételrendszerét, tegyék eredményesebbé az ismeretek elsajátítását, reprezentálják a tudományos és technikai fejlettségi szintet, segítse a tananyag megértését, begyakorlásra is adjon lehetőséget, korszerű ismeretek átadását tegye lehetővé, illeszkedjen a szak, a tantárgy fejlesztési céljaihoz, hordozzon kellő információt, igény szerint reprodukálható legyen, legyen esztétikus, működése legyen megbízható, megfeleljen a szabványoknak, előírásoknak, gazdaságosan üzemeltethető legyen, legális forgalomból származzon, elérhető ára legyen.

Beszerzések gyakorlata

A jogos igény felmerülése (tanár, munkaközösség, igazgató) után a kínálat felmérése (katalógusok, stb.), majd kiválasztás optimális kompromisszumra törekvéssel, illetve a beszerzés árajánlatok és szakmai szempontok együttes mérlegelésével.

A tankönyv térítésmentes igénybevételének biztosítása

A tartós tankönyveket intézményünk a SZIRÉN integrált könyvtári rendszerben tartja nyilván. A könyvtári állományban szereplő tartós tankönyveket két állomány egységbe soroljuk. Tartós és időleges megőrzésű könyvekre.
A tartós megőrzésre szánt dokumentumokat (lexikonok, szótárak, házi olvasmányok) a könyvtár törzsállományába kerülnek.

- betűjelzet nélküli leltári számmal

- az integrált könyvtári szoftverben, a címleltárkönyvben és a csoportos leltárkönyvben is rögzítésre kerülnek
- a könyvtár ovális bélyegzőjével, „Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium KÖNYVTÁR” feliratú vonalkóddal ellátva

Az időleges megőrzésű tartóstankönyvek külön állományrészként kerülnek nyilvántartásba.

- TTK betűjelzetű leltári számmal.
- csak a könyvtári szoftver adatbázisában kerülnek rögzítésre nyomtatható formában
- a könyvtár kör alakú bélyegzőjével és „BEG TARTÓS” fejlécű vonalkóddal ellátva

Az időleges megőrzésre szánt tartóstankönyveket minden tanév végén, de legalább háromévente ellenőrizni kell, hogy mennyire használódott el fizikailag illetve elavult-e tartalmilag.

Amennyiben további használatra nem alkalmas, a selejtezés szabályainak megfelelően törölni kell a nyilvántartásból.

A használatban lévő tankönyvekből néhány példányt könyvtári használatra, illetve nem tartós kölcsönzésre is biztosít a könyvtár. A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője köteles a tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskolának megtéríteni.

Nem kell megtéríteni a rendeltetészerű használatból származó értékcsökkenést.

A kölcsönzött tankönyv a tanuló részére értékesíthető. Ha a tanuló egy tanévnél rövidebb ideig használta a könyvet a kártérítés mértékét úgy kell megállapítani, hogy az elveszett, megrongálódott tankönyv pótlását biztosítsa. Ha a tanuló legalább egy tanévig használta a könyvet, a kártérítés mértéke a beszerzési ár 50%-a. Nem kell kártérítést fizetni három tanévnél régebbi tankönyv elvesztése esetén.

A tankönyvek kötelezően ingyenes biztosítását követően az erre irányuló további kérelmek elbírálásának rendje

Az intézmény minden diákja számára biztosítja a 2012. évi CXXV. A tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén az ingyenes tankönyvekkel történő ellátást, iskolai könyvtári kölcsönzés útján. A további igények kielégítése a szülő/gondviselő írásbeli kérelme alapján történik, figyelembe véve a rendelkezésre álló éves kötött felhasználású normatív támogatás összegét, illetve az intézmény éves költségvetésébe könyvtári állomány bővítése jogcímen betervezett összeget. Az igények elbírálása az iskolai könyvtárossal és gazdasági vezetővel történt egyeztetés után az intézményt vezető hatásköre.

Az iskola könyvtári állományába vett ingyenes tankönyvek tanulók részére történő rendelkezésére bocsátásának rendje.

Iskolánk az ingyenes tankönyvellátást az iskolai könyvtár nyilvántartásába felvett újonnan vásárolt, illetve visszahozott (használt) tankönyvek kölcsönzésével biztosítja a jogosultak számára. Ezek az iskola tulajdonát képezik, ezért épségüket meg kell óvniuk. A tankönyveket a tanulóknak az iskolai jogviszony megszűnésekor vissza kell adniuk. Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára juttatott összegnek legalább 25%-át tartós tankönyv, ill. az iskolában alkalmazott kötelező és ajánlott olvasmányok vásárlására kell fordítani. A megvásárolt könyv és tankönyv az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár állományába kerül.

A könyvtárból kölcsönzött tankönyvek addig állnak a tanulók rendelkezésére, amíg az adott tárgyból a helyi tanterv alapján felkészítés folyik. Ha a tanuló az adott tárgyból érettségi vizsgát szeretne tenni, a kölcsönzés időtartama a tanulói jogviszony megszűnéséig tart.

Ha egy tanuló tanév közben másik iskolába megy köteles az ingyenesen megkapott tankönyvet visszahozni.

Az iskolai tankönyvrendelés elkészítésének - jogszabályban nem előírt - kérdéseinek szabályozása

Az iskolai tankönyvellátás zavartalan megszervezése és lebonyolítása az iskola feladata. Az iskolai tankönyvellátás zavartalan megszervezéséért akkor is az iskola felel, ha a feladatokat vagy azok egy részét a Könyvtárellátó látja el.

Az iskola értesíti a tanulók szüleit az iskolai tankönyvellátás rendjéről, a tankönyvtámogatás elvéről. A tankönyvek kiválasztására a helyi tanterv alapján kerül sor. A szakmai munkaközösségek javaslatának figyelembe vételét követően az ezzel a feladattal megbízott munkatársak előkészítik a szükséges tankönyvek listáját.

A listán az Oktatási Hivatal által évente kiadott tankönyvjegyzékben található tankönyvek szerepelnek, melyek megfelelnek a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott előírásoknak. (Tankönyvnek minősül az a könyv, amelyet a jogszabályban meghatározottak szerint annak nyilvánítottak. Ide tartoznak az oktatásban nélkülözhetetlen elektronikus dokumentumok, fogalomtárak, szótárak, ajánlott és kötelező olvasmányok.)

A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt a főigazgató megismerteti a szülői munkaközösséggel az osztályok számára összeállított tankönyvlistát. A tankönyvrendelés elkészítésénél a szülői szervezet – különösen a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel – véleménynyilvánítási joggal rendelkezik.

A tanítási év közben a tankönyvek listája nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

Az elkészített lista alapján a tanulók és a szülők nyilatkoznak arról, hogy mely tankönyvek beszerzését kívánják az iskolai tankönyv-terjesztésben megoldani.

A beérkezett igények összesítése a KELLO által rendelkezésre bocsátott internetes felületen a megbízott munkatársak feladata.

A tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy az iskolai könyvtárban is rendelkezésre álljanak a szükséges könyvek. Így biztosítható, hogy a tanulószobai foglalkozáson megfelelő számú tankönyv álljon a tanulók rendelkezésére a tanítási órára történő felkészüléshez.

A tankönyvrendelés elkészítésekor figyelembe kell venni a belépő új osztályok becsült létszámát. Az iskolai tankönyvellátás feladatai: a tankönyv igény felmérése, megrendelése, beszerzése és a tanulóhoz történő eljuttatása.

Az iskolai tankönyvellátás zavartalan megszervezése az iskola feladata.

Az iskola tankönyvellátási szerződést köt a KELLO-val az iskolai tankönyvellátás feladatainak végrehajtásában. A tankönyvellátási szerződés tartalmazza a tankönyvellátás megszervezéséért felelős személy (személyek) nevét, akit/akiket a főigazgató bíz meg a feladattal.

Az iskola a tankönyveket a tankönyvforgalmazótól átveszi, és a tankönyv forgalmazó nevében a szülő, diák számára az átvételt igazoló aláírás ellenében átadja. A tankönyvek ellenértékét a szülő/diák pénzügyileg közvetlenül a KELLO felé rendezi, pénzmozgással az iskolai megbízott nem foglalkozik.

Az iskolát a tankönyvforgalmazásban való közreműködéséért a tankönyvellátási szerződésben meghatározottak szerint díjazás illeti meg. Ebből kell fedezni a tankönyvforgalmazásban közreműködő dolgozók díjazását, melynek összegét a főigazgató állapítja meg. A tankönyvellátás megszervezésének és lebonyolításnak megbízottjait a főigazgató külön megbízás alapján foglalkoztatja.

II/2. A választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola a tanuló számára a tantárgy- és foglalkozásválasztás jogát a következő keretek között és időszakokban biztosítja:

Emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választását a képzés kezdetét megelőző tanévben május 20-ig. Az a tanuló, aki már kétfő emelt szintű felkészítést biztosító foglalkozásra jár, a szaktanár engedélyével értékelési kötelezettség nélkül bejárhat egy harmadik emelt szintű felkészítésre, amennyiben ez nem befolyásolja a felvett két emelt szintű tantárgyból nyújtott teljesítményét. Az emelt szintű felkészítésre a végzős évfolyamon osztályozóvizsga letételével lehet csatlakozni, melyet a tanuló a 12. évfolyam megkezdését megelőzően köteles teljesíteni.

Nem tanórai foglalkozás választását a tanév kezdetén, szeptember 20-ig.

A választott pedagógus legyen:

megfelelő végzettséggel rendelkező
szakmájának magas szintű művelője
a diákok körében is elismert nevelő.

II/3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Követelményszint

A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely anyagrész, vagy egy-egy tantárgy tanulása után elvárunk a tanulóktól. A követelmények jelentik a tanulók értékelésében a viszonyítási alapot. Érdemjegyet adni csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet, amelyekre a követelmények vonatkoznak.

A minimumkövetelmények a tanulmányok további folytatásához, az iskola magasabb évfolyamába lépéshez szükségesek.

Ez a követelményszint azt jelzi, hogy aki nagyon gyenge vagy nehezen halad, azt mindenekelőtt ezeknek a követelményeknek a teljesítésére kell alkalmassá tenni.

Az értékelés és osztályozás elvei és formái

A tanulók értékelésének fajtáit tekintve szükség van év eleji diagnosztikus értékelésre, folyamatos formatív értékelésre, valamint szummatív értékelésre. Az év eleji diagnosztikus értékelés azt mutatja meg: mi az, amit a tanuló tud, amire képes, honnan indítható a fejlesztés. A formatív értékelés célja elsősorban a tudás, a teljesítmény változásának követése, visszaigazolása a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében. A tanév során legyenek szummatív értékelések is, pl. a témazáró dolgozatok, fogalmazások, év végi felmérések. Az ellenőrzés különféle formái harmonikusan jelenjenek meg a nevelési folyamatban, pl. szóbeli feladatmegoldás, írásbeli feladatmegoldás, cselekvés, vizuális megjelenítés, szóbeli felmérés, írásbeli felmérés, szóbeli felelet, írásbeli felelet, szóbeli beszámoló, szóbeli házi feladat, írásbeli házi feladat, dolgozat, feladatlap stb. A feladatlapok tartalmazzanak feleletválasztó, feleletalkotó és képességi jellegű tudást mérő feladatokat egyaránt. A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de nem mindig osztályozzuk. Tanév elején tájékoztatjuk a tanulókat, hogy milyen típusú munkát és teljesítményt várunk el tőlük az adott tantárgyak feladattípusaiban. Az órán a tanulók egymás teljesítményét is értékeli szavakban, esetleg érdemjegyre tett javaslatokkal. A tanulók bevonása az értékelésbe a demokratizmus egyik megnyilvánulási formája, másrészt úgy véljük, hogy az értékelés

szempontjainak elsajátítása, megtanulása, alkalmazásuknak és elviselésüknek a megszokása a legtágabb értelemben vett nevelési folyamat fontos szempontja. Az érdemjegy ne "kinyilatkoztatott" ítélet legyen, hanem az értékelés egyik fontos része. Az egyes tantárgyak, valamint a szorgalom osztályzatok határozott szétválasztása a sokoldalúan fejlett személyiség formálását segíti elő.

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű, a tanulói részteljesítmény és az adott témákhoz tartozó tantervi követelmények összehasonlításának eredménye. Az osztályzat, amit a bizonyítványba írunk összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéből, osztályozza és minősíti a tanulót. A tanulók érdemjegyet kapnak az órán végzett munkára, szóbeli/írásbeli feleletekre, feladatlapokra, dolgozatokra, felmérésekre, témazáró dolgozatokra, feladatlapokon, kísérleti és munkáltató órán végzett munkára. Érdemjeggyel honorálható vagy az osztályzatba beszámítható a gyűjtések, előadások, házi feladatok, versenyeken, kiállításokon való részvétel.

Figyelembe kell venni a tanuló adott tárgyból mutatott többletmunkáját.

Helytelen viselkedése, kötelességteljesítésének elmulasztása miatt szaktárgyi elégtelen osztályzat nem adható. Feladatlap, ellenőrző témazáró csak abban az esetben osztályozható és vehető figyelembe, amennyiben azt értékelve a gyermekek visszakapják, javítják, elvégezve a megfelelő korrekciókat. A központilag kiadott feladatlapokat a gyerekektől az év elején be kell szedni.

A tanárnak nem feladata és kötelessége a tanév során íratott dolgozatot a tanév végéig megőrizni.

Kötelessége, hogy a diák, illetve gondviselője számára biztosítsa a dolgozat megtekinthetőségét.

A helyesírási hibákat mindenkinek kötelessége kijavítani. Feleltetésnél figyelembe vesszük, hogy szóbeli feleltetések során a tanuló egész személyisége megnyilvánul.

A teljesítmény függ a beszédkésztségtől, fellépéstől, stb. Megnyilvánulhatnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését vagy hiányosságait. A felelő visszajelzést kaphat (tanári tekintet, gesztusok, megjegyzések), amely korrigálásra készteti. Az írásbeli feleltetési forma feszültséget jelenthet a tanulók számára, mert önállóbban kell gondolkodni, a hibás lépésekre nem figyelmeztet azonnal a tanár. Ellenőrzés, értékelés szempontjából a legtöbb információt a témazáró feladatlapok jelentik. Mérhető velük a tudás, az ismeretek szilárdsága és biztonságos alkalmazása. Elkészítésük sok munkát, hozzáértést igényel. Ilyen feladatlapok reálissá tehetik az értékelést, háttérbe szorítják a becslést. A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést kíván a tanulótól még akkor is, ha a tanár az összefoglaló órán súlypontos, és eligazítást ad az otthoni munkához, ezért ne kerüljön kettőnél több témazáróra sor egy nap. A szorgalmi időben nem osztályozásról, hanem érdemjegyről beszélünk. Ezzel is kifejezésre akarjuk juttatni az osztályzat és az érdemjegy szerepe közötti különbséget.

A tantárgyi osztályzatok kizárólag a tantárgyi követelmények megfelelő tudásszinten való elsajátítását minősítik. Fontos, hogy az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és ne az érdemjegyek középarányosaként jelentkezzen. Tükrözze az esetleges fejlődést is. Ezt segíti, ha az osztályzatban a pedagógus a tantárgy feladatrendszerének minél több elemét értékeli, a tanulók sokféle teljesítményét figyelembe veszi.

Az iskola fontosnak tarja az igényességre nevelést az írásbeli munkák kivitelezésében is, ezért a tanár érdemjegyet adhat az írásbeli munkák külalakjára. Természetesen év elején meg kell beszélni a tanulókkal ennek módját, súlyát, és ez az értékelés csak segítheti a megfelelő osztályozást, de nem írhatja felül a tantárgy szakmai tartalmait.

A nyelvi előkészítő évfolyamon a hittan tantárgy és a matematika tantárgy szöveges értékeléssel értékelődik, eredménye Megfelelt vagy Nem felelt meg.

A második évfolyam félévéig szöveges értékelést alkalmazunk.

Az értékelés rendje

A pedagógus a tanuló munkáját folyamatosan értékeli és nyomon követi, elmaradás esetén a tanulmányi rendszeren keresztül tájékoztatást küld a tanulónak és a szülőnek. Az ellenőrzés formáját minden pedagógus egyénileg dönti el, ennek célja, hogy a tananyagban való haladást ellenőrizze.

Az órai munkát és a házi feladatot a tanár minden órán értékelheti. A beszámoltatás elmulasztása vagy határidőn túli teljesítés esetén a szaktanár döntése alapján a tanuló elégtelen érdemjegyet kaphat.

A pedagógusok a megadott határidőt követően a beadott munkáról 10 napon belül visszajelzést küldenek a tanulmányi rendszeren keresztül.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól (a fejlesztő nevelés-oktatásban részt vevő tanuló kivételével)

A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt a tanulmányi rendszeren keresztül kell tájékoztatni. A szülőt a tanuló félévi osztályzatáról – a tanulmányi rendszeren keresztül történő értesítés mellett – a szülő kérésére pedig papíralapú értesítőben is lehet tájékoztatni.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat a tanulmányi rendszerben történő rögzítés mellett valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni, és rögzíteni kell a tanulmányi rendszerben is. E rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a tanulót az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára vették fel.

A tanulók munkájának szöveges értékelése

A törvényi szabályozás:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett a hagyományos osztályzásos módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be

- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése

A helyi értékelés alapelvei

- A gyerekek értékelését az osztálytanítók készítik el, figyelembe véve a napközis nevelő és az osztályban tanító nyelvszakos tanár véleményét is.
- A teljes körű értékelések évente két alkalommal készülnek. A félévi értékelés a tanév rendje szerint, az év végi értékelés szintén a tanév rendje szerint történik.

A szöveges értékelés tartalmi szempontjai:

- magatartás
- szorgalom
- tantárgyi teljesítmények
- a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés

Az általános értékelés / félévkor /:

A évfolyam tantervi követelményeinek kiválóan megfelelt, vagy jól megfelelt, vagy megfelelt.

A tantárgyból felzárkóztatásra szorul.

Az általános értékelés / év végén /

A évfolyam tantervi követelményeit kiválóan teljesítette, vagy jól teljesítette, vagy megfelelően teljesítette.

A tantárgyból felzárkóztatásra szorul.

Értékelési funkciók meghatározása

- Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához, a fejlesztési stratégiák kimunkálásához ad segítséget pedagógusnak, szülőknek, diáknak.
- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, egy-egy tanulási szakasz végén ad összegző tájékoztatást az elsajátított ismeretek eredményéről pedagógusnak, szülőknek, tanulónak egyaránt.

A szöveges értékelés módjai

1. Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.
Megfogalmazódhat:
 - a tanító részéről
 - a tanulótársak részéről
 - önértékelés formájában.
2. Írásbeli: például
 - a tanuló produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
 - témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os

- teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
- aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. üzenő füzetbe),
 - félévkor, tanév végén részletes szöveges értékelés.

Szöveges értékelés dokumentumai

- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott bizonyítvány.
- Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójában kell elhelyezni.
- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott törzslap.
 - E-napló
 - E-naplóba a felmérők %-os eredményei és a tájékoztató füzetben megjelenő alkalmi értékelések kerülnek.
 - A tájékoztató füzetbe alkalmi beírások kerülnek a tanuló pillanatnyi eredményeiről és a felmérők %-os eredményeiről.

A szöveges értékelés felszínre hoz olyan értékeket is, amelyek nem kifejezetten a tanulási teljesítményt érintik, de nagyon fontosak a teljes személyiségfejlődés szempontjából.

Az értékelés általunk meghatározott kritériumai

A szaktárgyi értékelésnek folyamatosnak, kiszámíthatónak, konkrétan, igazságosnak, személyre szólónak, a fejlődésben megtett utat mérőnek, az önértékelést segítőnek, további erőfeszítésekre serkentőnek, az egészséges munkakedvet fenntartónak kell lennie.

Ennek megfelelően az érdemjegy vagy osztályzat

Jeles(5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni.

Jó(4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

Közepes(3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)

Elégséges(2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

A tanuló tudja, értse milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle. Értékeljük a sikeres és sikertelen munkáját egyaránt.

Az értékelés általunk meghatározott rendszeressége

A diák tanévenként a következő módon kapjon érdemjegyeket:

- legalább 6 jegyet abból a tantárgyból, amelyből hetente 1 órája van,
- legalább 8 jegyet abból a tantárgyból, amelyből hetente 2 órája van,
- legalább 10 jegyet abból a tantárgyból, amelyből hetente 3 vagy több órája van.

A jegyek számánál figyelembe kell venni, hogy azokat a két félévben arányosan elosztva szerezze meg a tanuló, és ezek közül mindkét félévben legyenek az egyiknek nagyobb témát vagy tananyagegységet lezáró érdemjegyek.

A végzős osztályokban a második félévben havi egy érdemjegyet kell szerezni.

Az értékelés közlésére felhasznált dokumentumok

Ellenőrző/tájékoztató füzet (1-4. évfolyamig párhuzamosan az e-naplóval), az e-naplóból nyomtatott dokumentumok és a bizonyítvány.

Az évközi érdemjegyekről az e-naplón keresztül elektronikusan, a félévi osztályzatról az írásbeli értesítőből, az év végi osztályzatról pedig a bizonyítványon keresztül tájékoztatjuk a szülőket.

Az otthoni és a napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, elmélyítése.

Szóbeli	Tartalom	A tantervben meghatározottak szerint
	Ütemezés	A tanmenetben rögzítettek szerint
Írásbeli		A tanórán feldolgozott tananyag gyakorlása
A mennyiségi- minőségi korlátokat meghatározó szempontok		az anyag súlya a teljes tananyagban, az osztály képessége, motiváltsága az órák eloszlása az osztály órarendjében

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formái	Változatos, sokrétű, alkalmazkodik a tantárgyak és tanulók sajátos igényeihez. (pl: szintfelmérő, fogalmazás, szódolgozat, témazáró, munkafüzet alapján összeállított, házi dolgozat, teszt stb.)	
Rendje	Előre bejelentett	Véletlenszerű

	A félévi és év végi értékelésnél súlyozottan figyelembe vett írásbeli számonkérés. (pl: témazáró)	A folyamatos felkészülést, annak mérését, a tananyag elsajátításának mértékéről való visszajelzést segítő írásbeli felelet.
Korlátai	Egy napon az előre bejelentett dolgozatokból legfeljebb kettő írátható. A tananyag (lásd tanmenet).	
Az értékelésben betöltött szerepe	Az adott tantárgyra vonatkozó óraszámok és az egyes tanulócsoportok létszámától függően áll arányban egymással az írásbeli és a szóbeli számonkérés. A félévi és év végi osztályzatok kialakításánál munkaközösségi szinten kerül meghatározásra az alkalmazott írásbeli beszámoltatások szerepe, súlya. (%-an, súlyozva, egyéb módon)	

A hit- és erkölcsstan tantárgy értékelési-mérési-ellenőrzési szabályai

A hit- és erkölcsstan tantárgynál nem csak a hagyományos számonkérési módszereket (pl. dolgozat, teszt, témazáró) alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, a diákok személyes érdeklődéséhez, képességeihez és tehetségéhez illeszkedő számonkérési formák használatát. Ilyenek többek között az adott témakörhöz kapcsolódóan

- projektpedagógiára épülő projektmunka,
- esszé írása,
- irodalmi vagy művészeti mű (például könyv, film, zene, vers, novella) elemzése,
- teológiai munka (például áhítat, meditáció, imádság) írása,
- interjú készítése és kiértékelés,
- életút felvázolása,
- órai vita disputamódszerrel egy adott kérdésről,
- képzőművészeti eszközökkel (például rajz, festmény, fénykép, kollázs) történő feldolgozás.

A számonkérés műfajainak tárháza kimeríthetetlen. A lexikális tudást megkövetően számonkérés mellett nemcsak azt ellenőrizzük, hogy a tanuló milyen kognitív és formális ismereteket tud felsorolni, hanem azt is, hogy mennyire mélyült el egy kérdés feldolgozásában, mennyire használja a megadott forrásokat (a Bibliát, hitvallásokat stb.), mennyire végez önálló munkát, mennyire kreatív és eredeti a feladatok megoldásában.

A számonkérés legfőbb célja az, hogy a tanuló lépjen előre a saját gondolkodásában, a konfliktuskezelésben, a problémamegoldásban, a személyes fejlődésben.

A számonkéréshez kapcsolódó értékelés során fontos, hogy a tanár szem előtt tartsa a kerettantervnek a tanuló személyére vonatkozó céljait – többek között a tanítványi élet megélésére

való bátorítást, erkölcsi érzék mélyítését vagy a tanuló személyiségfejlesztését - valamint az ezeket megalapozó bibliaismereti és a keresztény teológiai és lelkeségi hagyományok széleskörű ismeretét. Ezek alapján lényeges, hogy a tanár ezeket elősegítő értékelést adjon, melynek nevelő jellege is van, és amelyben mindig tisztelettel fordul a diák felé.

II/4. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás célja, hogy a kisebb létszám előnyeit kihasználva az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével – a főigazgató dönt.

Az osztály- és csoportlétszámok meghatározásánál a jogszabályi kereteket vesszük figyelembe.

Egyéb foglalkozást, azaz a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozást, amely a tanulók fejlődését szolgálja, a mindenkori igényeknek megfelelően és a jogszabályi keretek között indítunk.

Csoportbontások az alábbi tantárgyak esetén lehetségesek:

Hit- és erkölcstan oktatás

Egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból az evangélikus, a református, illetve római katolikus hittant tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

Csoportváltás a különböző felekezetű hittancsoportok között.

A szülő a hittan csoportváltási kérelmet minden év május 20-ig írásban jelzi a igazgatónak az erre kialakított űrlapon, amelyen a csoportváltási kérelmet néhány mondatban indokolni is kell. Az űrlapon szerepelnie kell az elhagyni kívánt hittancsoport hitoktatójának aláírása is. A csoportváltás csak abban az esetben engedélyezhető, ha a tanuló saját hitbéli meggyőződése miatt szeretne változtatni, és kész azt az egyház rendje szerint is kifejezni keresztséggel vagy konfirmációval/áttéréssel vagy különbözeti vizsgával.

A csoportváltásra ezek után a következő tanév szeptember 1-től van lehetőség. Kivéve új tanulók esetében, amikor is a tanulói jogviszony létrejöttét követő 30 napig feltétel nélkül lehetőség van a módosításra.

Idegen nyelv oktatás

Egy adott osztályt (évfolyam) diákjaiból az angol, német, illetve olasz nyelvet tanulók csoportjainak megszervezése. Egy osztályt lehetőleg csak két csoportra bontunk. Ezt az elvet alkalmazzuk az évfolyamszintű sávcsoporthoz kialakításánál is.

Digitális kultúra oktatás

Minden osztályt két csoportra bontunk, amennyiben az osztálylétszám meghaladja az informatika szaktantermekben levő férőhelyek számát.

3-4. évfolyamon a digitális kultúra a környezetismeret tantárggyal van bontva.

Matematika oktatás

1-4. évfolyam esetén

2-2 matematika óra van bontva a magyar nyelv és irodalom tantárggyal.

A csoportbontás a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

5-8. évfolyam esetén

Lehetőség szerint minden osztályt két csoportra bontunk.

A csoportbontás a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

9-12. évfolyam esetén

A kialakított csoportok száma a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

Magyar nyelv és irodalom oktatás

1-4. évfolyam esetén

2-2 magyar nyelv és irodalom óra van bontva a matematika tantárggyal.

A csoportbontás a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

Emelt szintű érettségire felkészítő képzés esetén évfolyamszintű csoportkialakítást alkalmazunk.

II/5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy tananyagában található.

II/6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az állapotmérésről általában

Az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi – az 1–4. évfolyamon tanulók kivételével – a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés és sport tantárgyat tanító pedagógus végzi.

A mérés céljai, várható hasznosulása

Lehetővé teszi az egyén, a közösség, a társadalom egészének, vagy bizonyos rétegeinek egészség szempontú fizikai állapotának számszerűen is kifejezhető megbecslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését. A különbözőségek felfedezése lehetőséget ad az egyénre szabott optimális edzésintenzitás szakszerű megválasztásához. Biztosítja a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülést, a megadott követelményértékekhez viszonyítást. Felfedezi az esetleges hiányosságokat, ezáltal lehetővé teszi azok mielőbbi tudatos felszámolását. A rendszeres időszakos ellenőrzés folyamatos visszacsatolást jelent a hibák kiküszöböléséhez. Összehasonlítási, viszonyítási lehetőséget ad az azonos módszerrel, de pl. különböző földrajzi területen élő, tevékenykedő, különféle sportágakat űző egyének teljesítményeihez. Már a kisiskolás korúak körében felszínre kerülnek, kitűnnek az egyes területen elért kimagasló eredményükkel a genetikailag kiváló - testi, biológiai, fiziológiai - adottságokat öröklő sportolni vágyó fiatalok.

Összefoglalva: az egyén az általános fizikai teherbíró-képessége mérése során választ kaphat arra, hogy fizikai terhelhetősége szempontjából jelenleg hol tart, hová kell felfejleszteni magát és hogyan tegye meg az első lépéseket.

A módszerrel szemben támasztott legfőbb elvárások

Megbízhatónak kell lennie - a motorikus képességeken belül, a kondicionális képességek közül — valóban az egészség szempontjából leglényegesebb faktorokat mérje.

Egyszerűnek kell lennie, különösebb előképzettséget ne igényeljen.

Könnyen használható, objektív mérési, értékelési és minősítési rendszer tartozzon hozzá — az elért teljesítmény mérésének pontossága a külső objektív és szubjektív feltételektől nem, vagy csak igen minimális mértékben függjön.

A gyakorlati életben jól alkalmazható legyen — a lehető legkisebb anyagi és időráfordítást igényelje.

Adjon módot összehasonlításra a nemzetközi és hazai vonatkozású eredmények alapján.

A 2014-2015. tanévtől kezdve a tanulók fizikai állapotának mérését a központi NETFIT rendszerrel végezzük.

A Magyar Diáksport Szövetség egy olyan mérési-értékelési tesztrendszert fejlesztett ki (NETFIT - Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt), amely segítséget nyújt abban, hogy a szülő nyomon tudja követni gyermeke(i) fittségi állapotának változását a közoktatásban eltöltött évek folyamán.

A NETFIT program egészség központúsága révén az úgynevezett "HELP" filozófiát tekinti sajátjának. A HELP (segítség) angol kifejezés és egyben mozaikszó. A mozaikszó minden betűjének fontos jelentéstartalma van a filozófia értelmezése szempontjából. Magyar nyelvre úgy fordíthatjuk, hogy: "az egészség (Health) mindenki számára (Everyone) élethosszig (Lifetime) elérhető és személyes (Personal)".

A felmérést végző pedagógus által rögzített eredmények alapján számos látványos és jól értelmezhető értékelőlapot és riportot tud előhívni a rendszerből, melyekből a szülő tájékozódhat gyermeke és a hasonló korcsoportú tanulók egészséggel összefüggő fittségéről.

A NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

II/7. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Egészségnevelési program

Helyzetkép, helyzetelemzés

Közegészségügyi előírásokat az iskola betartja. Ezt bizonyítják az ÁNTSZ rendszeres közegészségügyi ellenőrzései, melyek nem találtak hiányosságot (iskola, kémiaszertár, menza).

A HACCP rendszer biztosítja, hogy étkezdénk megfeleljen a kor kihívásainak és az Európai Unió elvárásainak. Az osztályfőnökök, testnevelők, tantestület, iskolaorvos, háziorvos, védőnő, tanuló

és szülő együttműködésének eredményeként minden tanév elején felmérjük, mely tanuló részesülhet teljes, részleges felmentésben, könnyített, illetve gyógytestnevelésben. Az iskola-egészségügyi szolgálat minden évben - saját ütemezése szerint - szűri tanulóinkat. Fogászati szűrésen évente két alkalommal vesznek részt a diákok. Az egészségügyi szempontokat érvényesítjük a korszerű oktatási eszközök (pl. a számítógép) használatakor. Gondoskodunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről. Az osztálytermek berendezését az egészségügyi szempontoknak megfelelően alakítjuk ki. Figyelünk a gyerekek megfelelő testtartására. Az ülésrend kialakításakor az egyéni adottságokat is figyelembe vesszük (pl. rövidlátás, hallási zavar). Ügyelünk arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsunk változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében. Oktatástechnikai eszközeink munka- és balesetvédelmi szempontból megfelelőek. Dolgozóinknak - munkakörüknek megfelelően - munka- és védőruhát biztosítunk. Az egészséget fenntartó testi nevelés prioritást élvez iskolánkban. 12 órás foci- és kosárlabda-mérkőzésekkel színesítjük diákjaink életét. A drogprevencióban fontos szerepet töltenek be az intézményegységek ifjúságvédelmi felelősei.

Az egészséggel kapcsolatos ismeretek elsajátítása elsősorban a biológia- és az osztályfőnöki óra keretén belül valósul meg, de az egészséges életmódra nevelést minden pedagógus kiemelt feladatának tartja.

Az egészségnevelési program célja, hogy a tanuló képes legyen objektíven felmérni saját egészségi állapotát, ismerje az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit. El kell érni, hogy az egészségéért tegyen valamit, alkalmazza a megtanultakat.

Ismerje meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

Az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalókat.

Erősítse és fejlessze az egészséges életvitelhez szükséges képességeket.

Ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőit, alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás (egyéb szenvedélyek).

Ismerjék meg a társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseit.

Legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepe az egészség - érték tudatosításában.

Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzése, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Az értékrendszer kiépülésében fontos szerepet tölt be:

a család

a pedagógus

a környezet

1. A család szerepe az értékrendszer kiépülésében:

Az egészségnevelés egyik alapvető feladata az értékközvetítés. A gyermek személyiségének megalapozását a családi hatások indítják el, ezért a családi környezet az egyén lényegének kialakításában meghatározó jellegű. Itt éli át azokat a hatásokat, amelyek értékrendje kialakulását, alapvetően meghatározzák.

2. A pedagógus szerepe a tanuló értékrendszerének kiépülésében:

A pedagógus alkotó munkája az emberformálás. Ebben pedig nemcsak szakismereteit, tapasztalatait, hanem saját személyiségét használja fel munkaeszközként. A tanító a gyermek számára magatartási modell. Már a személyiségével is utánzásra késztet. Kialakulhat pedagógus és

gyermek egy sajátos érzelmi kapcsolata, hiszen a gyermek értékrendszerében nagy jelentőséggel bír a felnőtt elismerő szava.

3. A környezet:

A környezet fontos tényező az értékrendszer kiépítésében, hiszen maga az egészség is attól függ, hogy az egyén harmóniában van-e a külső és belső környezetével. A környezeti ártalmak, melyek ifjúságunk egészségét fenyegetik: az ember a fogamzás pillanatától kezdve ki van téve a környezet hatásainak, így az élet védelme már a magzat védelmével kezdődik. A fejlődő szervezet a testi érés folyamatában fokozott érzékenységet mutat a környezeti ártalmak iránt. Egyre romló környezetünkben a gyermekek egészségi állapota, fizikai és szellemi teherbírása csökken (elsősorban mozgásszervi betegségek, gerinc- és mellkas deformitások). A korunk jellemzőjeként emlegetett környezetszennyezés, a mentálhigiénés problémák, a rizikós életformát vonzóvá tevő tömegkommunikáció, amely haszon (ilyen életformát sugalló reklámok) reményében szisztematikusan romboló hatást gyakorol az ifjúság egészségére.

Konkrét célok

A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód kialakulását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat. A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli alkalmakon – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel a táplálkozás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás, a családi és kortárskapcsolatok, a környezet védelme, az aktív életmód, a sport, a személyes higiéné, a szexualitás kérdései témában.

Mivel az iskolának jelentős szerepe van a fenti területeken, így a hangsúlyt a prevencióra fektetjük.

Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapoódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie. Ezek közé tartoznak az alábbiak: önmagunk és egészségi állapotunk ismerete, az egészséges testtartás, a mozgás, testedzés fontossága, a testi higiénia, az értékek ismerete, az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe, a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat), a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció, a krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete, a tanulás és a tanulás technikái, az idővel való gazdálkodás szerepe, a rizikóvállalás és határai, a szenvedélybetegségek elkerülése, a tanulási környezet alakítása, a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés), a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás), az iskolán belüli bántalmazás megelőzése.

Környezeti nevelési program

Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola helye és épülete:

Az iskola székhelye Békéscsaba belvárosában található, több mint 100 éves műemlék jellegű épület. Az épület adott, de mindig van néhány teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a

mindennapi iskolai élet. Az iskola helye befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit. Ugyanez vonatkozik telephelyeinkre a Luther, és a Baross utcán, illetve az Árpád soron.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

A nagyvárosi léthez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit.

A főépületet park övezi, az iskolától nem messze található az Élővíz-csatorna, valamint a Széchenyiliget. Az iskola belső udvarát is park díszíti, ahol padok is vannak a pihenni vágyók számára. Az intézmény közvetlen közelében lévő ~~árvány-fákkal~~ templomkert is alkalmas relaxációra, szabad foglalkozásra, melynek tisztán tartása évek óta tanulóink feladata.

Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink

Hulladékgyűjtés (papír), Jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek.

Az iskolarádióban, iskolaújságban környezetvédelmi témák megjelenítése. Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyeztetés. Nemzetközi projektek.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben : a tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is.

A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra nyílik lehetőség. Fontosnak tartjuk, hogy a diájkaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok: a gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Kitaibel Pál Biológiaverseny, Csapody Vera Emlékverseny, Herman Ottó Verseny). Idegen nyelveken fordítási versenyeket szervezünk, ahol gyakran szerepelnek természetvédelemmel foglalkozó cikkek is. Az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat (elem-, papírgyűjtés) szervezünk. Kiállításokat rendezünk jeles alkalmakra: a Föld és víz napján rajz- és fotókiállítást, nyári táborokról bemutatkozó, illetve az iskolánapi poszterekből összeállított kiállítást. Részt veszünk az országos szervezésű Fenntarthatósági Témahétben, melynek évenkénti kiemelt témái szorosan kapcsolódnak környezetünk védelméhez.

A 9-12. évfolyamos diájkaink a kötelező közösségi szolgálat teljesítésekor rendszeresen vesznek részt a környezetünk jobbá formálásával foglalkozó szervezetek munkájában.

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Diákok. Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Tanárok és diákok. A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában, a témanapoknak, a hulladékgyűjtési akcióknak, valamint a nyári táboroknak, külföldi diákcseréknek.

Tanárok és szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók. Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak. Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk. Ezek felkutatása és beszerzése a gazdaságvezető feladata. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

Iskolán kívüli együttműködés

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. A főigazgató feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető leghatékonyabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Civil szervezetek. A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Szükséges, hogy több, az egész tantestületet érintő környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben. A szaktanárok egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

Hivatalos szervek. A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Kíváncsi, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen termékek kínálata.

Diákjainkban ki kell alakítani:

a környezettudatos magatartást és életvitelt; azaz érzékennyé kell tenni a tanulókat a környezet állapota iránt; a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt; a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát; a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését; a környezettel való harmóniára törekvést; az egészséges életmód igényét és az ehhez vezető technikákat, módszereket; az egyetemes Természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt; hozzá kell járulni a Föld egészséges (természetes ökológiai) folyamatainak visszaállításához, - segíteni a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzését, tudományosan meg kell alapozni a globális összefüggések megértését; elő kell segíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT); be kell kapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába; képessé kell tenni a

tanulókat arra, hogy – személyes tapasztalataik alapján – együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A célok eléréséhez szükséges a következő készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban

Alternatív, problémamegoldó gondolkodás, az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése, szintetizálás és analízis, holisztikus és globális szemléletmód kialakítása, problémaérzékenység, integrált megközelítés, kreativitás, együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód, vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikáció, média használat, konfliktuskezelés és megoldás, állampolgári részvétel és cselekvés, értékelés és mérlegelés készsége, érzelmi és értelmi környezeti nevelés, a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése, az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése, az egészség és a környezet összefüggései.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

A diákok számára olyan oktatást kell az iskolának biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani. Kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert, ezért a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósult az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör. Sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is.

Konkrét célok

Hagyományok ápolása:

iskolnap szervezése az egész iskolai közösség számára

az iskola hírességeinek élete – kutatás

örökségeink felkutatása és továbbéltetés

jeles napok körének szélesítése

évfolyamonként erdei iskolai programok szervezése, megvalósítása

fordítóverseny szervezése

drog-prevenációs program folytatása

osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában.

Szaktárgyi célok:

a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre

a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre)

természetvédelmi versenyekre felkészítés

multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon

a számítógép felhasználása a tanórákon

természetes anyagok alkalmazása művészeti órákon

ökológiai projektek tervezése és megvalósítása.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások.

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink: tanulmányi kirándulások, kézműves foglalkozások egy-egy ünnephez kötötten, pályázatok, újságcikkek, kiállítás-rendezés, iskolarádió működtetése, „látogatás”: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, versenyek, iskolazöldítés, „jeles napok”; Föld, víz napja iskolai, nemzetközi projektek, diákcserék, környezetkultúra (igényesség magunk körül).

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális ill. multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

II/8. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A nevelőtestület minden tagja tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó, toleráns légkört. Bővítsen ezen irányú ismeretét. Probléma, esélyegyenlőség sérülése esetén jelezzen felettesének.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a. a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b. a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c. a teljesítmények értékelése,
- d. a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e. a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- f. a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- g. a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- h. a nevelés/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti

- különösen valamely személy vagy csoport

- a) jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét. A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan

szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejárata, megőrzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelés/oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelés/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a köznevelés intézményben a szülők önkéntes választása szerint olyan vallási nevelést/oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a gyermekek /tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az iskolai osztályokban
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)

II/9. A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei

A tanulókat magatartásukban, szorgalmukban, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájukban elért jó eredményeikért elismerésben részesítjük. Alapelve: kiemelkedő munkára, példamutató magatartásra való ösztönzés.

A jutalmazás formáira a nevelőtestület bármely tagja javaslatot tehet, az igazgató dönt - kivéve "Az Evangélikus Gimnáziumért Alapítvány" jutalma esetében -, amely az alapítvány kuratóriumának hatásköre.

A tanulmányi versenyeken való szereplés mindenképpen jutalmazandó.

Jutalmazási formák

Osztályfőnöki vagy szaktanári dicséret: kiváló közösségi munkáért ill. tanulmányi eredményért stb.
Igazgatói dicséret: az a tanuló, aki bármilyen területen az iskola hírnevét növelő kiemelkedő eredményt ér el.

Nevelőtestületi dicséret: a hosszú időn át példamutató munkát végző, kiváló tanulmányi eredményt elérő tanulót illeti meg.

Tantárgyi dicséret: a kiemelkedő tantárgyi teljesítményeket a szaktanár dicsérettel ismerheti el; ezt az osztályfőnök év végén a bizonyítvány "jegyzet" rovatába bejegyezi.

Dicséretet szóban vagy írásban, oklevél, jutalomkönyv, szabadnap, közösségeknek tanulmányi kirándulásra, alapítványi pénzjutalom, egyéb jutalom (pl: színházjegy, torta, pénzjutalom stb.) pályázathoz, akciókhoz kapcsolódóan.

Év közben

Szaktanári dicséret szóban.

Szaktanári dicséret ellenőrzőbe/e-naplóba írva: a szaktanár a tantárgyi versenyeken való részvételért szaktanári dicséretet adhat.

Osztályfőnöki dicséret ellenőrzőbe/e-naplóba írva: az osztályfőnök döntése alapján az osztályért, iskoláért végzett közösségi munkáért adható dicséret.

Igazgatói dicséret ellenőrzőbe/e-naplóba írva: az országos vagy megyei versenyen jegyzett eredményért és az iskola jóhírének érdekében végzett közösségi munkáért adandó.

Nevelőtestületi dicséret: két igazgatói dicséretet követően a 3. igazgatói dicséret automatikusan nevelőtestületi dicséreteként adandó.

Év végén

Bizonyítványba írt szaktanári dicséret.

Bizonyítványba írt általános tanulmányi munkát elismerő nevelőtestületi dicséret:

5 – 8. évfolyam: kitűnő tanuló, példás vagy jó magatartás és minimum 3 szaktanári dicséret esetén,
9 – 13. évfolyam: kitűnő vagy maximum 3 jó osztályzat, példás magatartás és minimum 3 szaktanári dicséret esetén.

Oklevél, jutalomkönyv, igazgatói dicséret az iskola ifjúsága előtt.

A tanuló magatartásának értékelése

A „magatartás” kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal (tartás), és nem viselkedés csupán. A magatartás osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli.

A házirendben írtakat betartva, és azt társaival betartatva együttesen értékeljük. Hangsúlyozni kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

A magatartás és szorgalom követelményeinek helyi szabályozását a nevelőtestület állapítja meg, figyelembe véve a diákönkormányzat javaslatait.

Magatartás	példás	jó	változó	rossz
1. Fegyelmezettség	nagyfokú, állandó, másokra pozitívan kiható	megfelelő, még nem teljesen a sajátja	másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
2. Viselkedéskultúrája, hangneme	kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias	kevés kivetnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
3. Hatása a közösségre, társas emberi kapcsolatai	pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen jár, kezdeményező,	részt vesz, de befolyást nem gyakorol, jóindulatú	nem árt, ingadozó, közömbös, vonakodó, komisz	negatív, goromba, ártó, lélektelen, megfélemlítő
4. Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	nem hibázik	részben tartja be	sokat vét ellen
5. Felelősségérzete	nagyfokú felelősségtudat	időnként feledékeny	ingadozó	felelőtlen, megbízhatatlan

A tanuló szorgalmának értékelése

A szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését, és kötelességtudatát értékeli.

Szorgalom	példás	jó	változó	rossz
-----------	--------	----	---------	-------

1. Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes, tudás megszerzésére irányuló	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felszerelése gyakran hiányos	szinte nincs felszerelése, többnyire hiányos
4. Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunkája	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

II/10. Az iskolai közösségi szolgálatra vonatkozó szabályok

Jogszályi háttér - A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény - A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet - A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet A fentiek alapján a közösségi szolgálat megszervezése az iskola feladata, a partnerintézmények kiválasztása az igazgató hatásköre. Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele az 50 óra közösségi szolgálat teljesítése a törvényileg meghatározott területeken, amelyből legfeljebb 10 óra fordítható felkészülésre és értékelésre. Tanítási napokon legalább 1 és legfeljebb 3 óra szolgálat számolható el, hétvégén és tanítási szünetben naponta legalább 1 és legfeljebb 5 óra. Az óra 60 percet jelent, amelybe a közlekedési idő nem számít bele.

A közösségi szolgálat célja

A közösségi szolgálat a tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, az ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják. A közösségi szolgálat elősegítheti a tanulók pályaorientációját is. Iskolánk keresztény jellegével összhangban a közösségi szolgálat tekintetében kiemelt célként fogalmazzuk meg a tanulók szociális érzékenységének fejlesztését, így arra ösztönözzük diákjainkat, hogy olyan feladatokat lássanak el, melyek javítják a helyi közösség és a fogadó intézményben élők, dolgozók életminőségét, a tevékenységük hasznos a fogadó intézményben lévők számára. Az önkéntes munkájuk során szerzett személyes emberi kapcsolataik, tapasztalataik új színnel gazdagíthatják életüket. Fontosnak tartjuk továbbá a tanulók személyiségfejlesztését és önismeretük fejlődését, ezért a közösségi szolgálatra való felkészülést és a tapasztalatok feldolgozását, megosztását beépítjük a nevelési folyamatba. A tanórákon (például: hittan, osztályfőnöki, technika és életvitel) kínálgató lehetőségeket is felhasználjuk arra, hogy a szolgálat nevelő hatását erősítsük.

A közösségi szolgálatot az iskolában koordináló pedagógus a 9. évfolyam tanulói számára a tanév elején 4 órás felkészítő foglalkozást tart (a szabályozás megismerése, partnereink bemutatása, önismereti és érzékenyítő foglalkozások). Minden munkahely tarthat a szolgálat zárásaként 1-1 óra egyéni vagy csoportos értékelő foglalkozást, ami ebbe a 10 órás órakeretbe tartozik. Az 50 órás szolgálatból fennmaradó órákat a diák saját döntése alapján tervezheti. Indokolt esetben, írásos kérelem alapján, az iskola főigazgatója engedélyezheti az 50 órás közösségi szolgálat fentiektől eltérő módon való elvégzését.

A közösségi szolgálat szervezésének menete:

- A 9. évfolyamon (szeptemberben) az első osztályfőnöki órák valamelyikén, és a szülői értekezleten a koordinátor tanár tájékoztatót tart.
- A szülők aláírásukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekük közösségi szolgálatot végezzen.
- A közösségi szolgálati naplót a koordinátor őrzi, ellenőrzi, az elvégzett tevékenységet a digitális naplóban igazolja, rögzíti.
- Tanév végén az osztályfőnök az adott tanévben elvégzett órák számát záradékban a bizonyítványban és a törzslapon adminisztrálja.
- A közösségi szolgálatról az iskola honlapján és a koordinátornál lehet tájékoztatást kapni.
- Az egyénileg szervezett tevékenységet és annak igazolási módját az iskolai koordinátor tanárral kell egyeztetni.

II/11. A közép- és emelt szinten választható érettségi tantárgyak

Középszinten

magyar nyelv és irodalom

történelem

matematika

egy idegen nyelv

hittan

biológia

fizika

kémia

földrajz

digitális kultúra

testnevelés

évek-zene

vizuális kultúra

mozgóképkultúra és médiaismeret

képző- és iparművészet

képző- és Iparművészeti program és projektszervező OKJ: 51 345 02

Emelt szinten

magyar nyelv és irodalom

történelem

matematika

egy idegen nyelv

biológia

fizika

kémia

földrajz

digitális kultúra

képző- és iparművészet

képző- és Iparművészeti program és projektszervező OKJ: 51 345 02

A középszintű érettségi vizsga tananyagát a tantárgy óraterveben rögzített kötelező óráiban sajátítják el a tanulók.

Az emelt szintű érettségre való felkészüléshez a jogszabályban meghatározott plusz óraszámot biztosítjuk.

A jogszabályoknak megfelelően tehetnek tanulóink előrehozott érettségi vizsgát. Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsga, amely letehető idegen nyelvekből, kizárólag a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév vizsgaidőszakában, továbbá olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Ennek feltétele a sikeres osztályozóvizsga a még be nem fejezett tanévek anyagából. A sikeres érettségi vizsgát követően az adott tantárgy tanulása (látogatása, értékelése) alól mentesül a tanuló. Saját kérésére igazgatói engedély alapján ettől el lehet térni.

Amennyiben a tanuló olyan tantárgyból szeretne érettségi vizsgát tenni, melyet az iskola helyi tanterve nem tartalmaz, másik iskolában vendégtanulóként tehet eleget az érettségire bocsátás feltételeinek.

Emelt szintű oktatást nem, csak emelt szintű érettségire való felkészítést folytatunk, melynek fejlesztési feladatait és követelményeit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet megfelelő részei tartalmazzák.

Az érettségi- és szakmai vizsgák lebonyolításának rendjét a tanév rendjéről szóló rendelet, érettségi vizsga esetén az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. Korm. rendelet és módosításai szakmai vizsga esetén a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény és a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet határozzák meg.

A tanulmányok alatti vizsgák évfolyamonkénti és tantárgyankénti követelményei Az tanulmányok alatti vizsgák részletes évfolyamonkénti és tantárgyankénti követelményei a Pedagógiai Program mellékletében és az iskola honlapján található meg.

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

III.1. Óraháló az általános iskolában

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7	5	5+1
Idegen nyelvek	0	0+1	0+1	2
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digiutális kultúra	0	0	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom műveltségterület				
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelv műveltségterület				
I. élő idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika műveltségterület				
Matematika	4	4	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület				
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Hon- és népismeret	0	1	0	0
Etika/hit és erkölcsstan műveltségterület				
Hit- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudomány és földrajz műveltségterület				
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Művészetek műveltségterület				
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1+1	1	1
Dráma és színház	0	1	0	0
Technológia műveltségterület				
Technika és tervezés	1	1	1	0
Digitális kultúra	1	1	1	1

Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterület				
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30

III.2. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki. Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanuláshoz, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak. A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít.

Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodása legalább konvencionális szintre kerül, vagyis a hozzá közelállók elvárásainak megfelelően él, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát stb. szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újraértelmezésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Ismeri a nagy ünnepkörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepkör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer

ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezek időpontját, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok felelevenítése, eljátszása, ünnepi díszítések készítése).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló el tudja magát helyezni adott közösségben, felismeri a valódi és lehetséges szerepeit egy adott kapcsolati hálózatban. Képes a kooperációra, megérti a szabályok fontosságát. Képes egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és követi a közösségi hagyományokat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanuló képes az együttműködésre, az empátiára, átérzi és gyakorolja a segítségnyújtást. A közös tevékenységek révén ismereteket szerez saját képességeiről és lehetőségeiről. Azonosítja a saját és mások alapvető érzelmeit, illetve kifejezi a problémáit. Életkorának megfelelő szinten ismeri a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját, rendelkezik az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Ismeri a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismeri és betartja az illemszabályokat. Megismerkedik a családi ünnepekkel és az ezekhez kötődő szokásokkal.

Megtanulja a családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló képes önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épül be személyiségébe, figyel testtartására. Képes kifejezni a betegség és az egészség mint állapot közötti különbséget. Képes egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére. Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Megtapasztal relaxációs technikákat, képes légzőgyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna) önálló elvégzésére. A tanulóban kialakul az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeri és betartja a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érzékenyebbé válik környezete állapota iránt. Képes a környezet sajátosságainak megismerésére, észreveszi a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni e változásokat. Képes saját mikrokörnyezetében olyan változásokat javasolni, amelyek annak minőségét javítják. Értéknek tekinti a természeti és az ember alkotta

környezet esztétikumát, harmonikus működését. Készítés alakul ki benne környezete értékeinek megőrzésére.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Felismeri a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló ismeri az általa mindennap fogyasztott alapvető élelmiszerek árát. A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja pénzre vonatkoztatva is. Képes mindennapi fogyasztási cikket önállóan vásárolni, tud vigyázni a pénzére. Beépül az energiatakarékosság cselekvéseibe és gondolkodásába. Vannak ismeretei arról, hogy hazánkban és a világ más részén hozzá képest milyen életszínvonalon élnek gyerekek.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tisztában van a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes különbséget tenni a televízióban történetek és a valóság között. Ismeri a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

A tanulás tanítása

A tanuló tapasztalatot szerez arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjába beépül a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készül az órákra. Vannak élményei arról, hogy az iskolai oktatáson kívül a tanulásnak és az önművelésnek egyéb lehetőségei is léteznek.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényeget a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírássra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során. Tudja használni a zárt rendszerű elektronikus, távolléti oktatás és a távoktatási képzésmenedzsment-rendszer eszközeit. Ismeri és használja a videótartalom-kezőket. Képes feladatait elvégezni tantermen kívüli digitális munkarendben.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a közép fokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést. Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarat tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelezettségeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát.

Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiséggel, kisebbséggel kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban

kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókinccsel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni.

Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiénéjét. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbitaláltni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével.

Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll.

Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani.

Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni.

Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső

(munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényeget a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétégeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlotta kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során. Tudja használni a zárt rendszerű elektronikus, távolléti oktatás és a távoktatási képzésmenedzsment-rendszer eszközeit. Ismeri és használja a videótartalom-kezőket. Képes feladatait elvégezni tantermen kívüli digitális munkarendben.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események

életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre realisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind realisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből realis és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Az értékelés egységei rendszere:

Adható érdemjegyek a számonkérések százalékos értékelése alapján

100%- 91%	5
90% - 78%	4
77% - 58%	3
57% -38%	2
37% - 0%	1

Szöveges értékelés esetén:

100% - 91%	Kiváló
90% - 78%	Jó
77% - 38%	Megfelelt
38% alatt	Felzárkóztatásra szorul

A számonkérés jellegétől függően a tanító eltérhet ettől az értékelési rendtől.

III.3. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A főigazgató a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele az, ha a tanuló a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

Évfolyamugrás az egyéni képességek figyelembevételével történhet. Ilyen esetekben - a főigazgató megbízása alapján - a szakmai munkaközösség által meghatározott szintnek kell megfelelnie.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján a főigazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

Összevont beszámolót a tanév végén vagy a főigazgató által kijelölt időben kell megtartani. Az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérni. A kérelmet legkésőbb május 10 -ig lehet az főigazgatónak benyújtani.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Félévkor és év végén nem kaphat elégséges osztályzatot, akinek átlaga a 2,0-t nem érte el. A további félévi és év végi osztályzatok nem térhetnek el lényegesen az év során kapott jegyek átlagától.

**A NÉGYÉVFOLYAMOS
GIMNÁZIUM HELYI
TANTERVE**

IV.1. Óraháló

Óraterv 9–12. évfolyam, általános gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Irodalom	2	3	3	3
Magyar nyelv	1+1*	1	1	1
I. Idegen nyelv sáv	3+2***	3+2***	4	4
II. Idegen nyelv sáv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3+1*	3+1*
Hit- és erkölcsan	2**	1*+1**	2**	2*
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudomány	0	0	2	0
Fizika	2	3	0	0
Kémia	1+1*	2	0	0
Biológia	3	2	0	0
Földrajz	2	1+1*	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1*	1
Digitális kultúra	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5
Honvédelem	0	0	1*	0
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Kötött célú órakeret			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
*Szabadon választható órakeret terhére kiosztott óra	2	2	2	1
**Hittan maximális óraszámán felül	2	1	0	0
***Emelt szintű képzés (választható)	2	2		
Maximális óraszám	34+2+2	32+2+1	33+2	30+2

Óraterv 9–12. évfolyam, nyelvi előkészítő tagozat					
Tantárgyak	Ny	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Irodalom		2	3	3	3
Magyar nyelv		1+1*	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	1				
I. Idegen nyelv sáv	13	3+2***	3+2***	3	3
II. Idegen nyelv sáv	5	3	3	4	4
Matematika	1	3	3	3+1*	3+1*
Hit- és erkölcsan	1**	2**	1*+1**	2**	2*
Történelem		2	2	3	3
Állampolgári ismeretek		0	0	0	1

Természettudomány		0	0	2	0
Fizika		2	3	0	0
Kémia		1+1*	2	0	0
Biológia		3	2	0	0
Földrajz		2	1+1*	0	0
Ének-zene		1	1	0	0
Vizuális kultúra		1	1	0	0
Mozgókép-kultúra és médiaismeret		0	0	1*	1
Digitális kultúra	3	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5	5
Honvédelem		0	0	1*	0
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret				4	4
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	4	5
*Szabadon választható órakeret terhére kiosztott óra		2	2	2	1
**Hittan maximális óraszámán felül	1	2	1	2	2
***Emelt szintű képzés (választható)		2	2		
Maximális óraszám	29+1	34+2+2	32+2+1	33+2	30+2

IV/2. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Közép fokú nevelés-oktatás szakasza 9.-12. évfolyam, közismereti képzés

Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A szakközépiskolának szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol az ágazathoz tartozó, érettségéhez kötött szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett. A szakközépiskolában folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai előkészítő oktatás szerves egységet alkot. Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezéseket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben.

Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról.

Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásaival. Ismer az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások

megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismeri a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait.

Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani.

Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában.

Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni.

Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében.

Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja,

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket

értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesíráásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben.

Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során. Tudja használni a zárt rendszerű elektronikus, távolléti oktatás és a távoktatási képzésmenedzsment-rendszer eszközeit. Ismeri és használja a videótartalom-kezőket. Képes feladatait elvégezni tantermen kívüli digitális munkarendben.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízis és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonságosan alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosan benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

IV/3. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele az, ha a tanuló a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

Évfolyamugrás az egyéni képességek figyelembevételével történhet. Ilyen esetekben - a főigazgató megbízása alapján - a szakmai munkaközösség által meghatározott szintnek kell megfelelnie.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján a főigazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

Összevont beszámolót a tanév végén vagy a főigazgató által kijelölt időben kell megtartani. Az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérni. A kérelmet legkésőbb május 10-ig lehet a főigazgatónak benyújtani.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Félévkor és év végén nem kaphat elégséges osztályzatot, akinek átlaga a 2,0-t nem érte el. A további félévi és év végi osztályzatok nem térhetnek el lényegesen az év során kapott jegyek átlagától.

A TECHNIKUM ÉS A SZAKGIMNÁZIUM HELYI TANTERVE

Jogszabályi környezet

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.)

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.)

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet (Szkr.)

A módosított 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről (Fktv.)

11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról

SZAKMAJEGYZÉK a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló - 319/2020. (VII.1.) korm. rendelettel módosított - 12/2020. (II. 7.) Korm. Rendelet szerint

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (NAT)

A „SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira” című stratégia elfogadásáról és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat

V.1 Alapelvek

A szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A szakképzés és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei.

Az állam az Alaptörvény szerinti ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú oktatás keretében a szakképzési alapfeladat-ellátás kereteit és garanciáit – a hatékonyság, a szakszerűség, a magas szintű minőség és az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére figyelemmel – az e törvényben meghatározott módon biztosítja.

A szakképzési alapfeladat-ellátás a szakmai önállósággal rendelkező szakképző intézmény és a duális képzőhely között az állam és a magánszféra konstruktív együttműködésével és érdekeik kölcsönös elismerésével megosztva folyik. A szakképzés megszervezésének minőségét, demokratikus és jogszerű működését e törvény és az állam általi ellenőrzés biztosítja.

Az állam a szakképzésben való részvétel keretében legfeljebb kettő szakma megszerzését az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül, és a szakképző intézményben a szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga befejezéséig ingyenesen biztosítja. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részsakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.

A szakképző intézmény a Kormány rendeletében meghatározott esetben szedhet térítési díjat, illetve tandíjat. A szakképzés megszervezése, végzése és feltételeinek biztosítása ezt meghaladóan nem tehető pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulástól vagy költségtérítéstől függővé, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult.

A szakképzés középpontjában a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és az oktató áll, akiknek jogai és kötelességei egységet alkotnak. A szakképzésben a kiskorú tanuló nevelésének és oktatásának feladatát a kiskorú tanuló törvényes képviselői megosztják az oktatókkal.

Iskolánk egyházi jogi személy általa alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működik. A szakképzésben érvényre kell jutnia továbbá a nemzetiségek kulturális autonómiájának megfelelő oktatási érdekeknek.

A szakképző intézményben folyó oktatás nyelve a magyar. A szakképzés – részben vagy egészben – nem magyar nyelven is folyhat. Az állam biztosítja, hogy minden szakma tekintetében elérhető legyen magyar nyelven folyó szakmai oktatás.

A szakképzés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, a képzésben részt vevő fogyatékkal élő nagykorú személy, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembevétele és egyéni

képességeihez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítése a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

A szakképzés e törvény hatálya alá tartozó szereplői a szakképzési alapeladatok megvalósítása során egymással együttműködnek és együttműködésük során egymást a feladataik ellátásához szükséges információkról kellő időben tájékoztatják.

A szakképzés e törvény hatálya alá tartozó szereplői kötelességeiket és jogait a szakképzés megvalósítása érdekében kötelesek teljesíteni és jóhiszeműen gyakorolni.

A szakképzés fogalma és rendszere

A szakképzés felsőfokú szakképzettséget nem igénylő munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés.

A szakmákhoz – az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó – képzési és kimeneti követelményeket kell előírni. A képzési és kimeneti követelményekben – részsakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szakmára vonatkozóan meghatározott rendelkezéseket a részsakmára is alkalmazni kell.

A képzési és kimeneti követelményeket – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter hivatalos kiadványként az általa vezetett minisztérium honlapján (a továbbiakban: honlap) teszi közzé. A képzési és kimeneti követelmények normatív rendelkezést nem tartalmazhatnak és azok tartalma jogszabállyal és közjogi szervezetszabályozó eszközzel nem lehet ellentétes. A képzési és kimeneti követelmények a honlapról nem távolíthatók el, archiválásukra a digitális archiválás szabályait kell alkalmazni.

A közzétett képzési és kimeneti követelményeket a szakképzésért felelős miniszter minősített elektronikus aláírásával és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel kell ellátni, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja. A képzési és kimeneti követelményekben a közzététel időpontját és az alkalmazás kezdő dátumát fel kell tüntetni. A közzététel időpontja nem lehet korábbi, mint az időbélyegzőben szereplő naptári nap.

A képzési és kimeneti követelményeket érintő változást kizárólag a változással érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben a tanév első napjával lehet bevezetni, és azt a bevezetést megelőző első tanév kezdő napjáig kell közzétenni. A képzési és kimeneti követelmények módosítása a módosítást megelőzően közzétett képzési és kimeneti követelmények szerint indított szakmai oktatást nem érinti.

A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programterv és a programterv alapján kidolgozott szakmai program szerint folyik. Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény szakmai programjába beépíthető az adott vallás hitelveinek megfelelő ismeret. Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény szakmai programja a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés kimeneti követelményeit programkövetelményben kell meghatározni. A szakmai képzés az Fktv. szerinti képzési program alapján folyik.

A programkövetelmény és a képzési program nem sértheti más személy szabadalmi vagy szerzői jogát és szakmai tartalma nem lehet azonos a szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tartalmával.

A programkövetelményekről a szakképzésért felelős miniszter elektronikus nyilvántartást vezet. A programkövetelményekről vezetett nyilvántartás nyilvános, azt a szakképzésért felelős miniszter a honlapon közzéteszi.

A programkövetelményekről vezetett nyilvántartásból való törlés vagy módosítás a törölt vagy módosított programkövetelmény alapján indított szakmai képzést nem érinti.

Szakma megszerzésére irányuló szakmai vizsgát, illetve szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsgát a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerinti akkreditáló szerv által személytanúsító szervezetként akkreditált vizsgaközpont szervezheti.

A szakma megszerzéséről kiállított oklevél, illetve szakmai bizonyítvány államilag elismert középfokú végzettséget és szakképzettséget tanúsít és egy vagy több foglalkozás valamennyi munkakörének betöltésére képesít, a részsakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány államilag elismert alacsony fokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzett képesítő bizonyítvány államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosító szakképesítést tanúsít.

A szakképző intézmény tevékenysége

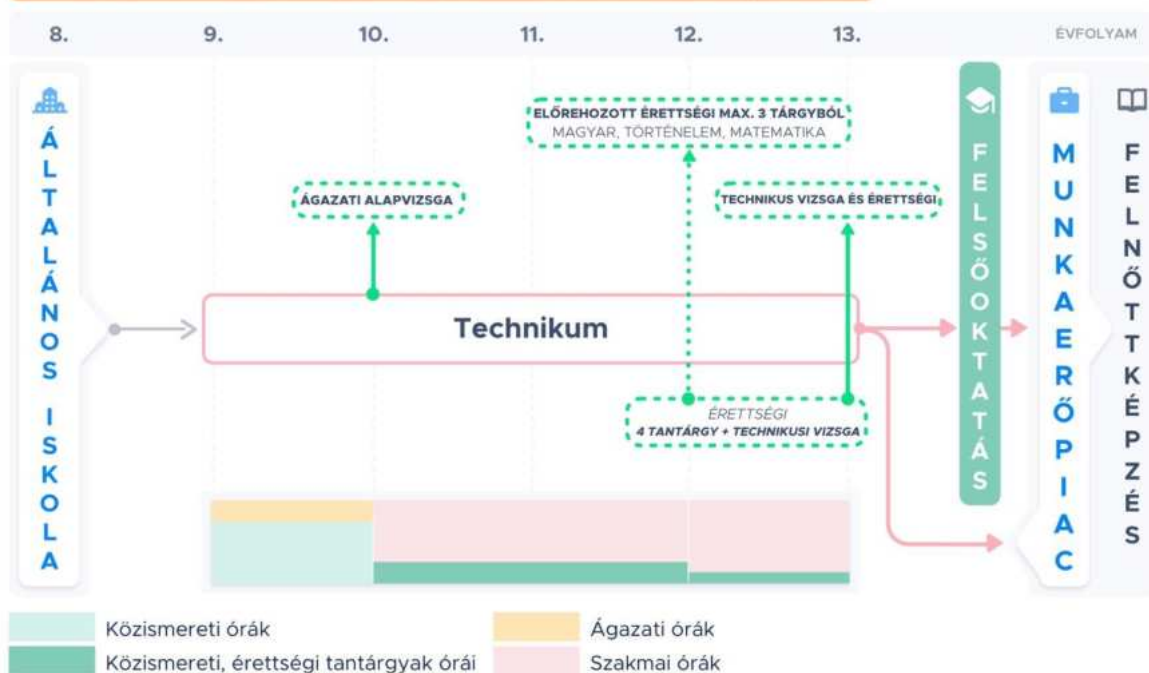
A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik. A szakmai oktatás keretében – ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik. A szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény választható foglalkozások biztosításával is segíti. A szakmai vizsgára a képzési és kimeneti követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében az e törvényben meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel.

TECHNIKUM: 2 év alapképzés / Ágazati alapvizsga, 3 év szakmai oktatás / Érettségi és Technikusi végzettség / szakmai vizsga / oklevél/ emelt szintű érettségivel egyenértékű

Az új szakképzési struktúra egyik iskolatípusa a **TECHNIKUM**

A technikum **5 éves**: 2 év ágazati alapoktatás + 3 éves szakirányú oktatás

„A technikusképzés 5 éves. Az első két év ágazati ismereteket adó képzése után a második ciklusban duális képzés folyik. A képzés időszakában a képzőhely a tanulóval szakképzési munkaszerződést

köt, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. Duális képzőhely hiányában az iskola tanműhelyében szakmai oktató irányításával folyik a szakmai oktatás. Ez idő alatt a tanuló tanulmányi átlaga szerinti ösztöndíjra jogosult. A technikumban elért tanulási eredmények megteremtik a lehetőséget, hogy a jó eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének beszámításával tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

Az 5 éves technikus szakmai oktatás:

- először ágazatot választ a tanuló, 2 évig ismerkedik az ágazati alapokkal, illetve közismereti tárgyakat tanul, az első két évfolyamon ágazati alapoktatás folyik,
- 10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás
- matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, történelemből valamint idegen nyelvből előrehozott érettségi lehetőséggel
- a szakmai vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy
- a technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít
- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikus oklevelet

A szakmai oktatás lehetőséget biztosít a csak érettségizettek, gimnáziumot végzettek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok részére is. Erre szolgál iskolánkban a technikum 2 éves képzése.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.” (Útmutató)

helyi program, óraterv– esti munkarendű- (2 éves) TECHNIKUMI szakmai oktatás, 2022/2023 tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	13.	14.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv ajánlott, (nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

ÁGAZATI ALAPOKTATÁS

Célja, a KREATÍV és VIZUÁLIS ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek teljesítése, a második tanév végén sikeres alapvizsga megszerzése. Kétéves képzésben az első félévben.

SAKMAI ÉS SAKMAIRÁNYÚ OKTATÁS

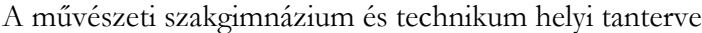
Célja, a képzési és kimeneti követelmény és a programtanterv szerint előírt szakmai és szakirányú oktatás megvalósítása, sikeres szakmai vizsga, technikus végzettség megszerzése.

ÖSSZEFÜGGŐ SAKMAI GYAKORLAT

Az iskolánkban tanulók összefüggő szakmai gyakorlatát az illetékes kamarával együttműködésben valósítjuk meg a hatályos jogszabályi előírások alapján.

Helyi program, óraterv– nappali munkarendű- (5 éves/2+3) TECHNIKUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben Divattervező 5
0212 16 02 szakmairány

		Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
			heti	csoporto	össz óraszám	finanszír	heti	csoporto	össz óraszám	finanszír	heti	csoporto	össz óraszám	finanszír	heti	csoporto	össz óraszám	finanszír	heti	csoporto	össz óraszám	finanszír
KÖZISMERETI OKTATÁS		Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	4	1	144	4	4	1	124/144	4				
		Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124/144	8	3	2	93	6
		Matematika	4	1	144	8	4	1	144	4	3	1	108	3	4	1	124/144	4				
		Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	2	1	62/72	2				
		Állampolgári ismeretek													1	1	31/36	1				
		Etika/Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62/72	6				
		Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																
		Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2								
		Digitális kultúra	1	2	36	2																
		Művészetek	2	1	72	1	1	1	36	1												
		Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1												
		Testnevelés	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	3	1	93/108	3				
		kötelezően választható két óra érettségi tantárgy									2				2							
		Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1
		közismereti összesen:	26		1044		26		972		22		792		21		651/756		4		124	

109

KIVITELEZÉSI	Szabásminta készítés							1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1
	Kivitelezési folyamatok							2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3
	EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT									140				140					
	Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3		108		1		36		1		36		2		62/72		6	186
	Tanítási hetek száma	36				36			36				31/36				31		
	szakmai órák összesen	8+2		1296		9+1		1296		14		1296		14		1085/1260		30	930
	összes óraszám	36				36			36				36				34		

Helyi program, óraterv– nappali munkarendű- (5 éves/2+3) TECHNIKUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben Grafikus 5 0213
16 9 szakmairány

		Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
			heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma
KÖZISMERETI OKTATÁS		Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	4	1	144	4	4	1	124/144	4				
		Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124/144	8	3	2	93	6
		Matematika	4	1	144	8	4	1	144	4	3	1	108	3	4	1	124/144	4				
		Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	2	1	62/72	2				
		Állampolgári ismeretek													1	1	31/36	1				
		Etika/Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62/72	6				
		Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																
		Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2								
		Digitális kultúra	1	2	36	2																
		Művészetek	2	1	72	2	1	1	36	1												
		Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1												

		Testnevelés	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	3	1	93/108	3				
		kötelezően választható két óra érettségi tantárgy									2				2							
		Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1
		közismereti összesen:	26		104 4		26		972		22		792		21		651/75 6		4		12 4	
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS	MUNKA- VÁLLALÓI ISMERETE K	Munkavállalói ismeretek					0,5	2	18	1												
	VIZUÁLIS ALAPOK	Tervezés és kivitelezés	3	1	108	3	3,5	2	126	7												
		Vizuális tervezés szoftverei	3	1	108	3	3	2	108	6												
		A vizuális tervezés alapismeretei	1	1	36	1	2	2	72	4												
SZAKMAI OKTATÁS	MŰVÉSZE TELMÉLET ÉS ÁBRÁZOLÁS	Rajz									3	1	108	3	4	1	124/14 4	4	4	1	12 4	4
		Ábrázoló geometria									1	1	36	1								
		Művészettörténet	1	1	36	1					2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3
	GRAFIKAI TERVEZÉS ÉS KIVITELEZÉS	Grafikai ábrázolás és technikai gyakorlat									4	2	144	8	3	2	93/108	6	6	2	18 6	12
		Grafikai tervezési és kivitelezési gyakorlat									4	2	144	8	4	2	124/14 4	8	10	2	31 0	20
		Grafika szaktörténet és kortárs környezet													1	2	31/36	2	3	2	93	6
		EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT											50				55					

		Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3		108		1		36		1		36		2		62/72		6		18 6	
		Tanítási hetek száma	36				36				36				31/ 36				31			
		szakmai órák összesen	8+ 2		129 6		9+ 1		129 6		14		129 6		14		1085/1 260		30		93 0	
		összes óraszám	36				36				36				36				34			

Helyi program, óraterv– nappali munkarendű- (5 éves/2+3) TECHNIKUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben Művészeti
fotográfus 5 0213 16 08 szakmairány

		Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
			heti óraszám	csoportok	össz óraszám	finanszírozandó	heti óraszám	csoportok	össz óraszám	finanszírozandó	heti óraszám	csoportok	össz óraszám	finanszírozandó	heti óraszám	csoportok	össz óraszám	finanszírozandó	heti óraszám	csoportok	össz óraszám	finanszírozandó
KÖZISMERETI OKTATÁS	KÖZISMERETI ÓRÁK	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	3+1	1	144	4	3+1	1	124/144	4				
		Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	3+1	2	144	8	3+1	2	124/144	8	3	2	93	4
		Matematika	4	1	144	8	4	1	144	4	3	1	108	3	3+1	1	124/144	4				
		Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	2+1	1	108	3	2	1	62/72	2				
		Állampolgári ismeretek													1	1	31/36	1				
		Etika/Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62/72	6				
		Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																
		Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2								
		Digitális kultúra	1	2	36	2																
		Művészetek	2	1	72	2	1	1	36	1												
		Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1												

		Testnevelés	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	3	1	93/108	3				
		kötelezően választható két óra érettségi tantárgy									2				2							
		Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1
		közismereti összesen:	28		1008		26		972		22		792		21		651/756		4		124	
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS	MUNKAVÁLLALÓI ISMERETEK	Munkavállalói ismeretek					0,5	2	18	1												
		Tervezés és kivitelezés	3	1	108	3	3,5	2	126	7												
	VIZUÁLIS ALAPOK	Vizuális tervezés szoftverei	3	1	108	3	3	2	108	6												
		A vizuális tervezés alapismeretei	1	1	36	1	2	2	72	4												
SZAKMAI OKTATÁS	MŰVÉSZETI ELMÉLET ÉS ÁBRÁZOLÁS	Rajz									4	1	144	4	4	1	124/144	4	4	1	124	4
		Művészettörténet	1	1	36	1					2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3
	TECHNIKAI MÉDIUMOK	Technikai médiumok története és elemzése									2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3
		Képfeldolgozás és konzultáció									6	1	216	6	6	1	186/216	6	6	1	186	6
		Képfeldolgozás																6	1	186	6	

	Portfólió és tipográfia																	4	1	124	4
	EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT										30					40					
	Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3		108		1		36		1		36		2		62/72		6		186	
	Tanítási hetek száma	36				36				36				31/36				31			
	szakmai órák összesen	8+2		288+72		9+1		324+36		14		504		14		434/504		30		930	
	összes óraszám	36		1296		36		1296		36		1296		36		1085/1260		34			

SZAKGIMNÁZIUM / Szakképző

4 év alapozás

1 év szakképesítő vizsgára való felkészítés, szakképesítés

A szakgimnázium öt évfolyammal működő, művészeti, pedagógiai, illetve közművelődési képzést nevelési-oktatási intézmény, amiből négy évfolyamon közismereti oktatás és az Szkt. szerinti szakmai képzés, az ötödik évfolyamon kizárólag az Szkt. szerinti szakmai képzés folyik. A programkövetelmény alapján készített kerettanterv további egy évfolyamot határozhat meg. A szakgimnázium érettségi végzettség és az Szkt. szerinti szakképesítés megszerzésére, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, valamint szakirányú munkába állásra készít fel.

Érettségi végzettséggel rendelkező tanulók részére a szakgimnáziumban az érettségi végzettséghez kötött szakgimnáziumi szakképesítésre felkészítő évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a szakgimnázium a képesítő vizsgára történő felkészítést a tizenharmadik-tizennegyedik évfolyamon szervezi meg.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény szerint indított kifutó képzések, valamint az Szkt. szerint indított szakiskolai és szakgimnáziumi képzések esetében a szakmai vizsgát, képesítő vizsgát 2025. december 31-éig az addig vizsgáztatást végző képzőintézményben is meg lehet szervezni azzal, hogy a vizsgaközpont alatt a képzőintézményt kell érteni.

SZAKGIMNÁZIUM / érettségi utáni felnőttképzés

helyi program, óraterv– esti munkarendű- (2 éves) SZAKGIMNÁZIUMI szakképesítés, óraterv táblázata 2022/2023 tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	0	0	
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1116	961	2077

helyi program, óraterv- nappali munkarendű (5 éves/4+1) SZAKGIMNÁZIUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben Képző- és iparművészeti munkatárs FESTŐ 4 0213 01 szakmairány

		9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.					
	Tantárgyak	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	össz.elm.	össz.gyak.
KÖZISMERETI ÓRÁK	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	4	1	144	4	4	1	124	4					59 2	
	Idegen nyelv (Szakmai idegen nyelv)	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124	8	3	2	93	6	64 9	
	Matematika	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	4	1	124	4					52 0	
	Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	2	1	62	2					38 6	
	Állampolgári ismeretek													1	1	31	1					31	
	Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62	6					27 8	
	Digitális kultúra	2	2	72	4	1	2	36	2	1	2	36	2									14 4	
	Művészetek	1	1	36	1	1	1	36	1													72	
	Testnevelés és sport	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	155	5						69 5

	Közösségi nevelés	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31	1	1	1	31	1	17 0	
	Komplex természettudomány	3	1	108	3																	10 8	
	Szabadon tervezhető órakeret A	2		72		2		72		2		72		2+ 2		124							
	Szabadon tervezhető órakeret B	1		36		2		36		3		36		4		124							
	közismereti összesen:	29		1044		26		936		23		828		23		992		4		12 4			
MŰVÉSZETELMÉLET T ÉS ÁBRÁZOLÁS	Művészettörténet	1	1	36	1	1	1	36	1	2	1	72	2	2	1	62	1	3	1	93		29 9	
	Rajz, festés, mintázás	3	1	108	1	3	1	108	3	4	1	144	4	4	1	124	4	7	1	21 7			70 1
	Térábrázolási rendszerek					1	1	36	1													36	
TERVEZÉS ÉS GYAKORLAT	Anyagismeret	1	1	36	1	1	1	36		1	1	36	1	1	1	31	1					13 9	
	Tervezés és gyakorlat	4	1	144	4																		14 4
FESTÉSZET	Festészet gyakorlat					3	1	108	3	5	1	180	5	5	1	155	5	15	1	46 5			90 8
	Festészet elmélet					1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31	1	3	1	93		19 6	
SZAKMAI KOMMUNIKÁCIÓ	Prezentáció									1	1	36	1	1	1	31	1	2	1	62			12 9
	Szakmai óra összesen	9+ 1		324+3 6		10		360		14		504		14		434		30				67 0	# #

	Összes óraszám	38		1368		36		129 6		37		133 2		37		152 4		34					# #	# #
--	----------------	----	--	------	--	----	--	----------	--	----	--	----------	--	----	--	----------	--	----	--	--	--	--	--------	--------

Tudásalapú gyakorlati tanulás

Az alapozó képzés programterveink, szakmai programunk szerint „VETÉSFORGÓ” rendszer szerinti képzés. A technikumba és szakköznevelésbe jelentkezésük alapján és az alkalmassági vizsgájuk eredménye után figyelembe vesszük szakmai választását a diákoknak.

Az első év alapozó évben minden szakon egy-egy hónapot töltve a diákok, megismerkedhetnek a szakokkal és alapkészségeket sajátíthatnak el közös projektek megvalósításában. Az első évben a „VETÉSFORGÓ” mellett az alapvizsgára készítjük fel a diákokat.

Minden oktató feladata, hogy személyes kapcsolata legyen a tanulókkal, és összehangolt munkarend kialakítása mellett készüljenek fel az alapvizsgára. Csoportbontások (kis csoportos, egyéni, szakmai tartalmak megjelenése).

Iskolánk innovatív és egyedi oktatási formája. Ebben az oktatási formában együtt gondolkodik és dolgozik a szakköznevelési és technikus képzésben tanuló minden kilencedikes diák.

Célja a szakmai sokszínűség, átjárhatóság biztosítása, a KREATÍV és VIZUÁLIS ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek teljesítéséhez szükséges kompetenciák, szakmai ismeretek elsajátítása.

Továbbá az IPAR 4.0 következményeként megváltozó foglalkoztatói elvárások, új kompetenciaelvárások szem előtt tartása.

1. Komplex problémamegoldás
2. Kritikus gondolkodás
3. Kreativitás
4. Emberek kezelése
5. Csapatmunka
6. Érzelmi intelligencia
7. Ítélet és döntéshozatal
8. Szolgáltatás orientáció
9. Tárgyalás
10. Kognitív rugalmasság

Forrás: Future of Jobs Report, World Economic Forum

Megszervezése, négy órán (Festő: tervezés és gyakorlat (4 óra), Grafikus és Fotográfus: vizuális tervezés alapjai (1 óra) és tervezés és kivitelezés (3 óra), Divattervező: digitális szakmai ismeretek (1 óra) és kreatív műhely (3 óra)) játékos feladatokon keresztül minden szakma a saját tanműhelyében, szakmai oktatók vezetésével olyan projekteket készít a tanulókkal, ami a különböző szakmák és szakmairányok tanulóinak segít az ágazati szakmai követelményeket és kompetenciákat gyakorlati képzés során elsajátítani.

A tanév első hónapjában minden tanuló a saját ágazati alapoktatásában, szakmai óráján vesz részt, majd három hetes váltásokban különböző szakokon projekteken dolgoznak szakmai oktatók vezetésével. A tanév második felében, márciustól ismét a saját szakján dolgozik és készül az ágazati alapvizsgára minden tanuló.

V/2. A választott kerettanterv, programkövetelmény megnevezése

	Szakképesítés megnevezése	képzési idő			
		Évfolyam		Elmélet %	Gyakorlat %
OKJ SZÁM	SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉS (2016, 2018) kifutó képzések				
54 211 02	Divat- és stílustervező		5	30	70
54 211 03	Festő		5	30	70
54 211 04	Grafikus		5	30	70
54 211 10	Művészeti és médiafotográfus		5	30	70
SZAKMAJEGYZÉK/programterv	SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉS (2020) felmenő rendszerben				
4 0213 01/02134002	Képző- és iparművészeti munkatárs/Festő	2	5	30	70
SZAKMAJEGYZÉK	TECHNIKUM (2020) felmenő rendszerben				

5 0212 16 02	Divat-, jelmez-, és díszlettervező/ Divattervező, Jelmez- és díszlettervező	2	5		
5 0213 16 08	Fotográfus/ Kreatív fotográfus, Művészeti fotográfus	2	5		
5 0213 16 09	Grafikus	2	5		

A kötelező szakmai gyakorlat rendje:

Az összefüggő gyakorlat tervezete

TECHNIKUM 2021/2022 tanévtől

	2021/2022			2023/2024			2024/2025		
	TERVEZETT ÉVKÖZI ÖGY TERVEZETT NYÁRI ÖGY			TERVEZETT ÉVKÖZI ÖGY TERVEZETT NYÁRI ÖGY			TERVEZETT ÉVKÖZI ÖGY TERVEZETT NYÁRI ÖGY		
11. évf.	T/TDIV 140	60	80	T/TDIV 140	60	80	T/TDIV 140	60	80
11. évf.	T/TGR 50	10	40	T/TGR 50	10	40	T/TGR 50	10	40
11. évf.	T/TFO 30	-	30	T/TFO 30	-	30	T/TFO 30	-	30
12. évf.	T/TDIV 140	60	80	T/TDIV 140	60	80	T/TDIV 140	60	80
12. évf.	T/TGR 55	15	40	T/TGR 55	15	40	T/TGR 55	15	40
12. évf.	T/TFO 40	0	40	T/TFO 40	0	40	T/TFO 40	0	40

T: Technikum

TDIV: Divat-, jelmez és díszlettervező

TGR: Grafikus

TFO: Fotográfus

SZG: Szakgimnázium

Az évközi szakmai gyakorlatok szakkörök, workshopok és tömbösített szakmai gyakorlatok formájában valósul meg. Együttműködés keretében más intézményeknél is teljesíthető a kötelező szakmai gyakorlat.

„Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.”(2016 szagimnáziumi kerettanterv)

A szakmai gyakorlat megszerzése iskolánk tanműhelyeiben szakirányú szakmai oktatók vezetésével történik.

A 2016-2017-es tanévtől a képzésünk sajátosságainak figyelembevételével tanév közben több olyan programunkat emeltük be a szakmai gyakorlatba, melyek vagy régi, vagy új elemként jelen vannak az iskola életében.

Szakoktatásunk kezdete (1998) óta rendszeresen visszük diákjainkat kiállításra, szakmai kirándulásokra. Kétszer egy évben támogatott formában (MÁV kedvezmény + iskolai hozzájárulás) van lehetőségünk arra, hogy a fővárosban időszaki és állandó tárlatokat is látogassunk. 2016 szeptemberében óta ezeket az utazásokat szakmai gyakorlatként emeltük be a képzésünkbe.

2011-ben először adott otthont iskolánk a „Villafeszt” összművészeti őszi fesztiválnak, amit azóta többször is megrendeztünk. . A 2023-2024-es tanévtől „HOVA TOVÁBB” fesztiválként Bázisintézményi programunk része.

2016 szeptemberében óta pedig a diákokkal együtt szervezzük, és rendezzük a programokat, ami szakmai tartalma miatt lett az összefüggő szakmai gyakorlat része.

2016-ban volt diákjaink kezdeményezésére, tanáraink és az iskolavezetés támogatásával olyan szakmai műhelyeket hoztunk létre (workshopok formájában), amik kötött időben a tanév helyi rendjében rögzítve, lehetőség szerint március két egymást követő hét végén kerül megrendezésre. Kortárs fiatal művészek (volt tanítványaink) tanítják diákjainkat. Így új technikai fogásokat, tervezésmódszertant, kortárs ismereteket tanulnak diákjaink, ami szakmai munkájukat, gondolkodásmódjukat, továbbtanulásukat is segíti. A műhelymunkát a volt diákjaink vezetik szaktanáraink segítségével.

A 2023-2024-es tanévtől felmenő rendszerben a 12. évfolyamos diákjaink TÖMBÖSÍTETT szakmai gyakorlaton vesznek részt az írásbeli érettségit követően. Ennek ideje az aktuális „tanév rendje” rendelethez igazodik.

A Gyulai Művésztelep is biztosít 2016 nyara óta lehetőséget diákjainknak nyári összefüggő szakmai gyakorlat letöltésére. Ide is rendszeresen szeretnénk küldeni diákokat, hogy a 40 éves múlttal rendelkező alkotói munkába helyet kapjanak, és több ismert művésszel együtt dolgozzanak.

DIÁKVÁLLALKOZÁS

Művészeti Szakgimnáziumunk 2017 szeptemberétől kíván csatlakozni a magyarországi JAM diákvállalkozási programhoz. Célunk, hogy diákjaink az általuk előállított termékeket értékesítsék, próbálják ki magukat vállalkozóként, egy/fél éves szerződésekkel. Mentoruk egy művésztanár, aki elvégezte 2016-ban a JAM képzését, így szakirányú segítséget ad az iskolánk diákvállalatainknak a jövőben. A diákvállalkozások a megbeszélrt rendben, szakkör szerűen működnek majd iskolánkban. A szakgimnáziumban kötelező modulként megjelenő projekttervezés és menedzsment elmélete és gyakorlata, a művészeti vállalkozások ismerete, pénzügyi és vállalkozási ismeretek tantárgyak tananyagtartalmait a diákok rögtön hasznosítani tudják az általuk megálmodott és megvalósított vállalkozásaikban.

„A JAM diákvállalkozási program egy olyan hosszú távú, egész tanéven átívelő projekt, melyben az általános- és középiskolás diákok megtapasztalják, hogyan kell működtetni egy vállalkozást. Valós környezetben megismerik az üzleti élet alapvető szabályait, a vezető pozíciók betöltésével járó felelősségeket, a pontos adminisztráció és a határidők betartásának fontosságát, a munkavállalók jogait, és kötelességeit. A program során a szervező, tervező, előadó, döntéshozó, információ-feldolgozó, elemző képességeik mellett szükségük lesz a kreativitásukra, kritikai gondolkodásukra, nyitottságukra is.

A program különlegessége, hogy Magyarországon egyedülálló módon a diákok valós pénzforgalmat bonyolíthatnak, nyugtát állíthatnak ki termékeikről és szolgáltatásaikról. Erre a NAV és a JAM közötti keret megállapodás ad lehetőséget. A JAM diákállalkozási program oktatási célból létrehozott diákállalkozási program.

A JAM minden évben két alkalommal rendezi meg Budapesten a Diákállalkozások Országos Vásárát húsvét és karácsony előtti héten. A diákok valós piaci környezetben értékesítik termékeiket, és szolgáltatásaikat.

Egyedülálló lehetőség a diákállalkozások bemutatkozására a Szegeden minden évben megrendezett Hídi vásár, az egyetlen közép-európai nemzetközi vásár diákok részére, mely egybeesik a nagy nemzetközi kézműves vásárral. Az elmúlt években a vásárra több száz fiatal, hazai és környékbeli diákállalkozásokon kívül norvég, albán, szerb, román, és angol fiatalok is érkeztek az általuk készített termékekkel.”

<http://www.ejam.hu/hu/jam-diakvallalkozas.html>

2017.május 22-én letöltve a JAM honlapjáról.

SZAKVÁLTÁS

Szakváltás elsősorban a 9. évfolyamon engedélyezhető.

A szakváltás menete:

- Kiskorú diák esetén a szülő kérvényezi az iskola vezetésétől írásban a szakváltást. Kérelmét részletesen indokolja. A 18. évét betöltött diák maga is kezdeményezheti írásos kérelem formájában a szakváltást.
- A kérelmet az osztályfőnök és a két érintett szakosztályvezető írásban véleményezi. Ez alapján a főigazgató mérlegel és dönt.

A diák szakváltásának feltétele továbbá az új szak által kiadott feladatok elvégzése és bemutatása határidőre. Az elkészített portfóliót az érintett szaktanárok és igazgatóhelyettes előtt mutatja be a kérvényező diák. Ezután a művészeti munkaközösséggel konzultálva a főigazgató dönt a szakváltóztatás engedélyezéséről.

Az a tanuló, aki művészeti-, vagy közismereti tantárgyból bukik, vagy bukásra áll - ha a főigazgató másképp nem dönt-, nem kérvényezheti a szakváltását. Szakmai szorgalmával, a művészeti képzés iránti elkötelezettségéről egyértelműen kell rendelkeznie a művészeti munkaközösség számára. Szakváltásra egy diáknak csak egyszer van lehetősége a képzés során.

Szakváltás csak tanév elejétől vagy félévtől engedélyezhető. Tanév közbeni szakváltás nincs.

Szakváltás csak eredményes különbözeti vizsga után lehetséges.

Különbözeti vizsga:

Szaktanár, szakmai oktató által összeállított feladatsor teljesítése (portfólió és bemutatása) és megvédése a művészeti szakmai oktatók előtt. A bizottság dönt a szakváltásról, amit a főigazgató hagy jóvá. A feladatsor, a portfólió bemutatása és megvédése az adott szak elméleti tantárgyi tudását tartalmazza.

TECHNIKUM ALAPVIZSGA

Külön iskolai dokumentumban rögzítve. (Ágazati alapvizsga eljárásrendje és dokumentumai)

Két év ágazati alapoktatást követően a vizuális ágazati alapoktatásban tanuló Grafikus és Fotográfus szakra felvett diákok, kreatív ipari ágazati alapoktatásban tanuló Divat-, jelmez és díszlettervező szakra felvett diákok vizsgázhatnak, ha részt vettek a két év ágazati alapoktatásban.

Sikeres ágazati alapvizsga megszerzése után léphetnek magasabb évfolyamba, és kezdődik meg a szakmai és szakmairányú oktatásuk.

10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás.

Ágazati vizsga után választható szakma és szakmairány iskolánkban:

Grafikus 5 0213 16 09 szakma	Nincs külön választható szakmairány
Fotográfus 5 0213 16 08 szakma	Művészeti fotográfus szakmairány
Divat-, jelmez és díszlettervező 5 0212 16 02 szakma	Divattervező szakmairány

TECHNIKUM SZAKMAI VIZSGA

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a Képzési- és kimeneti követelményekben (KKK-ban) az adott szakmára előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

A szakmai oktatás elvégzését követően a szakmai vizsgának az akkreditált vizsgaközpontban történő sikeres letételével középfokú végzettség és államilag elismert szakképzettség szerezhető, amit technikumban végzett szakmai oktatáshoz kapcsolódóan oklevél igazol.

V/3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, szakgimnázium, technikum
9.-13. évfolyam, közismereti képzés

Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A szakgimnáziumnak és a technikumnak a Szakmai Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyama van. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, valamint szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás folyik. A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a középfokú szakképesítés megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra.

A technikumnak öt középiskolai és a Szakmai Jegyzékben meghatározott számú ágazati alapoktatása (9-10.évfolyamokon) és szakmai oktatása (11-13.évfolyamokon) van. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, valamint szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás folyik. A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a technikus oklevél megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú továbbtanulásra vagy szakirányú munkába állásra. Mind az ágazati alapoktatás, szakmai oktatás és a közismereti képzés programterv alapján történik, de a szakképzési irányok alapján egyes tantárgyak óraszámja eltérő.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőképz együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezéseket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben.

Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásaival. Ismer az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájékozódásukhoz is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatainak alakítására, feladatainak elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségleteit tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoskodás-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni.

Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait.

Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó beteg tájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a beteg jogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben

elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között.

Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényeget a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényeget a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző

műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírássra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során. Tudja használni a zárt rendszerű elektronikus, távolléti oktatás és a távoktatási képzésmenedzsment-rendszer eszközeit. Ismeri és használja a videótartalom-kezőket. Képes feladatait elvégezni tantermen kívüli digitális munkarendben.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösségét, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdjé alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

V/4. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele az, ha a tanuló a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

Évfolyamugrás az egyéni képességek figyelembevételével történhet. Ilyen esetekben - a főigazgató megbízása alapján - a szakmai munkaközösség által meghatározott szintnek kell megfelelnie.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján a főigazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

Összevont beszámolót a tanév végén vagy a főigazgató által kijelölt időben kell megtartani. Az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérni. A kérelmet legkésőbb május 10-ig lehet a főigazgatónak benyújtani.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Félévkor és év végén nem kaphat elégséges osztályzatot, akinek 2,0 nem érte el. A további félévi és év végi osztályzatok nem térhetnek el lényegesen az év során kapott jegyek átlagától.

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA HELYI TANTERVE

VI/1. Az alapfokú művészeti iskola óraterve a kerettantervekhez

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy Vizuális alapo- zó gyakorlatok Vizuális alkotó gyakorlat	2–4	2–4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy Grafika és festészet alapjai			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy (műhelygyakorlat) - Grafika-festészet tanszakválasztásnak megfelelően: Grafika és festészet műhelygyakorlat						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy - művészettörténet - népművészet			1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam – az első számjegy az előkészítő, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik). A képző- és iparművészeti oktatás, kötelezően előírt tantárgyainak és óraszámainak figyelembevétele mellett, a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák ideje: 45 perc.

Helyi sajátosságok:

Iskolánk lehetőséget ad az Óvodájába járó nagycsoportos gyerekeknek heti két órában (2x45perc) játékos tehetségfejlesztésre, amit az alapfokú művészetoktatásban tanító tanárok tartanak.

Célja a kéz szem koordináció fejlesztése, a színes eszközhasználat kipróbálása, a természetes és mesterséges környezet, valamint a mesevilágminél szélesebb körű megismerése és feldolgozása.

VI/2. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A tanuló a Képző- és iparművészeti ág Grafika és festészet tanszakján belül, a Grafika és festészet műhelygyakorlat tantárgy követelményei szerint tanul.

Az előkészítő E/1-2. évfolyamán, a kötelező tantárgy a Vizuális alapo-
zó gyakorlatok.

Az alapképző 1-3. évfolyamán a főtárgy a Vizuális alkotó gyakorlat, a kötelező tantárgy a Grafika és festészet alapjai.

Az alapképző 4-6. évfolyamán a főtárgy a Vizuális alkotó gyakorlat, a kötelező tantárgy a Grafika és festészet műhelygyakorlat.

A továbbképző 7-10. évfolyamán a főtárgy a Vizuális alkotó gyakorlat, a kötelező tantárgy a Grafika és festészet műhelygyakorlat.

VII/3. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A szülő a jelentkezési lapon kérheti gyermeke felvételét intézményünk alapfokú művészetoktatási iskolájába. A főigazgató által megbízott bizottság (felvételi vagy különbözeti vizsgabizottság) javaslata alapján az alapfokú művészetoktatásban való felvételtől, évfolyamba, csoportba sorolásról az iskola főigazgatója dönt. Beíratáskor a szülőnek hitelt érdemlően bizonyítani kell a gyermek személyazonosságát. Év közben tanuló felvételéről a felvételi-különbözeti vizsgabizottság döntése alapján a főigazgató dönt. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele az előző évfolyam helyi tantárgyi tantervében rögzített minimumkövetelményeknek való megfelelés.

VI/4. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a képző-és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik.

Olyan tulajdonság–együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

A környezet által közvetített üzenetek befogadása

A környezet által közvetített üzenetek értelmezése

Tervezési készség

Alkotói magatartás

Kreativitás

Vizuális gondolkodás

Vizuális kifejezőkészség

Eszközhasználati készség

Anyaghasználati készség

Komplex szemlélet

Tudatos környezetformálás igénye

Biztonságos munkavégzés képessége

Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség

Problémaérzékenység

Véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák:

Nyitottság

Fejlődőképesség

Önállóság

Önkifejezés

Rugalmasság

Érzékenység

Kísérletező kedv

Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).

Társas kompetenciák:

Motiválhatóság

Empatikus készség

Együttműködési készség

Kezdeményezőkézség

Segítőkézség

Módszerkompetenciák:

Figyelemösszpontosítás

Gyakorlatias feladatértelmezés

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Következtetési képesség

Kreativitás, ötletgazdagság

Módszeres munkavégzés

Nyitott hozzáállás

Probléma felismerés, –megoldás

Tervezési készség

Új ötletek, megoldások kipróbálása

A munkakörnyezet tisztántartás

VI/5. Az alapfokú művészeti iskolában a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és gyakorlati tudása.

Az alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá. Amennyiben az nem, felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsgatantárgyak

– Műhelygyakorlat

– Vizuális alkotó gyakorlat

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – helyezést ért el vagy a versenyfelhívásban meghatározott teljesítményi szintet teljesítette.

Ha a tanuló már rendelkezik a képző- és iparművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapvizsga- vagy záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor felmentés adható a vizuális alkotógyakorlat főtantárgyból. A műhelygyakorlat vizsgarész alól felmentés nem adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsgatantárgy végső eredményének a meghatározásában a műhelygyakorlat tantárgyból kapott osztályzat a döntő. Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette. Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

VIZUÁLIS ALAPOZÓ GYAKORLATOK

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya.

A vizuális alapozó gyakorlatok célja az érzékelés, a befogadó készségek fejlesztése. A művészettel való játékos ismerkedésen keresztül a pozitív lelki tulajdonságok gyarapítása, az esztétikai érzékenység, a nyitottság kialakítása. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek fejlesztése.

Az alapozó gyakorlatok feladata az alkotói képességek fejlődéséhez való hozzájárulás komplex, játékos, élményszerű művészeti tevékenységek által.

Előkészítő évfolyamok

1–2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

– A közvetlen érzéki tapasztalás (hallás, látás, tapintás) útján megszerzett élmények képi, plasztikai feldolgozási képességének fejlesztése.

– A természeti és tárgyi környezet szépségeinek felfedeztetése.

– A hagyományok élményszerű megismertetése.

– Egyszerű kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása:

– Az arányok, színek, formák, felületek, tömegek és a tér felfedeztetése játékos tevékenységeken keresztül.

– Az önkifejezés változatos formáinak megismertetése.

– Az egyéni és csoportos alkotómunka alapelemeinek elsajátíttatása.

– Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.

Kreatív munkára és gondolkodásra nevelés.

Feladatcsoportok az 1-2 évfolyamok számára

Bemeneti mérések

I. Érzékszervi tapasztalások

– Színek, formák, hangok megfigyelése

A formákhoz (pl. citrom, szilva, eper...), illetve hangokhoz (dó, mi, lá...) színek kapcsolása és fordítva.

– A különböző formák, színek, hangok hasonlóságuk észrevétele

Formai hasonlóságok észrevétele (pl. tojás-citrom; narancs-labda...).

A színhasonlóságok (árnyalati különbségek) észrevétele.

A hangszín azonosság észrevétele, kifejezése színes papírlapokkal.

– Hangokkal, mozgással, látvánnyal való analogikus játékok

Dramatizálással, mozgással, hanggal érzelmek, élmények kifejezése.

– A ritmus és a megélt mozgás vizuális megjelenítése - Nagyméretű papírra nyomhagyással.

II. Vonal és forma

– A vonal és a folt megjelenési formái a valóságban és a képzőművészetben

Kalligráfiák, a gesztusfestészet, illetve a lírai absztrakt művészet néhány szép példájának bemutatása.

Fotók segítségével természeti jelenségek (pl. pókháló, a vihart jelző égbolt vagy a víztükör) vonal és színfoltjainak szemléltetése.

Vonalképződmények kialakítása a legkülönbözőbb eszközökkel.

Formaképzés tépéssel.

– A forma gazdasága

Formavariációk kialakítása tépéssel, vágással.

A képzett forma jelentésének átalakítása tagoló vonalakkal.

– Pont-, vonal-, folt- és formaképző játékok

Gyűjtött természeti anyagokkal (pl. homok, kavics, fűszál, bot, levél, kéreg), a meglevő képzőművészeti eszközökkel (pl. ceruza, zsírkréta, vízfesték, illetve ecset, újbegy, tenyér) pont, vonal és folthatásra épülő alkotás létrehozása. Formaképzés a fenti anyagokkal.

III. Felületek

– A környezet felületeinek megismerése élményszerű tapasztalatok biztosításával

Becsukott szemmel a különböző felületi minőségi különbségének (pl. simaság, érdesség) érzékelése.

A különböző felületek nyomainak rögzítése. Frottázs-gyűjtemény kialakítása.

A gyűjtött anyagok felhasználásával képi kompozíciók kialakítása.

– Felületképzési játékok síkban és plasztikában változatos anyagokkal

Az iskola által keltett érzelmi benyomás kifejezése az iskolában rögzített felületnyomok felhasználásával.

Az iskolát körülvevő természet plasztikus felületnyomai agyagba rögzítve, gipszbe kiöntve.

IV. Méretek és arányok

– A méretek és arányok érzékletes megtapasztalása

A kisebb, nagyobb; hosszabb, rövidebb, sovány, kövér kifejezése síkban és plasztikában

– Játékos arányváltó feladatok

A környezeti elemek megváltoztatásával annak érzékeltetése pl. Hogyan lehet egy parányi gyomnövényből mesebeli óriásfa; Hogyan lehet egy parányi hangyából, szitakötőből rettegett vagy jószívű óriás; Hogyan lehet egy sárkányból parányi gyíkocská; Hogyan lehet a Babszem-Jankóból Gulliver?

V. A színek világa

– A színek hangulati hatásának átélése, alkalmazása

Expresszionista alkotások pl. a Der Blaue Reiter csoport alkotásainak bemutatása.

Egy-egy festmény színvilága mit fejez ki számodra?

Milyen érzetet kelt a sárga, piros, kék, zöld, fehér, fekete, rózsaszín?

Öltöztethető babák, dobozok felhasználásával játékos kísérletek:

Milyen színűre festenéd a házatokat, a szobádat?

Milyen színű ruhát adnál a különböző tulajdonságú mesehősökre?

– Színkeverési játékok

Egry József és Udvardi Erzsébet alkotásainak szemléltetése

Színkeverési gyakorlatok színes ceruzával, színes filctollal pl. színárnyalat, tónusfokozat képzés

Színkeverési gyakorlat vízfestékkel, temperával pl. a főszínekből mellékszínek képzése.

VI. Téri élmények

– A sík és a tér megtapasztalása

Vizuális téri-illúziók bemutatása (Kepes György ábrái).

– Térjátékok

A kinn, benn fent, lent megtapasztalása, kifejezése.

– Zárt és nyitott terek

Nyitott ablakkal, ajtóval a tér kitárása.

A zártság feloldása átlátszósággal.

– Téri élmények rajzi, plasztikai megjelenítése

A tanulók térmegjelenítési szintjéhez igazodva egymásmellettiességgel, egymásfölöttiséggel vagy méretkülönbséggel tér kifejezése.

VII. Idő élmények

– Az idő múlásának és a változás megtapasztalása

Közös munkával egy kör tárcsán a tavasz, nyár, ősz, tél legjellemzőbb jegyeinek bemutatása.

– Eseménysort kifejező képsorozat készítése

Leporellóval a nap eseményeinek megjelenítése.

– Egyszerű animációs játék

Egy tárgy életre keltése animációval.

VIII. Mese és valóság

– A mesebeli világok, lények, történetek síkban és plasztikában

Szekeres Erzsébet, Baán Magdolna alkotásainak bemutatása.

Rajzzal, festéssel, mintázással kialakított alkotások létrehozása.

– Környezetünk formái, szereplői sík és plasztikus formában

Természeti (pl. virágok, fák, ember) és mesterséges (pl. ház, autó) tárgyak rajzolása, festése, mintázása.

IX. Tárgykészítés

– Játékok, használati és ajándéktárgyak létrehozása

Állatplasztika kialakítása drótvázaz, tapéтарagasztós papírból.

– Hagyománytárgyak készítése

Hagyománytárgyak bemutatása

A különböző dobozokban található perforált lapok (pl. tubusok rögzítésére használt anyag) felhasználásával, festékhengerléssel keszkenők díszítése.

X. A kifejezési eszköztár bővítése

- Rajzolás ceruzával, színessel, filctollal, zsírkrétával.

- Festés vízfestékkel, ecsettel, újjal, tenyérrel, szivaccsal.

- Nyomhagyás rajzeszközökkel, kézzel, bottal, szivacs hengerrel.

- Nyomrögzítés ceruzával, agyaggal, gipszszel.

- Formaképzés tépéssel, vágással.

- Mintázás agyagból.

- Konstruálás dróttal, tapéтарagasztós papírral.

- Animáció tárgyakkal.
- Kísérletek színes papírlapokkal, öltöztethető babákkal, játék szobabelsővel.

XI. A tanultak összegzése

Közös munkával, a munkák rendszerezésével a tanultak összegzése.

Kimeneti mérés.

A legszebb munkák kiállításra történő előkészítése, bemutatása.

VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLATOK

A vizuális alkotó gyakorlat az 1-10. évfolyam kötelező tantárgya.

A képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle megismerésére szolgál.

A vizuális alkotó gyakorlat célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőkészség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

A tantárgy feladata a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotó folyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot. Az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a népművészeti és művészettörténeti ismeretek aktív beépítése az alkotó tevékenységbe. A baleset-, munka- környezet és tűzvédelmi szabályok betartatása.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek eszköztárát
- a tárgytervezés és tárgykészítés alapvető fázisait
- a rajzolás, festés, terművészet műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit
- a különböző ábrázolási és tárgyalakító technikákat
- a legjelentősebb művészettörténeti korszakok művészetének jellegzetességeit, kultúráját, tárgyait
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- az alkotói munka végigvitelére
- a látvány és jelenségek megragadására, visszaadására
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra
- a perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazására
- színtani ismereteinek felhasználására
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására
- a kifejezés érdekében sokféle eszköz- és anyaghasználatra
- konzekvens munkák elkészítésére
- a művészettörténeti példák értő befogadására
- a baleset- és munkavédelmi szabályok betartására

A Vizuális alkotó gyakorlat tantárgy alapfokú művészeti vizsgakövetelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama: *Vizuális alkotó gyakorlat*

A) vizsgamunka bemutatása 15 perc

B) helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapfokú művészeti vizsga értékelésének szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata
- az elkészült munka egyedisége, összhangja

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek területén létrejött értékeket
- a népi kultúra jellegzetes szokásait, tárgyait
- a sík- és térbeli művek, alkotás-sorozatok létrehozásának módjait
- pontos arányokat és karaktereket rögzítő rajzok, plasztikák készítési módszereit
- a fény-árnyék viszonyok törvényszerűségeit
- a művészeti anatómia alapvető törvényszerűségeit
- az alapvető munkabiztonsági, környezetvédelmi előírásokat

A tanuló Legyen képes:

- eligazodni a művészettörténet korstílusai között
- az adott témák önálló feldolgozására
- művészeti ismereteinek alkotó felhasználására
- A témák elemző értelmezésére, sokrétű technikai feldolgozására
- konkrét és elvont gondolatok képi-plasztikai megjelenítésére
- portré, figura rajzolására, festésére vagy mintázására
- a saját és mások alkotásainak elemző értékelésére

A Vizuális alkotó gyakorlat tantárgy művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama: *Vizuális alkotó gyakorlat*

- a vizsgamunka bemutatása 10 perc

- helyszíni feladat megoldása 180 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat vizsga értékelésének szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte
- a vizuális nyelv kifejezőeszközeinek használata
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség
- sík és térbeli ábrázolási képesség
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezésmód használata
- az elkészült munka egyedisége, összhangja

A GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI

A grafika és festészet alapjai tantárgy az 1-3. alapfokú évfolyam főtárgya. *Célja* a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. *Feladata* előkészíteni és megalapozni a művészi igényű szakmai munkát.

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a mozgás-változás vonallal történő kifejezésének lehetőségeit
- a színek egymáshoz való viszonyát - a színek érzelmi minőségét
- a színharmonikiakat, színkontrasztokat
- a gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségeit
- a funkció és díszítés kapcsolatát
- a dombornyomat készítésének technikáját

Legyen képes:

- a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára
- egyedi motívumok, motívumrendszer alkalmazására
- dombornyomat készítésére
- a kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok készítésére
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására

A GRAFIKA ÉS FESTÉSZET MŰHELYGYAKORLAT

A grafika és festészet műhelygyakorlat a GRAFIKA ÉS FESTÉSZET TANSZAKNAK 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig főtárgya.

A grafika és festészet műhelygyakorlat tantárgy célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. *Célja* továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével. *A műhelygyakorlat feladata* a tanulói képzelet és a valóság, a vizuális kommunikáció területének és látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet történetét, korszakait, jellemző alkotásait

- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit
- a grafika és festészet technikai és műfaji sajátosságait
- a képgrafikai, alkalmazott grafikai és a festészeti tevékenységeket, eljárásokat
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök szakszerű használatát
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- munkájához motívumokat gyűjteni és vázlatokat, színvázlatokat készíteni
- a tanszak tanult műfaji sajátosságainak megfelelő átírásra, absztrakcióra
- az egyedi- és sokszorosított grafikai eljárások, festészeti technikák alkalmazására
- a grafikai és festészeti anyagok helyes használatára
- a színek, formák és kompozíciós lehetőségek kifejezési szándék szerinti használatára
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló alkotások, variációk és illusztrációk készítésére
- a tanult grafikai és festészeti technikák sokszínű használatára és továbbfejlesztési lehetőségeinek keresésére, kísérletezésre
- esztétikus képi megjelenítésre
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére
- önálló véleményformálásra saját és mások műveivel kapcsolatban
- a munkavédelmi szabályok betartására

A grafika és festészet műhelygyakorlat művészeti alapvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből állhat.

A vizsga-tantárgya és időtartama

A grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A vizsga értékelése

A grafika és festészet műhelygyakorlat alapfokú művészeti vizsga értékelésének szempontjai:

- tervezési, képalkotási készség
- színhasználat, kompozíciós készség
- alapvető anyag- és eszközismeret, jártasság
- a grafikai és festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró és kifejezőképesség
- az elkészült munka összhangja

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága
- kommunikációs készség

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket és azok képviselőit
- a grafika és festészet szaknyelvét
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök használatát
- a grafika és festészet műfaji lehetőségeit és korlátait
- a munkavédelmi teendőket

A tanuló legyen képes:

- a vizuális kifejezés elemeinek, eszközeinek alkotói szándék szerinti tudatos alkalmazására
- önálló grafikai és festészeti alkotások, alkotás-sorozatok létrehozására
- alkalmazott grafikai és dekoratív festészeti alkotások tervezésére, megvalósítására
- egyedi képi világgal bíró illusztrációk létrehozására
- klasszikus sokszorosított grafikai lapok és táblaképek, muráliák készítésére
- technikailag tiszta és kevert technikájú munkák létrehozására
- műalkotás és környezet összefüggéseiből fakadó ismeretek alkalmazására
- a különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresésére, alkalmazására
- munkáinak dokumentálására és installálására
- saját és mások alkotásainak elemzésére és értékelésére
- a biztonsági és balesetvédelmi előírások betartására

A grafika és festészet műhelygyakorlat művészeti záróvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 50 perc
- tárgyalatás 190 perc

A szóbeli vizsga időtartama: max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése:

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség
- tervezői, kivitelező készség
- szintani és formatani ismeretekben való jártasság, a kompozíció törvényeinek ismerete
- műalkotás és környezet összefüggéseinek ismerete
- a grafika és festészet technikáinak és eljárásainak alkalmazási szintje
- a felületalakítás módja
- kreativitás, egyediség
- az elkészült munka összhangja

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága
- kommunikációs készség

**A KOLLÉGIUM
NEVELÉSI
PROGRAMJA**

VI.1 Pedagógiánk értékei, alapelvei, célkitűzései

A kollégiumi nevelés főbb értékei és alapelvei

Kollégiumunk értékrendje és alapelvei a Köznevelési Törvényben és a Kollégiumi Nevelési Országos Alapprogramjában leírtakon, valamint saját pedagógiai hagyományunkban megteremtett értékeken nyugszanak.

Értékek, amelyek alapján megfogalmaztuk alapelveinket, majd levezettük céljainkat és feladatainkat
A társas együttélés résztvevőinek tisztelete, megbecsülése.

Jellembeli értékek fejlesztése: felelősség a társért, a barátért, a szóért és a tettért.

Tisztességes, becsületes magatartás.

Személyi, közösségi tulajdon tisztelete, védelme.

Megbízhatóság és igényesség az élet minden területén.

Önművelés, reális önértékelés, permanens tanulás.

Tisztelet az intézmény és hagyományai iránt.

Személyi higiéné, egészséges életmód, fizikai állóképesség, ép, egészséges test és lélek.

Igény a környezet tisztaságára.

A kollégiumi nevelés minden területén alkalmazandó alapelveink

- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása;
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése;
- a szülővel, a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés;
- a nevelési folyamatban részt vevők számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széles körű szabadidős tevékenységek kínálat biztosítása;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti és az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

Didaktikai vonatkozásban:

- rendszeresség és fokozatosság elve,
- tudatosság és szakszerűség elve,
- életkori sajátosságok figyelembe vételének elve,
- személyes tapasztalatszerzés és tanulói öntevékenység elve,
- azonos életkorú gyermekek különbözőségének elve,
- konkrétumok és absztrakciók egységének elve.

A kollégiumi nevelés célja

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

- biztos szociális háttér teremtése,

- a társadalomba való beilleszkedés segítése – szocializáció,
 - önirányító, önszabályozó képesség kialakítása minden emberi megnyilvánulás során,
- a magatartási normákat elfogadni tudó, azok megalapozottságát tudatosan belátni képes fiatalok nevelése,
 - társadalmi hasznosságra törekvés szándékának kialakítása,
 - stabil értékrenddel bíró ifjúság nevelése,
 - a sikeres, a munkaerőpiacon is keresett felnőttek nevelése,
- kreatív, nyitott gondolkodású, toleráns, harmonikus személyiségű felnőttek nevelése.

VI.2. A tanulók életrendjének, tanulásának és szabadidejének szervezésével kapcsolatos elvek

A tanulók életrendjének kialakításában alkalmazott pedagógiai elvek

- egészséges életmód, életritmus kialakítása,
- az iskolai életrend figyelembe vétele,
- a szülői elvárások figyelembe vétele,
- egyéni és a közösségi érdekek összehangolása,
- a tanulás, az aktív pihenés és a pihenés egyensúlyának biztosítása,
- helyes életmódminta nyújtása.

A tanulók tanulásával kapcsolatos pedagógiai elvek

- a tanulás a tanuló kötelessége,
- a tanulási feltételek megteremtése a pedagógus kötelessége,
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele,
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele,
- a tudástöbblettel rendelkező tanulók bevonása a tanulás folyamatába,
- a tanulók motiválása a hatékony tanulás érdekében,
- a kötelező foglalkozások egy része - egyéni elbírálás alapján – szabad időbeosztással végezhető.

A tanulók szabadidejének szervezésével kapcsolatos pedagógiai elvek

- minden tanuló számára kell szabadidőt biztosítani,
- minden tanulót érdekel valami, csak fel kell kínálni a neki való programot,
- a szabadidős programokat a tanulók igényei szerint szervezzük,
- a szabadidejével a tanuló - a jogi normák betartása mellett – rendelkezik.

VI.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- az egészséggel kapcsolatos tudás, ismeretek és tapasztalatok átadása,
- mentálhigiénés alapismeretek nyújtása,
- a testi és lelki egészség megléte és harmóniája iránti igény felkeltése,
- egészséges táplálkozási szokások kialakítása,
- a megfelelő személyi higiéné kialakítása,
- különféle gyógyszerek hatásmechanizmusának a megismertetése,
- az elsősegélynyújtás legfontosabb teendőinek megismertetése és gyakoroltatása,
- az egészségromboló, káros szerek, alkohol és drogok hatásának ismertetése.

VI.4. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei

A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- önállóság kialakítása,
- együttműködési képesség kialakítása,
- az önismeret segítése - csak az az ember fejlődhet, aki ismeri önmagát,
- átmenet- és szintéziskeresés a tantárgyi fejlődés és az általános tanulás között,
- egyoldalúság elutasítása - csak a szellemi vagy csak a fizikai fejlődés elvileg nem támogatott,
- a „tanulás” egy életen át tart.

A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei

- minden tanuló tehetsége valamiben,
- leghatékonyabb a tudatos önfejlődés segítése,
- a sokszínű, az ingergazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását,
- a tehetség magától nem tör a felszínre, fontos a segítő pedagógus szerep vállalása.

A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

- a tanulási technikák megtanulhatók,
- a felzárkózáshoz motiváció kell,
- a felzárkózás belső igényből fakadjon,
- a lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető,
- a felzárkóztatás hatékonysága a kisebb csoportokban nagyobb,
- a személyes érdekelttség elve,
- az egyén képességeinek felmérése a lemaradás mértékének megállapításához.

A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- a társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak,
- a maga szerepében mindenki hasznos lehet,
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás,
- a pályaválasztás stratégiai döntés - ismeretek nélkül nem biztos a siker,
- az életpályák - akár többször is - módosíthatók,
- hiteles információt a megélt valóság ad,
- a belső motiváltság felébresztése fontosabb, mint a környezet tanácsai.

A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

- a sokoldalúság érték,
- cselekedve könnyebb „tanulni”, mint magyarázatokból - gyakorlatiasság,
- a családban vannak férfi és női szerepek - ezeket ismerni, tudni kell,
- a munkahely nem csak a pénzről szól - a szaktudás és az egyéni felelősség fontossága,
- az „én” szerep teljes körű felelősséget jelent.

VI.5. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítésének terve

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségeket kezelni képes.

Felzárkóztatás

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, és kibontakoztatásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

A felzárkóztatást elősegítő tevékenység elvei:

- a lemaradás mértékének megállapítása (csoportvezető),
- a felzárkózáshoz szükséges motiváció kialakítása (csoportvezető),
- a személyes érintettség elve,
- a megfelelő tanulási technikák elsajátíttatása,
- szükség esetén a lemaradt tanuló kötelezése a felzárkóztató foglalkozásra,
- a felzárkóztató foglalkozások rendjének kidolgozása.

Tehetséggondozás

Létrehozza a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében.

A tehetséggondozást elősegítő tevékenység elvei:

- a valamilyen szempontból tehetséges tanulók felkutatása,
- megfelelő szilenciumon kívüli szervezeti forma (szakkör) biztosítása a tehetséges tanulók számára,
- egyéni foglalkozás (eseti órákban),
- a tudatos önfejlődés elősegítése.

Társadalmi beilleszkedésük segítése

A kollégium - mint közösségi helyszín - a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség, stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra, stb.) nevelés.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet, és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Társadalmi beilleszkedésük segítésének fontosabb elvei:

- a tanulók ismerjék meg önmagukat,
- önismeret kialakításának segítése,
- önállóság kialakítása,
- együttműködési képesség kialakítása,
- lehetőség szerint, minél több tanuló vegyen részt a DT munkájában.

Követelmény:

- sajátítsa el a közösségi együttélés szabályait,
- vallási, etnikai hovatartozástól függetlenül tudja elfogadni társait,
- legyen vitakultúrája,
- rendelkezzen pozitív közösségi szokásokkal, konfliktusait kulturált módon tudja kezelni.

VI.6. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A közösségi élet színterei, fejlesztésének módszerei, eszközei

A kollégiumi közösség szerkezete:

Csoport: a kollégium legkisebb szervezeti egysége, amelyet a csoportvezető nevelőtanár irányít, s amelynek önálló diák csoportvezetője is van. A csoportok összetétele lehetőség szerint homogén életkori struktúrájú, ami lehetőséget teremt többek között a csoporthagyományok kialakítására, fejlesztésére.

Fórumok:

- csoportfoglalkozások hetente,
- a DT ülései,
- heti összközösségi fórumon,
- kollégiumi közgyűlés: tanévnyitó, félévi, DT-választó, tanévzáró,
- vezetőségi értekezlet hetente,
- kollégiumi nevelőtestületi értekezlet hetente.

A művelődési és sporttevékenység

- kulturális tevékenység (művészeti bemutatók, szereplések, színház, hangverseny, tárlat, könyvtárlátogatás, kiállítás- és múzeumlátogatás),
- sporttevékenység (mindennapi testedzés, sportolás, mozgás, szervezett házibajnokságon, iskolai és egyesületi versenyeken való részvétel).

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A kollégium az adatvédelmi és a személyiségi jogokról szóló törvény teljes tiszteletben tartásával végzi hátránykompenzáló, prevenciós, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységét.

Cél: segítsük megtanítani a tanulókat arra, hogyan kerüljék el a környezet egészséget és biztonságot veszélyeztető helyeit és helyzetét. Tevékenység: a gyermekjóléti szolgálat elérhetőségeit nyilvánosan hozzáférhetővé tesszük. A differenciál pedagógia módszereit alkalmazva, a szükséges szakmai segítséget megadjuk, illetve megszervezzük a segítségre szoruló számára.

A tanulók tájékoztatása a szabad véleménynyilvánítással kapcsolatos jogokról. Követelmény: minden kollégista tudjon arról, hogy a kollégiumban gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység folyik. A kollégisták ismerjék fel az egészséget fenyegető tényezőket. Tudjanak egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásáról és megelőzéséről.

VI.7. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A továbbfejlesztés célja, hogy megtartott hagyományaink alapján alakítsuk jövőképunket.

A kollégium nevelőtestülete és diákközössége több mint hat évtized alatt kialakult hagyományrendszert ápol, amely átfogja oktató-nevelőmunkánk egészét. Hatása rendkívül pozitív mind az egyén, mind a közösség fejlődésében.

Az itt nevelődők számára hagyományaink intenzíven és hatásosan közvetítik és beépítik az általunk preferált értékeket, védettséget és tartást adnak, fokozzák az együvé tartozás érzését.

Kialakult és megőrzött rendje van:

- a tanév kezdésének és befejezésének,
- az új tanulók fogadásának és közösségbe illesztésének (gólyatábor, gólyahét),
- az otthonjelleg biztosításának,
- az „Egészség hete” rendezvényeinek,
- az ünnepi alkalmaknak:

- születésnapok,
- Mikulás,
- karácsony,
- „Tök-jó-hét”,
- Nostalgia-délután és est,
- farsang,
- ballagás;
- az önkiszolgáló tevékenységeknek:
- szolgálatos stb.
- egyéb felelősi rendszer:
- könyvtáros, stúdiós, informatika felelős, jelmeztáros.

Minden évben döntünk a rendezvények tartalmának és formájának változtatásáról, esetleg bővítéséről. Új hagyományok teremtésére ad reményt és alkalmat az a tény, hogy 2006 óta egyházi kollégium vagyunk.

VI.8. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

Az iskolai kapcsolattartás formái:

- a csoportvezető nevelőtanár kapcsolatot tart a diák osztályfőnökével (csoportnapló bejegyzés),
- a kollégiumvezető vagy a csoportvezető nevelőtanár, iskolai meghívásra képviseli a kollégiumot az iskolai rendezvényeken (szalagavató, jubileumi események, diákok szereplései, tantestületi értekezlet),

A szülőkkal való kapcsolattartás formái:

- a nyílt napokon minden érdeklődő szülő és jelentkezni szándékozó diák részt vehet,
- a csoportvezető nevelőtanárok rendelkezésre állnak telefonos és személyes megkeresésre,
- évente két alkalommal szülői fogadó órát tartunk.

VI.9. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyebbé váljanak a környezetük állapota iránt és életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás. A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

Cél: a tanulók szabad idejüket olyan tevékenységekkel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket, továbbá a tanuló legyen képes (motivált) szabadidejét kulturált és egészséges módon eltölteni.

Tevékenység:

- szabadidős foglalkozások,
- kirándulások,
- diáksport: a kollégiumi sport általánossá válása (sakk, lövészet, asztalitenisz, tenisz, kispályás labdarúgás, kézilabda, floorball, röplabda, kosárlabda, csocsó, sorversenyek, kondicionáló edzések),
- diákönkormányzati programok.

A szabadidő hasznos eltöltését jelentik a tanulói érdeklődést alapul vevő kínálati programlehetőségek. A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozásokon hangsúlyos a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulásokon a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget. A foglalkozásokon felhívjuk a tanulók figyelmét a környezettudatos életmód ismérveire és előnyeire. Minden ősszel megrendezzük az Egészség hete eseménysorozatát.

Követelmény: tudjon különbséget tenni az egészséges és az egészségre káros életmód, a környezettudatos és a környezetet romboló magatartás között. Mutasson pozitív példát a társainak.

AZ ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA

Bevezető helyzetelemzés

Helyi Nevelési Programunkat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, a Magyar Evangélikus Egyház Oktatási törvénye, valamint a törvényi hivatkozásokban megjelölt hatályos jogszabályok alapján készítettük el.

Nevelési Programunkban helyi sajátosságaink szerint dolgoztuk ki, fogalmaztuk meg pedagógiai elképzeléseinket, melyben ötvöztük óvodapedagógusaink több éves gyakorlati tapasztalatát a korszerű módszertani, elméleti ismeretekkel.

Intézményünkben folyó nevelőmunka irányelvei megegyeznek az Alapprogram által meghatározott irányelvekkel és kiegészülnek a keresztyén pedagógia értékeivel, melyek komplex módon hatják át nevelőmunkánkat. Kiemelten szerepet kap a gyermekeket megillető jogok mellett az egyenlő hozzáférés biztosításának alapelve is.

Arra törekszünk, hogy a hétköznapiak során tartalmas nevelőmunka, építő jellegű benyomások és tapasztalatok segítsék a gyermekek testi, - lelki- és szellemi fejlődését.

A keresztyén pedagógia alapjain, az Úr Isten gondviselésében és szeretetében bízva végezzük óvó – védő munkánkat a gyermekek között, és ezt a szellemiséget igyekszünk tükrözni a családok felé is.

VII.1 . Az óvoda bemutatása

Óvodánk Békéscsaba belvárosának központi területén fekszik, az evangélikus egyház patinás templomai és tradicionális épületegyütteseinek szomszédságában.

Az óvoda jelenlegi épületét korábban a Kulich Gyula Ipari Szakmunkásképző Intézet iskola épülete volt. Az egyszintes épület ezt a funkciót töltötte be hosszú évek során. A városi önkormányzat általi intézmény összevonások és cserék tették lehetővé, hogy az evangélikus egyház 2011-ben megvásárolta a funkció nélkül maradt épületet. Egy épületszárny átalakításával és felújításával lehetővé vált általános iskolai első osztályok felmenő rendszerben történő oktatási munkájának megkezdése a 2012/13 tanévben.

Az általános iskola sikeres beindítását követően fogalmazódott meg az oktatási intézmény óvodai nevelési intézménnyé történő kibővítése. Az elmúlt év során történt egyeztetések és a tervező munka elvégzése után megkezdődött az átalakítás, elkezdődtek a kivitelezési munkálatok. Három óvodai csoportszoba került kialakításra az előírt kiegészítő helyiségekkel.

2013. szeptember 1-től intézményünk ökumenikus nyitottságú egyházi óvodaként kezdi működését a Magyarországi Evangélikus Egyház fenntartásában. Óvodánkba jelentkezni Békéscsaba egész területéről lehet, de a város vonzáskörzetéből érkezőket is fogadjuk. Elsősorban evangélikus vallású családok gyermekeit várjuk, illetve felekezeti hovatartozás nélkül azon szülők gyermekeit, akik elfogadják óvodánk keresztyén erkölcsi értékek szerinti nevelését és segítenek annak megvalósításában.

Intézményünkben a beóvodázási létszámok alakulása alapján 4 gyermekcsoportban folyhat a nevelőmunka, és 110 óvodáskorú kisgyermek számára tudunk férőhelyet biztosítani. A városban működő egyetlen egyházi óvodaként reméljük, hogy fontos hiányt pótolhatunk és jogos szülői igényt elégítünk ki.

VII.1.1. Az óvoda személyi feltételei

Az óvodapedagógus emberi megfelelése, magatartása modell értékű, hiszen életmódjával emberi és nevelői megnyilvánulásával közvetíti a keresztyén értékeket.

A közoktatási törvény szerint óvodapedagógusi munkakörben **elsősorban** óvodapedagógusi diplomával rendelkező munkatársakat alkalmazunk. Nevelőtestületünk tagjai

szakmailag igényes, módszertanilag folyamatosan megújulni kívánó, innovatív szemlélettel rendelkeznek, és a megszerzett ismeretekkel hatékonyan látják el a fejlesztő munkát. Fontosnak tartjuk, hogy óvodapedagógusaink rendszeres továbbképzéseken vegyenek részt, folyamatosan bővítve módszertani eszköztárukat. **Ezzel is segítve a hatékony óvoda – iskola átmenet gördülékeny megvalósulását**

Az együttműködés folyamatában az egymásra figyelésünket és a nevelőmunkához való viszonyulásunkat az Isten iránti és a Tőle kapott szeretetnek kell meghatároznia. Ez a szeretet összekovácsolja közösségünket, és igényes munkavégzésre készítet mindnyájunkat.

Lehetőséget biztosítunk más evangélikus intézményekkel való kapcsolattartásra, esetleges külhoni magyar óvodával való kapcsolat kialakítására. Törekszünk egymás szakmai és emberi segítséget nyújtó munkahelyi légkör megteremtésére.

Intézményünkben dolgozó óvodapedagógusok létszáma: 8 fő. Minden óvodai csoportunkban 2 óvodapedagógus és 1 dajka végzi a nevelési, gondozási feladatokat. Egy fő pedagógiai asszisztens is segíti munkánkat.

Az óvodában dolgozó nem pedagógus munkatársak munkánk nélkülözhetetlen segítői. Munkaköri kötelezettségük mellett az óvónővel összehangolt munkájukkal, tevékenységükkel hozzájárulnak az óvodai nevelés eredményességéhez. Minden nevelést segítő munkatársunk dajkaképző tanfolyamot végzett.

Elengedhetetlen a pedagógusok és a nevelőmunkát segítő alkalmazottak összehangolt együttműködése, hiszen ezzel biztosítják a gyermekek számára az állandóságot, a kiszámítható napirendet. Óvodánk esztétikus, higiénikus környezetéért felelős munkatársak nem csupán háttérmunkát végző segítő személyek, de társai a csoportban dolgozó pedagógusoknak. Intézményünkben dolgozó dajkák létszáma: 4 fő.

Az óvodatitkár az általános iskolai feladatok ellátása mellett végzi óvodatitkári teendőit. Ezzel is segíti a harmonikus óvoda-iskolaváltás lehetőségét.

A hitoktatók (evangélikus, református, katolikus) a szülők igénye szerint az óvodában folyó lelki neveléshez nyújtanak segítséget. Heti rendszerességgel tartják az óvodai csoportok gyermekeinek a felekezeti hittanfoglalkozásokat, egyeztetve éves terveiket a haladási naplók alapján egymással és a csoport óvodapedagógusaival.

Logopédus: a beszédproblémás gyermekek fejlesztését végzi, heti rendszerességgel, az aktuális létszám szerinti csoport elosztásban.

A fejlesztő pedagógus szükség szerint a szakvéleményekben meghatározott óraszámban foglalkozik az arra rászoruló gyerekekkel.

Gyermekorvosi- védőnői szolgálat, fogorvosi vizsgálat a törvényben meghatározottak alapján történik.

VII.1.2. Az óvoda tárgyi feltételei

Óvodánk rendelkezik a Helyi Nevelési Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét és berendezéseit oly módon alakítottuk ki, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják és biztosítsák egészségük megőrzését és segítsék testi, szellemi és lelki fejlődésüket, és egyben játékokra motiválók legyenek. Ugyanakkor teremtsenek megfelelő munkakörnyezetet az óvoda dolgozói számára és nyújtsanak lehetőséget a szülők fogadására.

Csoportszobáink kellemesek, hangulatosak, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszik körül a gyerekeket. Törekszünk könnyű, természetes anyagokból készült bútorok

beszerzésére, az esetleges hiányok pótlására. A gyermekek által használt játékok, eszközök, számukra is hozzáférhető módon kerülnek elhelyezésre. A csoportszobák egyéni arculatát az együtt dolgozó óvodapedagógusok a közös megállapodások figyelembevételével alakítják ki. Közös értékeink védelme, óvása mindannyiunk feladata, ezért amit lehet, megjavítunk, megjavíttatunk, újrahasznosítunk. Ez a szemlélet egyezik nevelési elveinkkel is, de a gazdaságosságot is támogatja.

A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak, számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságára figyelemmel helyezzük el. A tárgyi környezet így megfelelő aktivitásra ösztönzi a gyermekeket.

Gyermekmosdóink az egészségmegőrzés szokáskialakításának színterei is. A megfelelő számú kis WC-k válaszfallal biztosítják az intimitást. A gyermeköltözők berendezése a gyermekek kényelmes vetkőzését, öltözését szolgálja.

Az általános iskola tornaterme, melyben heti rendszerességgel tartjuk testnevelés foglalkozásainkat, eredményesen szolgálja gyermekeink testi nevelését, mozgásigényük kielégítését. Felszereltsége a gyermeki mozgásfejlesztés szerves segítője.

Játsszódvarunkat úgy alakítottuk ki, hogy lehetőség adódjon a különféle udvari tevékenységek végzéséhez. Árnyékos és napos helyek egyaránt vannak, valamint fedett terület is rendelkezésre áll. Udvarunk változatos talaja módot ad rollerezésre, biciklizésre, labdázásra, homokozásra, futkározásra, aszfaltrajzolásra stb. Különféle beépített játékszerek segítik a mozgásfejlesztést, ugyanakkor a nyugodt elfoglaltság, a csendes játék feltételei is biztosítva vannak.

Az udvari játékeszközök kialakítása az Európai Unió szabványoknak megfelelő, valamint a játékeszközök alá telepített ütőcsillapító gumifelületek is a gyermekek biztonságát szolgálják. A játékeszközök bővítése folyamatos.

Programunk megvalósításához szükséges kötelező (minimális) eszköz ellátottságra vonatkozó 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet szerint az óvodánk nevelőmunkáját segítő felszerelések jegyzéke a mellékletben.

VII.2. Keresztyén óvodai nevelésünk célkitűzései és alapelvei

Az evangélikus óvoda célja, hogy a családi nevelés folytatásaként és azzal mindig együttműködve, szeretetteljes légkörben, jó példával a hitre való nyitottságot sajátos légkörével biztosítja a gyermekeknek, beépítve azt a teljes nevelési- oktatási folyamatba. Nem feledkezhetünk meg arról, hogy a gyermekek fejlettségi szintje mindenben keretet szab, s hogy a hitre való készséget a maga keresztyén szellemiségével az óvoda csak megalapozza, valamint vallási élményeket nyújt.

VII.2.1. Óvodai nevelésünk alapelvei

- bizalom-teli, őszinte óvodai légkör
- a pedagógus keresztyén hitbeli meggyőződése, hitének megélése a mindennapokban
- pedagógus etika
- a különbözőségek tisztelete, elfogadása
- nyitott, segítőkész testület
- az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartása, az egyenlő hozzáférés biztosításával, hogy gondoskodás és különleges védelem illeti meg a gyermeket,
- a családi nevelést kiegészítve végzi az óvoda a gyermek nevelését,
- az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést,
- optimális feltételek biztosítása a gyermek fejlődéséhez és neveléséhez,
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések, a gyermek személyiségéhez igazodnak.
- közvetetten elősegítjük az iskolai közösségbe illeszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

VII.2.2. Óvodakép, gyermekkép és pedagóguskép

A színvonalas szakmai munka és a keresztyén szellemű nevelés legfontosabb célkitűzésünk, melyet a gyakorlatban bevált pedagógiai eljárások mentén kívánunk kijelölni.

A társadalmi és a közoktatási rendszer előírásaival összhangban intézményünk is nagy hangsúlyt fektet az interkulturális nevelést támogató szemlélet kialakítására. Napi munkánk során kiemelt feladatunknak tekintjük az esélyegyenlőség megteremtését, a hátránycsökkentő – tehetséggondozó pedagógiai attitűd, valamint a nemek társadalmi esélyegyenlőségének támogatását segítő elvek megvalósítását.

Az intézményben végzett nevelőmunka során missziós feladatot is végzünk, hiszen Isten szeretetének örömhírét közvetítjük a gyermekek és családjaik felé, ezáltal biztosítva számukra a bekapcsolódás lehetőségét gyülekezetünk életébe.

Fontosnak tartjuk, hogy az intézményünkbe beíratott gyermekek szülei elfogadják a keresztyén értékrendet, hiszen az óvoda csak a családokkal együttműködve tudja biztosítani az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Óvodakép

Az óvoda szakmailag önálló nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítője, amely biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételét. Az óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő funkció mellett az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges, gyermeki személyiségvonások fejlődését. Igyekszünk a gyermekek optimális neveléséhez szükséges szeretetteljes, kiegyensúlyozott, nyugodt, családias légkört kialakítani, melyet áthat a keresztyén értékrend.

Óvodánkba elsődlegesen evangélikus gyermekeket iratnak be, de rajtuk kívül más vallású és nem keresztyén szülők gyermekeit is fogadjuk. Nevelésünk befogadó, valamennyi gyermek számára biztosítjuk az egyenlő hozzáférést. Örülünk annak, hogy a keresztyén értékeket minden család felé közvetíthetjük.

Gyermekkép

Minden kisgyermek egy individuum. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások határozzák meg. Egyéni tulajdonságokkal, értékekkel rendelkeznek, melyben az Istentől kapott hallhatatlan Lélek lakik. Sajátos, életkoronként változó testi – lelki – szellemi szükségletekkel rendelkeznek, egyéni képességeiknek megfelelően teljesítenek, ezért munkánkat a gyermekek egyéni képességeikhez és szükségleteihez igazítva igyekszünk végezni, fejlesztve készségeiket, képességeiket, gyarapítva tudásukat, felkészítve őket az iskolai életre. Érzelem gazdag, környezetében jól tájékozódni tudó, nyitott, másokat elfogadó, segítőkész, együttműködő, boldog, kiegyensúlyozott gyermekeket szeretnénk iskolába engedni.

Pedagóguskép

Óvodánkban szakmailag felkészült, korszerű pedagógiai eszköztárral rendelkező, megújulásra törekvő és a változások kezelésére alkalmas, rugalmas, innovatív, kreatív óvodapedagógusok végzik munkájukat, akik képesek az együttműködésre, egymás tiszteletére és megbecsülésére.

Keresztyén elkötelezettségű nevelésünkben meghatározó szerepe van a gyermeki személyiség megkülönböztetés nélküli elfogadásának, személyiségének tiszteletben tartásának, megbecsülésének, és a gyermek iránti őszinte szeretetnek.

Nevelőmunkánk valódi eredményességének feltétele, hogy életünk összhangban legyen az általunk képviselt keresztyén alapelvekkel, és rendelkezünk a pedagógust jellemző alap kompetenciákkal:

- elfogadó, támogató, segítő attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára,
- szeretetteljes bánásmódja érzelmi biztonságot nyújt a gyermeknek,
- harmonikus személyisége, együttműködésre való hajlama segíti az összehangolt munkát,
- fejlődőképes, innovatív, kész a pedagógia megújulásra, fejlődésre,
- kreatív, problémamegoldó gondolkodásmódjával mind a gyermek, mind a felnőttek munkáját segíti,
- nyitott, derűs magatartásával elősegíti a szülőkkel való együttműködést,
- alapos elméleti, pedagógiai, pszichológiai szakmai tudással rendelkezik,
- széleskörű módszertani repertoárral rendelkezik, alkalmazza a modern infokommunikációs technikákat,
- tud egyénre szabottan motiválni, személyre szólóan értékelni, fejleszteni, differenciálni,
- igényli az egész életen át tartó tanulást, az önképzést,
- ápol, szolid megjelenésű, az alkalomhoz illően öltözködik, mértéktartó.

VII.2.3. Óvodánk fő funkciói

Óvó-védő funkció (nem csak testi, hanem mentális értelemben is – a gyülekezettel együttműködve)

Nevelő-személyiségfejlesztő funkció az egyéni készségek és képességek kibontakoztatásával (a keresztyén nevelés szellemében)

Szociális funkció (biztonságos, derűs légkörben mintegy nagy keresztyén család érzését keltve a gyermekekben)

VII.3. Hitre nevelésünk értelmezése

Evangélikus egyházi óvodánkban a keresztyén szellemű nevelés komplexmódon van jelen az óvodai élet minden területén, áthatja nevelőtevékenységünk egészét. Nevelőmunkánk legmeghatározóbb irányelve a keresztyén életre nevelés, a gyermekek keresztyén erkölcsiségének kialakítása.

Isten ajándékának tekintjük a gyermeket és adottságait, valamint azt a lehetőséget, hogy a családdal együtt Isten munkatársai lehetünk a reánk bízott gyerekek formálásában, a bennük rejlő képességek, lehetőségek kibontakoztatásában.

A családból először kilépő gyermekben a mintakövetés, a fogékonyság igen erőteljes, ezért a lelki hatások, melyek ebben a nevelési rendszerben érik, egész további életükre nézve nagy jelentőséggel bírnak.

Ahhoz, hogy a gyerekek harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Isten és embertársat szerető felnőttekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük, hiszen az evangélikus óvoda sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott nevelők tevékenységén, tanúságtételén, belső meggyőződésén múlik. Az intézményben azok a pedagógusok dolgozhatnak – felekezetre való tekintet nélkül – akik elfogadják az óvoda evangélikus sajátosságait, tanulmányozzák a Biblia tanításait, munkájuk közben nem tesznek elmarasztaló, sértő megjegyzéseket az egyházra és annak tanításaira.

Arra törekszünk, hogy a lelki nevelés egész napi tevékenységünket átszője. Az egyházi ünnepkör, az évszakok illetve a bibliai történetek keretét adnak és szoros kapcsolatban állnak

mindegyik tevékenységi formával. Az év közben szerzett tapasztalatainkat beépítjük a foglalkozásokba, kezdeményezésekbe, beszélgetésekbe. Hitünk szerint a természetesre épül rá a természetfeletti.

A keresztyén életre nevelés megvalósításának alkalmai, lehetőségei:

- óvodai hittanfoglalkozások (heti 1 alkalom, felekezeti elosztásban)
- áhítatok, csendes percek
- spontán adódó nevelési helyzetek (játékidőben, szabadidőben)
- gyülekezeti alkalmak
- gyermek-istentisztelet, ünnepi istentiszteletek
- templomlátogatás

Az óvodapedagógus feladatai:

- Isten mind teljesebb megismertetése Jézus Krisztus életéből.
- Az óvodapedagógus gyakorolja a gyermekekért pásztori tisztét, vezesse őket, irányítsa őket pásztori lelkülettel.
- Oktassa, nevelje őket a keresztyén igazságokra és az evangéliumi életre.
- Legyen természetes igénye a Biblia olvasása, mint legfontosabb erőforrás.
- Isten Igéjét úgy olvassa, úgy vegye kezébe, mint Isten tévedhetetlen kijelentését, és ezt teljes bizonyossággal, meggyőződéssel közvetítse a gyermekek között.
- Alapozza meg az Igére hallgatást, az Igére figyelmet.
- Hívja fel a szülők figyelmét a keresztyén hit és életvállalás és a kultúra közötti különbségekre.
- Teremtsen lehetőséget a nap folyamán a történetek mai életünkre vonatkozó üzenetének különböző feldolgozására (dramatizálás, bábozás, rajz), begyakorlására.
- Az óvodapedagógus irányítsa a gyermekek figyelmét az Ige életet formáló, értékes, hasznos erejére.
- Ismertesse meg a gyermekeket Jézus mindenkit elfogadó szeretetével.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Alakuljon ki bennük az, hogy a különböző élethelyzetekben bármikor Istenhez fordulhatnak imádságban (kérés, hálaadás, szomorúság, betegség stb.), önmagukért és másokért.
- Ismerjenek meg és sajátítsanak el életkoruknak megfelelő imádságokat, egyházi énekeket.
- Ismerjenek meg Ószövetségi és Újszövetségi történeteket.
- Tudjanak különbséget tenni az értékes és értéktelen, a fontos és kevésbé fontos között a keresztyén értékrendnek megfelelően.
- Ismerjék a három történelmi egyház templomát, jellegzetességeiket, köszönési formáját.
- A templomban az istentiszteleten a liturgiának megfelelő viselkedési szokásokat ismerjék és alkalmazzák.
- Az egyházi ünnepkört kísérik figyelemmel, tudják azok tartalmi jelentését, jelképeit (Hálaadás, Reformáció, Advent, Karácsony, Vízkereszt, Böjt, Nagypéntek, Virágvasárnap, Húsvét, Pünkösd).

VII.4.. Az óvodai nevelés feladatai

VII.4.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül: – az egészséges életmód alakítása, – az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, – az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, a belső fejlődés - az érés - sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen

határozzák meg. Óvodai nevelésünk feladata a gyermekek életkoronként és egyénenként változó testi, lelki, szellemi szükségleteinek kielégítése és fejlesztése mellett az egészségmegőrzéséhez szükséges szokásrendszer kialakítása, valamint olyan környezettudatos magatartás formálása mely által a környezet védelme, megóvása, fenntarthatósága megvalósul.

VII.4.2. Az egészséges életmód alakítása

Célunk, az egészséges életvitel kompetenciájának alakítása érdekében a gyermek testi, lelki, értelmi, szociális egészségének megőrzése, betegségek megelőzése, komfortérzetük biztosítása. Feladatunk a környezettudatos magatartás megalapozása; – megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

Az egészségre nevelés szorosan összefügg a környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés tudatos megalapozásával. Egészségre nevelési elveinket, programjainkat és tevékenységeinket óvodánk egészségnevelési és környezeti nevelési programja tartalmazza.

Táplálkozás

A növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele a mennyiségileg és minőségileg helyes, egészséges táplálkozás, amely az egészséges élet alapja. A gyermek táplálkozási szokásait a családjában sajátítja el. Ezek a szokások sokfélék, ezért feladatunk, hogy óvodásainkban a helyes táplálkozási szokásokat megerősítsük, és továbbiakat alakítsunk ki, így felhívjuk figyelmüket a különlegesen magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só – és telítetlen zsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére. Egészséghegyek szervezésével ösztönözzük a zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek fogyasztását, hangsúlyozva a betegségmegelőzésére gyakorolt jótékony hatását. Felhívjuk a figyelmet a magas telítettségű ételek fogyasztásának csökkentésére, mint például: péksütemények, sajtfélék, vajas, tejszínes ételek és vörshúsok.

Intézményünkben napi háromszori étkezést biztosítunk a gyermekek napi tápanyagszükségletéhez. A szokásrendszer kialakítása során megismerik, gyakorolják az étkezéssel kapcsolatos étkezési, magatartási szabályokat. Készség szinté válik az önkiszolgálás, terítés, a változatos, egészséges étkezés fontossága.

Egészségügyi problémát (pl. liszt-, tejerzékenység), sajátos igényt, vagy eltérő étkezési kultúrát, szokást, figyelembe veszünk, s ennek megfelelően a gyermekélelmézési vállalkozással közösen alakítjuk a gyermekek étkeztetését.

Öltözködés

Az öltözködés, védekezés az időjárás viszonyai ellen, de egyúttal fejleszti a gyermekek ízlésvilágát, szépérzékét is. Kezdetben szükség van a felnőtt tevékeny segítségére, de végül az, hogy a gyermek elérje a teljes önállóságot mind a vetkőzés-öltözködés, mind pedig a ruházat tisztán- és rendben tartása (hajtogatás, cipőváltás stb.) során.

Testápolás

A testápolás, a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, szükség szerinti tisztálkodását és tisztaságigényük kialakulását szolgálja. A gyermekeknek mindennapi szükségleteik kielégítésénél, valamint tisztálkodás közben is gyakorolják az önellátást, önkiszolgálást, ugyanakkor számíthatnak a felnőttek (óvodapedagógus, dajka) segítségére is. Kiemelt feladat a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

Edzés

A gondozási, a testi nevelési és a mozgásfejlesztési feladatok megvalósítása elősegíti a gyermek egészségének megóvását. Nagy hangsúlyt fektetünk a higiénés szabályok betartására (portalanítás, fertőtlenítés, légtisztítás, illóolajok használata, levegőztetés), melyek biztosítják a szervezet védekezőképességének fokozását, a betegségek megelőzését. A levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyermekek testi edzettségét. Ennek érdekében az óvodánk igyekszik minél több időt biztosítani a szabad levegőn történő minden napos mozgásra, szabad játékra. Nyáron lehetősége van a gyermekeknek az udvaron történő vízfürdőre, tusolásra.

Pihenés, alvás

2-4 éves korban az egész napi alvásigény általában 12-14 óra, ami 4-7 éves korra, 10-12 órára csökken. E szükséglet kielégítésének egy része az óvodára hárul. Az óvodapedagógus feladata a nyugalom fenntartása, a zavaró külső ingerek megszüntetése. Pihenési időben biztosítjuk az optimális feltételeket: hely, idő, eszköz. Tiszteletben tartjuk szokásaikat, az otthonról hozott kedvenc tárgyakkal alhatnak. A pihenés mindig mesével, esetleg énekkel és imádsággal kezdődik. Ez nyugodt, jó hangulatot, megfelelő légkört biztosít. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyerekek alvásigényüknek megfelelően kevesebbet vagy többet alhassanak, pihenhessenek.

Mozgás

A mozgás intenzíven befolyásolja az egészséges test, az egészséges lélek és a fejlett értelem alakulását, így az óvodáskor egész időszakában is. A mozgás fejlettségéből következtetünk a gyermek fejlettségére, intellektusára. A gyermek mozgása és játéka alapvető feltétele és jelzője fejlődésének.

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermek természetes mozgását, testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, valamint a társra figyelmet. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró- ellenálló képességét és az egyes szervek teljesítőképességét. A mozgásnak fontos szerepe van az egészség megőrzésében és megóvásában. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést, és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását, így a mozgás nagy hatással van az értelmi képességek és a szociális képességek fejlődésére.

Az óvoda udvara, mozgásfejlesztő játécai mászókéi, hintái, labdajátékai, közlekedési eszközei nap-mint nap kitűnő lehetőséget biztosít a gyermekek számára minden évszakban.

Lehetőség van a mindennapos és hosszabb testnevelés foglalkozások megtartásához. A csoportszobai mozgásfejlesztő, ügyességi és sport játékokat a gyermekek játékidőben bármikor használhatják.

Ezenkívül a séták, évszakonkénti kirándulások teszik lehetővé a gyermekek változatos mozgásfejlődését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- Az optimális, a gyermek életkorának megfelelő életritmus kialakítása.
- A gyermek egészségének óvása, megőrzése, edzése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- Felkészíti az egészséges gyermeket arra, hogy társaiknak különbözőségük miatt más, speciális feltételek szükségesek az egészséges életmód kialakításához, eléréséhez.

- Törekszik arra, hogy ne sértse a gyermek családi nevelésének nemzeti, etnikai, világnézeti hovatartozása miatti esetleges különbözőségét.
- A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészségek kialakítása, amelyek hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett, nagy és kis mozgások kialakulásához.
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és szociális képességek fejlesztése, a társra figyelés kialakítása.
- Sokirányú gondozási tevékenységgel a gyermek komfortérzetének biztosítása szokáskialakítása.
- Testi képességek, fizikai erőnlét, edzettség fejlesztése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Önállóan mosakodnak, törülköznek; figyelmeztetés nélkül kezet mosnak, amikor csak szükséges.
- Körömkefével tisztítják a körmeiket. Ruhájuk ujját fel és letűrik, begombolják, kikapcsolják.
- Használják a WC-t. Vigyáznak a WC, a mosdó rendjére, a tisztálkodási eszközöket a helyére teszik.
- Fogat mosnak, a fogápoló szereket tisztán, rendben tartják.
- Hajukat rendben tartják.
- Zsebkendőt használják, helyesen fújják az orrukat. Tüsszentéskor, köhögéskor a zsebkendőt szájuk elé tartják.
- Az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként látják el.
- Az épületbe belépve a lábtörölt meg megfelelően használják.
- Segédkeznek az ágyak berakásában, a foglalkoztató átrendezésében.
- Önállóan tevékenykednek, észreveszik elvégezhető feladataikat és segítséget nyújtanak társaiknak, valamint a felnőtteknek.
- Iskolába lépés előtt a gyerekek önmaguk is képesek mindennapi szükségleteik életkoruknak megfelelő önálló kielégítésére.
- Étkezés közben kulturáltan viselkednek. Igénylik az asztal esztétikus rendjét. Helyesen használják az evőeszközöket. (kanalat, villát, kést).
- Önállóan a megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek. Holmijukat, ágyneműjüket hajtogatva helyre teszik. Ruháikkal gondosan bánnak, cipőfűzőjüket megkötik. Ha fájnak vagy melegük van, segítenek magukon. Csizmájukat, hócipőjüket szükség esetén letisztítják.
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára. Az ajtókat csendesen nyitják, csukják, az eszközökkel óvatosan bánnak. Észreveszik, ha valami hiányzik vagy rendetlen, a rendetlenséget megszüntetik.
- A testileg egészségesen fejlődő gyermek eljut az első alakváltozáshoz.
- Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás, teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezetté, harmonikussá válik, finommotorikája fejlődik.

Óvodánkban nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyermekek óvodáskor végére alkalmasak legyenek iskolakezdésére. Minden évben indítunk egy kisebb létszámú iskola-előkészítő csoportot, ahol az iskolakezdéshez szükséges képességek fejlesztése kiemelt fontosságú.

VII.4.3. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek, jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül. Óvodánk messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, és az együttműködésre törekszik. Erősíti a gyermekekben a családhoz való kötődés fontosságát. Ennek eszközei: a családlátogatás (óvodába érkezés előtt és szükség esetén) és a személyiséglap vezetése is.

Nagy hangsúlyt fektetünk közösségünkben a szeretetkapcsolatok kialakítására és ápolására építve az óvodás korú gyermekek nyitottságára. Ezért az óvodapedagógus- gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemzi.

Az óvodakezdés első benyomásai az egész óvodában eltöltött időre kiható élményeket adnak, meghatározzák a gyerekek, szülőknek egyaránt az óvodához való viszonyát és a létrejövő kapcsolat minőségét. A programban ez a közismert tény válik a szocializációs nevelés mozgató erőjévé. A gyermek az újkörnyezetben minél rövidebb idő alatt szerezzen olyan biztonságérzetet, amely meghatározza további szociális viselkedésének alakulását.

Óvodánkban az élménynyújtás kiemelkedő pedagógiai fontossággal bír, mert a közös élmény megélése során, a gyermek nyitottságára építve elősegítjük, hogy a gyermek rácsodálkozhasson a teremtet világban, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt.

Nevelőmunkánk során törekszünk az egyetemes erkölcsi - etikai értékek közvetítésére, valamint a szülőföldről való érzelmi kötődés, a nemzeti identitás tudat kialakítására.

A gyermekek erkölcsi tudatának alapozásában a Krisztus által meghirdetett szabályrendszert vesszük alapul, ami fő parancsában összponstosul:

„Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből...”

Szeresd felebarátodat, mind önmagadat !...” (Lk. 10,27)

A szeretet örömhíre arra készítet, hogy megértéssel, tisztelettel forduljunk minden ember felé, és elfogadjuk, hogy az emberek külsőségeiben és tulajdonságokban és képességekben különböznek egymástól. E felfogásból az emberi méltóság abszolút tisztelete természetes módon következik, ezért az intézmény valamennyi dolgozója kommunikációjában, viselkedésében, embertársaival való bánásmódjában ezt a szemléletet követi, így ez példaként szolgál óvodásaink számára is.

Lehetőséget biztosítunk gyermekeink számára az önkifejezésre, a sokoldalú tapasztalatszerzésre, a társas kapcsolatok alakítására és az érzelmek kifejezésére. Az óvoda egyszerre segíti a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és teret enged önkifejező törekvéseinek.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Érzelmi készségek:

- az érzések azonosítása és megnevezése
- az érzések kifejezése
- a vágyteljesítés késleltetése
- az indulatok ellenőrzése
- az érzések és cselekedetek összehangolása

Kognitív készségek:

- társas jelzések leolvasása és értelmezése
- a lehetséges cselekvésmódok azonosítása, következmények felmérése
- célkitűzés
- magatartási normák tudomásul vétele
- pozitív életszemlélet
- öntudat – saját lehetőségeinek megítélése

Magatartási készségek:

Verbális kommunikáció:

- kívánságok megfogalmazása

- kritika megszívlelése
 - negatív befolyással szembeni ellenállás
 - mások meghallgatása
 - segítségnyújtás
 - pozitív célokhoz való csatlakozás
- Nonverbális kommunikáció
- gesztusok, mimikai jelzések

Az óvodapedagógus feladatai:

- Kiegyensúlyozott, szereteteli légkör megteremtése, biztonságos, megértő, családi légkör biztosítása.
- Erkölcsi,- szokás- és normarendszer megalapozása.
- A másság és a különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés.
- A gyermekek önkifejezésének és önértékelésének kialakítása.
- A közösségi magatartás fejlesztése és a társas kapcsolatok minőségének emelése.
- Az együttműködés formái: családlátogatás (óvodába érkezés előtt és később szükség szerint) és a személyiséglap vezetése.
- A természet szeretetére, megbecsülésére, tiszteletére nevelés, a szülőföldhöz való kötődés erősítése, illetve a szűkebb-tágabb környezet megismertetése.
- Szociális érzelmek, kapcsolatok fejlesztése, bővítése - kiemelten a játék során.
- Az életkornak megfelelő viselkedési szokások kialakítása.
- Az egymás felé fordulás és a másik megsegítésére nevelés.
- Pozitív tulajdonságok, megértő, toleráns viselkedés hangsúlyozása.
- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése
- Az érzelmek kifejező képességének fejlesztése
- Az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése
- Az érzelmi zavarok tompítása, leépítése
- Hagyományok kialakítása
- A társakért és a csoportért érzett felelősségérzet kialakítása.
- Az óvodapedagógus példaértékű modellnyújtása (teljes személyiségével).
- Óvodapedagógus- gyermek, gyermek- dajka, gyermek- gyermek pozitív kapcsolat kialakítása, attitűd átadása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A kialakulóban lévő alapvető erkölcsi szokásokat, keresztyén erkölcsiséget természetesen gyakorolja a gyermek.
- Elfogadó testvéri szeretettel viszonyul embertársaival.
- Kialakul feladattudata, felelősségérzete az óvodás évek végére, amelyben megérti, hogy olyan emberré kell válnia, aki tudja, hogy felelős embertársaival együtt a teremtett világért.
- A vallásos élmények megélése segíti abban, hogy később keresztyén emberként tudjon élni
- Növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, megosztása, átvitele.
- A cselekvő- szemléletes és képi gondolkodás mellett kialakul az elemi fogalmi gondolkodás.
- A gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára.
- Készen állnak az együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőtt és gyerek társaikkal.
- Egyre több szabályhoz tudnak alkalmazkodni, késleltetni tudják szükségleteik kielégítését.

- Kialakulóban van feladattudatuk, feladatmegértésük, feladattartásuk, kitartásuk, munkatempójuk, önállóságuk, önfegyelmük. ami a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.
- Elfogadják a másságot, tisztelik, értékelik a különbözőséget.

Ünnepek, hagyományok, jeles napok

Az óvodai élet ritmusát az egyházi és nemzeti ünnepek, a keresztyén életvezetési szokások, valamint a környezet évszakonkénti változásával kapcsolatos hagyományok, tevékenységek adják.

Az óvodában kialakított ünnepek és hagyományok jelentősen szolgálják a közösségé formálódást és az együttes élmény erejével, erős érzelmi átéléssel erősítik a közösségi életet. Megtépázott értékrendű világunkban fontos feladatunknak tekintjük, hogy a gyermek megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja. Célunk, hogy a családokkal újra felfedezzük a keresztyén magyar nemzeti ünnepeket, népi hagyományokat, azok belső tartalmát.

Az évről évre visszatérő egyházi és óvodai ünnepeink a gyerekeket körülvevő felnőttekben is elindítják a várakozás örömet, érzelmeik kifejezésére motiválnak. Ebben a nyitottságban alakul a gyermeki bizalom, mely az örömteli együttlét alapja. Igyekszünk a gördülékeny, hiteles együtt ünneplésre, amellyel reménységünk szerint továbbadhatjuk Isten szeretetének megtapasztalását. Fontosnak tartjuk az ünnepre való ráhangolódást: megelőző beszélgetések, irodalmi élményszerzések, eszközök, ajándékok készítése zajlik, ugyanakkor számítunk a szülők aktív részvételére is a szervezés, előkészítés, lebonyolítás során.

A gyermekek eltérő fejlettségi szintjét, különbözőségeit szem előtt tartva biztosítjuk az önkéntességen alapuló örömteli részvételt.

A csoportok ünnepei:

- gyermekek születés és névnapja
- Mikulás
- Farsang
- Anyák napja
- Évzáró

Jeles napok megünneplése:

- Állatok világnapja,
- Víz világnapja,
- Föld napja,
- Madarak fák napja.

Az egyházi év ünnepei:

- Hálaadó nap
- Ádvent
- Karácsony
- Vízkereszt
- Böjt
- Virágvasárnap
- Húsvét
- Mennybemenetel
- Pünkösd

Az egyházi esztendő több ünnepét a templomban tartjuk, hosszabb-rövidebb készülődés után itt teljesedik ki az ünnep. A közösségi érzésnek egy sajátos formáját élhetik át itt a gyermekek:

nem csak egy családnak, egy óvodai közösségnek, hanem egy keresztyén gyülekezetnek a tagjai is, Isten gyermekei.

Alapozó munkánk során csak remélhetjük, hogy gyermekeink olyan közösségi élményt élhetnek át a gyülekezetben, amely későbbi életüket is meghatározza.

VII.4.4. Anyanyelvi, értelemfejlesztés és nevelés megvalósítása

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes minta és szabály közvetítéssel az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani. Mivel a beszédfejlődés alapja az inger-gazdag környezet, a megfelelő beszédminta, az interperszonális kapcsolat, úgy gondoljuk, hogy a keresztyén nevelés jó alapot nyújthat ennek fejlesztéséhez. Az anyanyelvi nevelést igyekszünk valamennyi tevékenységi formában megvalósítani.

Az anyanyelv gyakorlásának egyik nagyon fontos eszköze az anyanyelvi játékok mindennapos alkalmazása. A játékok gyakorlása során törekedjen az óvodapedagógus arra, hogy a különböző beszédfejllettséggel rendelkező gyermekek (SNI, HHH, migráns, stb.) mindegyike egyaránt sikerélményhez jussanak.

Az előszavas mese, vers, bábozás, dramatizálás, mint élménynyújtás, igen pozitívan hat a gyermekek nyelvi fejlődésére is, ezért óvodapedagógusaink gyakran alkalmazzák a nevelésben. Értelmi fejlesztés, nevelés

Az értelmi nevelés terén feladatunk a megismerési tevékenységek, a megismerő képességek (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás) az óvodás korú gyermek életkornak megfelelő fejlesztése, a tapasztalatok bővítése, új ismeretek felfedezése, felfedeztetése, problémaérzékenység fokozása.

Az óvodáskorú gyermekek pszichikus és gondolkodásfejlődése a külvilággal valószüntelen kölcsönhatásban alakul, ez a tárgyakkal való manipulációtól a gondolattevékenység felé haladó folyamatban valósul meg. Gondolkodását a közvetlen megismerés, észlelés, emlékezet logikája uralja, mely az erős emocionalitás hatása alatt áll.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevel.
- A gyermek spontán szerzett ismereteinek rendszerezése, bővítése.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása.
- Beszéde mintaértékű, ügyel beszédstílusára, hanglejtésére, dinamikájára, a hangsúly megfelelő alkalmazására, helyes mintaadással szabálykövetéssel (a javítgatás elkerülésével).
- Beszéde legyen érthető és világos, figyeljen arra, hogy megfelelő szemkontaktust létesítsen a gyermekekkel.
- Közös élményeket, tapasztalási lehetőségeket teremtsen, amelyek inspirálják a gyermeket az érzelmi és szóbeli megnyilvánulásokra.
- Fontos szerepet tulajdonít a napi mese, vers, mondóka hallgatására, nyelvpörgető szavak gyakorlására, bábozásra, dramatizálásra.
- Lehetővé teszi képeskönyvek, gyermekbibliák nézegetését, az azokról való beszélgetést, igényes válogatással elősegíti, hogy a csoportjában lévő könyvek ezt a szerepet töltsék be.
- Segíti a szókincs gyarapítását.
- Értő figyelemmel kíséri a gyermekek természetes beszédét, ösztönzi őket gondolataik szóbeli kifejezésére, kommunikációs kedvük fenntartására.

- Dicsérje és báztassa a bátortalanabb gyermekeket, serkentve őket a beszédre. Segítse elő a helyes hangzókiejtés spontán alakulását, beszédszerveket ügyesítő -, valamint a hallásdifferenciálást elősegítő gyakorlatokkal.
- Metakommunikációs eszközöket használ.
- Figyelemmel kíséri a gyermekek beszédét, hogy szükség esetén szakember segítségét kérje.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek érthetően, folyamatosan beszélnek, kommunikálnak.
- Gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában közlik.
- Megfelelő tempóban és hangsúllyal, minden szófajt és különböző mondat szerkezeteket használva fejezik ki magukat.
- Tisztán ejtik a hangokat.
- Végig hallgatják és megértik mások beszédét.
- Rendelkeznek azzal a szóbeli kifejezőkészséggel, mellyel tapasztalataikat, érzelmeiket, gondolataikat közölni tudják környezetükkel.
- Rendelkeznek olyan alapvető kommunikációs képességgel, mely lehetővé teszi számunkra a kontaktusteremtést.
- Képesek nyelvi helyes kérdések megfogalmazására és válaszadásra
- Rendelkeznek az információ fogadás-továbbítás képességével a probléma megfogalmazásával, véleménynyilvánítással, kérdés, elutasítás, hárítás nyelvi megjelenítésével.
- Érdeklődnek az írott nyelv iránt.
- Rendelkeznek olyan nyelvtanilag helyes, tiszta beszédképességgel, amely segíti az iskolai tanulás megkezdését.
- Szókincsük gyarapodása lehetővé teszi dramatikus játékok eljátszását, fantáziájukat fejlesztve.

VII.4.5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek gondozása, fejlesztése

a, Különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztése

Sajátos Nevelési Igényű és a Beilleszkedési tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése,

Értelmi képességek tekintetében az átlagtól két irányba mutatkozhat eltérés:

- a pozitív eltérés a tehetség a tehetségnevelés körébe tartozik
- a negatív irányba való elmozdulás a Sajátos Nevelési Igényű (továbbiakban SNI-s) és a Beilleszkedési tanulási magatartási nehézséggel küzdő (továbbiakban BTMN-es) gyermekek, akiknél fiziológiai okokból nincs lehetőség a személyiség átlagos fejlődésére.

SNI-s gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. A sajátos nevelési igény megállapítása: Sajátos nevelési igény megállapítására a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok és az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet ellátó bizottságok komplex-orvosi, pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai-vizsgálat alapján kerülhet sor. A sajátos nevelési igényű gyermekek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

BTMN-s az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati

problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az SNI-s és a BTMN-es gyermekek esélyegyenlőségét az együttnevelés megvalósításával biztosítjuk. Helyi nevelési programunkban felvállaljuk az Alapító Okiratban megjelölt SNI-s gyermekek integrált nevelését, ha a Szakértői Bizottság intézményünket jelöli ki számukra.

Az SNI-s és BTMN-es gyermekek nevelése a szokásos differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást és a speciális pedagógiai szolgáltatásokkal való szoros, naprakész együttműködést igényel.

A különbségek enyhítése érdekében óvodásaink egyéni fejlettségi szintjének figyelembe vételével, egyéni fejlődési ütemükhöz igazodva, a tevékenységek tudatos befolyásolásával személyiségük kibontakoztatásának elősegítésére az óvodai nevelés valamennyi területén alkalmazzuk a differenciált fejlesztést.

Eredményes integrálás személyi és tárgyi szükségletei:

- Inkluzív, befogadó környezet alkalmazottak, szülők, gyerekek részéről.
- Az előírt fejlesztés elvégzésére megfelelő utazó gyógypedagógus személye.
- Speciális segédeszközök (fejlesztő eszközök).

Az SNI-s és BTMN-es óvodai integrálásának célja:

- Községbe való beilleszkedésük segítése (alkalmazkodó készség, akaraterő, önállóság, érzelmi élet, együttműködés fejlesztése) - óvodapedagógiai eszközökkel.
- Képességeik fejlesztése (vizuális, akusztikus, taktilis, motoros, és nyelvi) – gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógiai eszközökkel:
 - A hiányzó vagy sérült funkciókat helyreállítani, újakat kialakítani
 - A meglévő ép funkciókat bevonni a hiányok pótlása érdekében
 - Funkciók egyensúlyát kialakítani
 - Egyéni sikereket segítő tulajdonságokat, funkciókat fejleszteni
- Az intézmény lelkileg is befogadóvá válik

Az óvodapedagógus feladatai:

- Individuális módszereket alkalmaz.
- Egyéni fejlesztési tervet készít.
- Foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti.
- Nevelési helyzetek megoldása során alternatívákat keres.
- Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, viselkedésekhez.
- Együttműködik a szakemberekkel, javaslataikat beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A kiemelten tehetséges gyermekek fejlesztése

A tehetséges gyermek olyan többletképességgel rendelkezik, amely már az óvodában megmutatkozik és a megfelelő környezetben, a megfelelő fejlesztéssel életkorát meghaladó teljesítmény elérésére teszi képessé, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. Tehetséggondozó munkánk során a Gardneri tehetségterületeket vesszük figyelembe. A tehetségek azonosítását kidolgozott szempontrendszerünk segíti, amely a gyermekek személyi anyagában található. Nagycsoportos kortól pedig az öt tehetségterületet lefedő műhelymunkában segítjük a tehetségek kibontakozását, figyelembe véve a Nemzeti Tehetség Program által meghatározott alapelveket:

- értékmegőrzés elve
- sokszínűség elve
- esélyteremtés elve
- folyamatosság és átjárhatóság elve
- kiválasztás - kiválasztódás és önfejlesztés elvének érvényesítése
- hatékonyság, fokozatosság elve
- felelősség és társadalmi felelősségvállalás elve
- tehetségsegítők megbecsülésének elve
- fenntarthatóság és társadalmi támogatottság elve

Feladatunk a tehetségek felismerése, ráfigyelés és a pedagógiai munka tudatos tervezése. Vigyáznunk kell arra, hogy a tehetséget ne hogy félreértelmezzük, vagy problémaként kezeljük. A gyermekek tehetségazonosítása már kiscsoportos korban elkezdődik, az egyéni fejlesztési lapokon jelöljük a tehetségterületeket. Óvodánkban a Gardner által kidolgozott tehetségterületek működnek:

- testi – kinezetikus,
- vizuális

b, A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése

A hátrányos helyzetű gyermekek az átlagosnál nehezebb körülmények között élő, különböző környezeti ártalmaknak kitett, normálisan fejlett, fiziológiailag nem sérült gyermekek köre, akik makro. illetve mikrokörnyezeti ártalmak miatt számítanak eltérő fejlődésmenetűeknek.

A hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek speciális helyzete, hogy ők tartozhatnak bármelyik különleges bánásmódot igénylő kategóriába is, tehát előfordulhat, hogy a hátrányos helyzetű gyermek kiemelten tehetséges.

Az óvodapedagógusok külön figyelmet fordítanak a hátrányok leküzdésének segítésére, a diszkrimináció-mentes csoportlétkör biztosítására.

c, A gyermekek esélyegyenlőségét biztosító intézkedések

A gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében a teljes óvodai élet diszkrimináció-mentes légkörben zajlik. A szociálisan hátrányos helyzetben lévő vagy bármilyen más okból fejlettségében lemaradt gyermekek körében hangsúlyt kap a differenciált óvodai foglalkozás. Ezen felül lehetőség szerint óvodai vagy óvodán kívüli, gyermeki fejlődésre jó hatással lévő programokon való részvételre buzdítjuk a gyermekeket illetve szüleiket. A gyermekek esélyegyenlőségét tartalmazó intézkedéseket óvodánk Esélyegyenlőségi terve tartalmazza.

d, Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek

Az 1-es típusú diabéteszrel élő gyermekek NKt.62.§ 1a, 1b, 1e, szerint a szülőjének, törvényes képviselőjének kérelmére a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó intézmények szakmai iránymutatása alapján az óvoda biztosítja a speciális ellátást.

Az 1-es típusú cukorbetegség a hasnyálmirigy inzulintermelő sejtjeinek pusztulásával járó autoimmun betegség, amelyben a szervezet a számára szükséges inzulin pótlását külső forrásból igényli. A diabétesz tehát egyfajta anyagcsere-betegség, élethosszig tartó, folyamatos ellátást igénylő állapot, amely akár már csecsemőkorban is diagnosztizálásra kerülhet, így az érintett életét már kisgyermek korában is alapvetően befolyásolhatja. Mivel a gyermekek nem önállók,

csecsemőkorban és korai gyermekkorban a cukorbetegségük ellátása a szülei és az őket gondozók közvetlen napi feladata.

A gyermeknek joga, hogy a nevelési és nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjen, az állapotának, személyes adottságának megfelelő, megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön.

A nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell a rábízott gyermekek, tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről. A gyermek jogainak tiszteletben tartása és védelme nem merülhet ki abban, hogy tartózkodni kell a megsértésüktől, hanem gondoskodni kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről is.

VII.4.5. Gyermekek és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

A társadalmi problémák változásait és az évente újonnan érkező gyerekek szociális helyzetét előre nem ismerve, elsősorban felkészülési feladatokat teljesítünk.

Célunk: A problémák feltárásával mielőbb megtehetjük a szükséges intézkedéseket.

A gyermekvédelmi feladatok összehangolását a gyermekvédelmi felelős végzi. A gyermekvédelmi felelős a nevelőtestületnek az a tagja, aki a főigazgató megbízásából képviseli a gyermek- és ifjúságvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja, és személyes részvételével elősegíti ezeknek a szempontoknak az érvényesülését.

Feladatai:

- A szociálisan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek felmérése és nyilvántartása az óvónők segítségével.
- A gyermekek veszélyeztetettségének ok - kutatása.
- Minden nevelési év elején a gyermekvédelmi tervben rögzített szempontok szerint munkaprogramot készít. A veszélyeztetettség és a hátrányos helyzet intézményi kritériumainak óvodai szintű megállapítása.
- Szakirányú, gondos szociális térkép készítése: pl. szociális háttér, gyermekek száma a családban, munkanélküliség, szülők (negatív) életvitele, étkezési díjkedvezmény, vannak-e veszélyeztetett gyerekek, sérült, fogyatékos gyerekek, stb.
- Szükség esetén intézkedést, segítséget kér az adott szakembertől, illetékes szervektől.
- Rendszeresen figyeli a gyermekvédelem jogszabályi változásait.
- Kapcsolatot tart az intézmény vezetésével, Gyermekjóléti szolgálattal, Családsegítővel.

A gyermekvédelmi munka minden óvónőnek kiemelt feladata. Így a csoport béli felméréseket, tájékoztató adatokat minden csoportnapló tartalmazza, amelyet a gyermekvédelmi felelős minden év szeptember hónap végéig összegyűjt, valamint rögzíti a változásokat. Gyermekvédelmi munkánk fő feladata a segítségnyújtás, a humánus, a megértés, a tanácsadás. A gyermekvédelmi felelős tevékenységét éves munkaterv alapján végzi.

Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése, önmagához mérten differenciált fejlesztése, segítése tapintatosan, minden lehetőséget feltárva: (lelki segítség, étkezési támogatás, adományok szerzése, ruhatámogatás). Mindenkor a nagycsaládosok segítése, támogatása, figyelemmel kísérése.

VII.5. Az óvodai élet tevékenységi formái

Célunk, hogy a gyermekek keresztyén nevelésünk élményeit és a külvilágból, családból származó benyomásaikat újra átélhessék, feldolgozhassák, általa sokrétű ismeretet szerezzenek és sokoldalúan fejlődjenek.

VII.5.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás, az életet végig kísérő folyamat, amely óvodáskorban a játék adta lehetőségek összes alkalmával, valamint játékos helyzetek megteremtésével, folyamatos időkeretben történik, valamennyi tevékenységi formában. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sokérvű foglalkoztató tapasztalás lehetőségeinek biztosítása.

A tanulás formái:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása);
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés,
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás,
- IKT eszközök alkalmazása, amely módszer a korosztályhoz illeszkedő, gyermekközpontú. Biztonságos szoftverek és online alkalmazásokkal a gyermekek digitális kompetenciáinak fejlesztése

Az óvodapedagógus feladata:

- Olyan pedagógiai attitűd, amely a gyermeki tevékenységekben biztosítja a felfedezés lehetőségét, annak örömét.
- A gyermeki érdeklődésre, kíváncsiságra épülő ismeret átadás lehetőségeinek kiaknázása.
- Spontán játékhelyzetek kihasználása.
- Tervezett játékokkal, tevékenységekkel felkészülés a mindennapos feladatokra.
- A tevékenységek felkínálásakor mindig szem előtt kell tartani a gyermek egyéni fejlődési és érési ütemét.
- Személyre szabott, differenciált fejlesztés, az ismeretek rögzítése érdekében pozitív értékelés.
- Kiemelt képességű tehetséges gyerek felismerése, segítése a tovább fejlődésbe.
- Részképességben lemaradás időbeni szűrése, jelzés az óvoda számára a megfelelő szakember bevonására.
- IKT eszközök tudatos használata, beépítése a napi tevékenységekbe.
- Egységes tanulmányi rendszer (OVIKRÉTA) használata.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Tudjon önállóan konkrét, elemi, ismert jelenségek esetében következtetni, ítéletet alkotni megismert modellek alapján.
- Alakuljon feladattudata.
- Ismerje saját értékeit.
- Legyen önálló a begyakorolt feladatok megoldásában.
- Végezzen önálló megfigyeléseket, ismerje fel a jelenségeket változásukban is.
- Fedezzen fel konkrét összefüggéseket, ok- okozati viszonyokat
- Törekedjen többféle megoldás keresésére
- Szándékos figyelmének tartalma érje el a 10-15 percet
- Legyen képes gondolatait érthetően szavakba, mondatokba foglalni.
- Különítse el a mese és a valóság elemeit

- Legyen képes a gyakorlati problémamegoldásra
- Fejlődjenek digitális kompetenciáik, melyek hozzájárulnak az óvoda - iskola átmenet könnyebbé tételéhez
- A tanuláshoz szükséges kompetenciák koruknak megfelelően fejlődnek

VII.5.2. Játék – Játékfajták

A játék az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége, elemi pszichikus szükséglete, legfőbb örömforrása és egész személyiségét fejlesztő tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Óvodai nevelésünk során arra törekszünk, hogy a gyermekek játékszükséglete zavartalanul kielégüljön, megteremtve a tevékenységek közötti harmonikus arányokat. Ez a csoportok időbeosztásában és napirendjében is nyomon követhető. Az óvodapedagógus játékbeli szerepének meghatározásánál fontos, hogy kezdeményezett, vagy szabad játékról van szó. Szabad játék esetén az óvodapedagógus csak a játékhoz szükséges feltételeket biztosítja (hely, idő, eszköz), ő maga nem avatkozik a játékba (nem irányít, hanem távolról figyeli, követi az eseményeket). A kezdeményezett játéknak a tevékenységekben megvalósuló tanulásnál, a fejlesztéseknél van szerepe.

A fejlesztési feladatokat a játékban az óvodapedagógus akkor tudja helyesen alkalmazni, ha naponta és folyamatosan sok lehetőséget biztosít a gyermekeknek arra, hogy gyakorolhassák azokat a funkciókat, amelyek fejlődésüket elősegítik. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult bevonható társ marad, illetve segítőtővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte lehetővé teszi a gyermekek közti játékkapcsolatok kialakulását is. A gyermek pszichikus funkcióinak változásai a játék fejlődésével függenek össze.

Ehhez az óvodapedagógusnak ismernie kell:

- a gyermekcsoport általános pszichés tulajdonságait,
- a gyermek egyéni fejlettségét,
- a csoport összetételét.

Intézményünkben minimálisra korlátozzuk a külső foglalkozások szervezését, hiszen a nyugodt, derűs légkörben folyó játék megfelelő motiváltságot ad a gyermek számára, amely motiváltság a későbbi tanulás alapmotívuma, ahol lehetőséget kap arra, hogy kipróbálhassa, gyakorolhassa az életben előforduló szituációkat, feldolgozhassa az őt érő élményeket. Így válik közérzete kellemessé, idegrendszere megnyugszik, „élvezi az életet”. A gyermek az önfeledt játékban sajátítja el a viselkedésmódokat, fejlődik kreativitása.

A képzelet-gazdag játék segítségével képes a külső, belső világot integrálni, ezáltal eljut a világ tárgyainak szimbolikus felfogásától azok valóságos tulajdonságainak és funkcióinak önálló felderítéséig.

A játék motivációja az önmagáért végzett tevékenységben van, legfontosabb eleme a spontaneitás (szabad akaratból, külső kényszerítő körülmények nélkül jöhet létre – a spontán szerzett élmény ugyanolyan fontos, mint a pedagógus által irányított és tervezett).

Az óvodapedagógus feladata, hogy biztosítsa a játék környezeti, tárgyi feltételeit és jelenlétével utánozható mintát adjon, segítse a játékfolyamat alakulását. A különböző játékfajták a gyermekek játékában keverednek, egymást kiegészítik.

Játékfajták:

Gyakorlójáték:

Manipulációból, örömteli forrásokból álló tevékenység. A gyermek saját testével, hangjával, képességeivel az őt körülvevő világ tárgyaival, anyagaival ismerkedik.

Szerepjáték – szimbolikus játék:

A gyermek a valóságot vágyaihoz és érdeklődéséhez asszimilálja. Lényeges sajátossága az utánzás, a „kettős tudatállapot”. Dominánsan jelentkezik az érzelmmel telített „mintha” helyzet,

amelyhez különösen erős képzelőerő társul. Minél többféle szerepet megformál és él át a gyermek, annál tartalmasabb lesz játéka.

Konstruáló-építő játék:

Az elemek összeillesztése kezűgyességet igényel, gazdag variálhatósága kielégíti a gyermeki fantáziát. Fejlődik a gyermek kreativitása, megfigyelőképessége, az egész-rész viszonyának észlelése, téri tájékozódó képessége, egyensúlyérzéke.

Barkácsolás:

A gyermek olyan valóban szükséges eszközt készít, amely funkciót tölt be, vagy valaminek hiányát pótolja. Közben az alkotás élményét éli át, ismereteket szerez az anyagok tulajdonságairól, megmunkálhatóságukról, különféle technikákkal ismerkedik. Ezáltal fejlődik manipulációja, alaklátása, kombinatív készsége.

Szabályjáték:

Kezdetben szükséges az óvodapedagógus jelenléte, később a fokozatos önállósodással, képesek önmaguk ellenőrzésére és az elfogadott szabály társakkal való betartatására is. A szabályokhoz való alkalmazkodás közben fejlődik a gyermek siker és kudarctűrő magatartása, akarat tulajdonságai, verbális képességei, logikus gondolkodása. Két fajtája van: a mozgásos és az értelemfejlesztő. Szabályjáték közben a gyermekek olyan magatartásformákat sajátítanak el, mint a türelem, a kitartás, az akaratérv és a mértéktartás. Fejlődik nagymozgásuk, finommotorikájuk, szem-kéz és láb koordinációjuk egyaránt. Értelemfejlesztő szabályjátékok például a dominók, társas, kártya, logikai és barkochba játékok. Az értelemfejlesztő játékok szociális értelmi érettséget feltételeznek, ugyanakkor ezek fejlődését szolgálják.

Bábozás, dramatizálás:

Az önkifejezés, önmegvalósítás leghatékonyabb eszköze. Alkalmas a szorongó gyermek oldására, az agresszív gyermek áthangolására. Segíti a gyermek beszédfejlődését, kifejezőkészségét. A bábozás először az óvodapedagógus előadásában jelenik meg, sokszor a befogadást is segítve. A gyermekek főképpen irodalmi élmények hatására éreznek kedvet a szereplők megjelenítéséhez.

Minél szélesebb a gyermek játékkismerete, annál nagyobb lehetőség van a fejlesztésre. A játék olyan lehetőséget jelent az óvodapedagógus számára, amit tudatosan használ fel a gyermek fejlesztése érdekében.

Az óvodapedagógus feladata:

- Biztosítja azokat a feltételeket, amelyek kedvezően hatnak a játék kialakulására, a gyermekek játékkedvére, amelyek ösztönzik őket, és amelyek segítségével játékaik tartalmasabbá, sokoldalúbbá válhat.
- Élményszerzési lehetőségeket biztosít a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbólikus-szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabály játékokhoz.
- Nyugodt, derűs légkört, helyet biztosít az alapvető szabályok, szokások kialakításával, megfelelő időt a játék kibontakozásához, kiteljesítéséhez.
- Biztosítja a játék önkéntességét és szabadságát.
- Lehetővé teszi a szabad társválasztást, és a „nem választást” is.
- Érdeklődést felkeltő, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő eszközöket, félkészeszközöket biztosít, melyek mindig kézközelben, a gyermekek számára elérhető helyen legyenek.
- A játékot figyelemmel kíséri, és megrekedése esetén ötletekkel motiválja a tovább lépésre. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.
- Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.
- A játék során kialakult konfliktusba csak akkor avatkozik be, ha a gyermekek önállóan nem tudják megoldani illetve, ha a gyermekek testi épsége veszélybe kerül.
- A nagyobb gyerekeknél eléri, hogy egyénileg is tudjanak szabályjátékot szervezni, vezetni.
- A peremhelyzetű, visszahúzódó gyermekeket bevonja a játékba.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önállóan a játék közös megtervezésében, a szerepek kiválasztásában, kiosztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a szabályok betartásában.
- Képesek társaikkal és a felnőttekkel kommunikálni – kapcsolatot teremteni.
- Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját,
- Képesek az alkalmazkodásra, kompromisszumok kötésére.
- Ápolják érzelmi kötődéseiket, érzékenyek mások problémáira és elfogadják azokat.
- A játzó csoportok között tartós és szoros kapcsolatok, barátságok alakulnak ki.
- A problémákat legtöbbször a felnőtt segítségével, egymás között oldják meg.
- Tudják önmagukat szabályozni, önkontrollal rendelkeznek, de képesek az önérvényesítésre is. Rendelkeznek az ismeretek elsajátításához és a tudáshoz szükséges készségekkel (a probléma-érzékeny gondolkodás megismeréséhez szükséges logikai műveletek végzésének képessége, figyelem, kitartás, összpontosítás).
- Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz, le tudnak mondani egy-egy kedves játékszerről.
- Vállalják a számukra kevésbé érdekes, kedvezőtlen szerepeket is.
- Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyekben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolatait.
- A barkácsolás: a szerepjáték, a bábozás természetes eszköze, alkotórésze.
- A barkácsolást maguk kezdeményezik, maguk által kiválasztott módon és eszközökkel. Alkotásaikat felhasználják játékban, dramatizálásban.
- Igénylik a bábozást, nemcsak ismert meséket, dalokat, verseket, stb. elevenítenek meg a bábokkal, hanem kitalált történeteket, élményeket is eljátszanak.
- A konstruáló, építő játékelemekből játékszereket is tudnak készíteni.
- Az élethelyzetek reprodukálása közben építenek, szerelnek, szerkesztenek.

VII.5.3.. Verselés mesélés

Az irodalmi nevelés az anyanyelvi kultúra és a műveltség megalapozását szolgálja, egyben az érzelmi biztonság megadásának fontos eszköze. A minden napos mesélés, verselés és mondókázás a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Óvodásainknak olyan nyelvileg tiszta és esztétikailag értékes mesét, verset kínálunk, amelyek összhangban vannak keresztyén értékrendünkkel, mintául szolgálnak a családok számára, és figyelembe veszik a gyermekek egyéni sajátosságait, eltérő képességeit.

Az óvodáskorú gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfajok: a vers és a mese, bábozás, dramatizálás. A verselés és mesélés élmény a kisgyermek számára. Kezdetben a gyermek befogadó, az óvodapedagógus az előadó. A fejlődési vonal: kezdetben dal, mondókajáték, később állathangutánzó és felelgetős mesemondókák, halmozó és láncmesék, versek, verses mesék, majd fokozatosan hosszabbodó prózák és meseregények. A gyermek „befogadóból” előadóvá válik, az élmény, az érzelmi átélés és a gyakorlás hatására játékában, nyelvi kifejezőképességében is fejlődik. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással, illetve ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Mivel az irodalom közege a nyelv, ezért lényeges, hogy nyelvileg tiszta és esztétikailag értékes mesét, verset halljanak a gyermekek. Irodalmi anyaggyűjteményünket a klasszikus és kortárs írók, költők műveiből a népi, dajkai hagyományokból, mondókákból, népmesékből, a magyarság mondavilágából, történelmét feldolgozó irodalmi műveiből állítottuk össze.

A gyermek szívesen lép át a rendkívüliségbe, kettős tudattal éli meg meseélményeit. El tudja különíteni a mesevilágot a valóságtól. Képzeletbeli beleélése segíti és megalapozza a műalkotás befogadását.

Az óvodában a gyermekek nem csak meséket hallanak, hanem Bibliai történeteket is, ezekkel általában hittan foglalkozásokon ismerkednek meg, amelyet egy egészen más hangulat előz meg, mint a mesehallgatást. Közös ének, elcsendesedés, imádság után az óvónő bejelenti, hogy amit most hallanak a gyermekek, az a Bibliában van megírva – igaz történet.

A gyermekbibliák a mesekönyvektől elkülönítve találhatók a polcon, de a gyermekek bármikor ugyanúgy elő vehetik ezeket, mint a mesekönyveket. Így a hét folyamán napközben is bármikor hallhatnak Bibliai történetet.

A mesék és Bibliai történetek előadásának eszközei a diafilmek és a videofilmek is. Ezek közül a diavetítést részesítjük előnyben, mert itt a képet az óvodapedagógus előadása kíséri. Videofilmet csak ritkán néznek a gyermekek, az óvodapedagógus mérlegelése alapján. A mese képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermekek előtt a külvilág és az emberi világ legfőbb érzelmi viszonyait, lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Az óvodapedagógus feladata

- Az óvodapedagógus szerezzen információkat a gyermek családjának irodalmi, művészeti érdeklődéséről, ugyanakkor ismerje meg a gyermek, otthonról hozott irodalmi élményeit, beszédértésének fokát. Ha nemzeti, etnikai kisebbséghez (migráns) tartozó gyermeket nevel az óvoda, akkor az irodalmi anyag válogatásánál ezt figyelembe vesszük.
- Az óvodapedagógus, nyugodt, szeretetteljes légkört teremt, ahol a gyermekek bátran kezdeményezhetnek mesélést, verselést, bábozást, dramatizálást.
- Fontos az irodalmi anyagok igényes összeállítása, csak értékes irodalmi alkotásokat hallgassanak a gyermekek. A mű kiválasztásában érvényesül a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság, mely segíti erkölcsi ítélőképességük fejlődését, önkifejezésük érvényesülését, személyiségük kiteljesedését.
- A gyermekek szívesen hallgassanak, mondjanak mondókát, verset, mesét. Változatos irodalmi élmények nyújtásával tegye fogékonyra a könyv, a színház, a múzeum értékei iránt. A későbbiek során így válik a gyermekből lelkes olvasó, könyvtár, színház, és múzeumlátogató, az esztétikai élményekre fogékony ember.
- Fontos, hogy az irodalmi élmények átéléséhez szükséges eszközök mindig elérhetőek legyenek a gyermekek számára.
- Tudjon sok mesét, és verset emlékezetből.
- Kezdeményezze az otthoni rendszeres énekelgetést, verselést, mesélést, segítse könyvekkel, tanácsokkal a szülőket, hogy értékes meséket, verseket ismerhessen meg a gyermek óvodán kívül is.
- Meséljen az óvodapedagógus kisebb csoportoknak is, ha alkalom nyílik rá, kihasználva, hogy az eltérő fejlődésű gyermeket is be tudja vonni a mesehallgatás, mesemegértés élményébe. Ennek érdekében használjon a dramatizáláshoz eszközöket, bábokat, leporellót.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szívesen, figyelmesen hallgatnak mesét, verset, ami esztétikai élményt jelent számukra.
 - Maguk is bátran, szívesen mesélnek, verselnek, mondókáznak.
 - Képesek a mesék, versek reprodukálására.
- Szívesen dramatizálják, bábozzák a meséket, verseket.
- A szöveghűség mellett az alkotó fantázia is megjelenik a történetek folytatásában.
 - Kreatív módon képesek saját vers- és mesealkotásra.
 - Az önálló meséléssel felkészülnek a hangsúlyos, megfelelő beszédtempójú olvasásra.
 - Megértik a mesék mondanivalóját.

- Az irodalmi művekben rejlő erkölcs tanulságok segítik szocializációjukat, értékítéletüket, magatartási kultúrájukat.
- Beszédjükbe beépítik a sokszor hallott mesefordulatokat, a versben hallott jelzős szó szerkezeteket, hangutánzó szavakat.
- Sajátjuknak érzik a megismert népi mondókákat, rigmusokat, kiszámolókat, népmeséket, mondákat.
- Igényét érzik a színvonalas irodalmi alkotásokkal való rendszeres találkozásnak.
- Folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait követni tudják.
- Viselkedésükön, tekintetükön látszanak a belső átélés jelei.
- Játékukban felhasználják a meseszereplők érdekes szólásait.
- Szívesen nézegetnek mesés könyveket, érdeklődnek egy-egy betű iránt, és utánozzák az olvasást.
- Ismerik a csoport könyveit és eligazodnak a csoport "könyvespolcán".
- Az együtt alkotás, a közös élmények kialakítják a gyermekekben a közösségi érzést, segítségnyújtást, és a különbözőségek elfogadását. (pl.: együttműködő-képesség, erkölcsi, – ítéliképesség, alkalmazkodás, akarat tényező.)
- Kialakul az összefüggő, folyamatos mondatokban való kommunikálás.

VII.5.4. Ének, zene, énekes játék

A zenei nevelést a lehető legkorábban kell kezdenünk. A kisgyermek teljesen másképpen hall, mint a felnőttek, ezért zenei nevelése során alkalmazkodnunk kell életkori sajátosságaihoz. Az óvodáskorú gyermeket főként a kvint intervallumú és a pentaton zene nyugtatja meg és a gyermek nem csak a fülével hall, hanem egész testében érzékel, ezért a zenei inger rögtön mozgást vált ki belőle. Így a zene és mozgás óvodás korban elválaszthatatlan egymástól. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A gyermekek a zenét is hasonlóan élik meg, mint az anyanyelvet. Számukra a zene a hangulatok, az érzelmek, a jó közérzet fontos kifejezője. A mindennapos éneklés természetes igénye az óvodáskorú gyermeknek, tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Az ének, zene, énekes játék megkívánja, hogy az óvodapedagógus szeressen, és tisztán tudjon énekelni, rendelkezzen hangszeres tudással. Zenei műveltsége, a zenéhez való viszonya és zenei aktivitása formálja a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát, felkelti a gyermekek zenei érdeklődését.

A gyermekkel való ismerkedés során, a személyes kontaktus létrehozásában, az óvodai környezet elfogadásában segítséget nyújt az éneklés, a zenehallgatás. A mindennapos éneklés az óvodapedagógus belső igényéből fakad. Kapcsolódik spontán kialakult játékhelyzetekhez, kezdeményezhetik a gyermekek vagy az óvodapedagógus. Fontos az óvodapedagógus módszertani kultúráltsága és naprakészsége, a dalanyag, népi játékok, magyar kortárs művészeti alkotások igényes válogatása. Az óvodapedagógus figyelembe a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

A részvétel önkéntes, a gyermekek maguk döntenek el, hogy aktívan részt vesznek-e benne vagy csak hallgatói, szemlélői maradnak.

Az egyházi ünnepkörökhöz, a bibliai témához kapcsolódó dalok, zene fejlesztik a gyermekek zenei ízlésvilágát, hangulatában áthatják a gyermek szépre fogékony lelkét. A gyermekeknek mindennap lehetőségük van arra, hogy keresztyén zenét halljanak, keresztyén dalokat tanuljanak. E dalok kiválasztásában fontos szerepe van annak, hogy az adott korcsoport hanganyagához, az adott bibliai történet hangulatához igazodjanak. Az óvónők által megszólaltatott kísérő hangszerek fokozzák azt a zenei örömet, megnyugvást, amit ezek a dalok jelentenek.

A gyermekek maguk is gyakran kézbe veszik a ritmushangszereket, kísérik saját éneküket.

Az egyházi ünnepekhez kapcsolódva szívesen válogatunk nagy keresztyén zeneszerzők műveiből, hogy ez által is hangulatosabbá tegyük az ünnepeket.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek zenei képességeinek fejlesztése (ritmusérzék, zenei hallás, éneklés, énekléssel egybekötött ritmikus mozgás és zenei kreativitás).
- A gyermekek éneklési készségeinek fejlesztése (a mozgás, a hang, a szöveg összekapcsolásával).
- Zenei élmények együttes átélése, zenei anyanyelv megalapozása.
- Igényes népi, kortárs művészeti és egyházzenei anyagokkal való ismerkedés az adott korcsoport képességszintjének megfelelően
- Népi gyermekjátékok megismertetése, játsszása.
- Gyermekhangszerek gyakori alkalmazása.
- A zenei élmények befogadásához szükséges szervezeti keretek biztosítása.
- Nyelvi képességfejlesztés mondókákkal, gyermekdalokkal, zeneiképességfejlesztő játékokkal.
- Énekléssel, zenéléssel, zenehallgatással az ünnepvárás és készülődés hangulatának kiteljesítése.
- Az óvodapedagógus teret, lehetőséget teremt a gyermek zenei önkifejezőmódjának, improvizációs megnyilvánulásának.
- A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltésével, zenei ízlésének formálásával, zenei tapasztalatok szerzésével, a zenei anyanyelv kialakítása.
- Megfelelő hely, idő és eszköz (hangszer) biztosítása az éneklésre, zenélésre.
- A megfelelő hangnemben kiválasztott dalokkal, az egyéni zenei képességkülönbségek felismerése és kezelése, a felzárkóztatástól a tehetséggondozásig.
- Az élő hang tiszta egyszerűségének, az érzelmek közvetlen megtapasztalásának közvetítése a gyermekek felé.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe kell venni a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermek hovatartozását.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek a hat hangterjedelmű dalokat tisztán, szép kiejtéssel éneklük.
- A tempó a természetes járásnak megfelelő.
- Egyszerű dallammotívumokat tisztán énekelnek vissza egyedül is.
- A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondják.
- Ismert dalt hallás alapján, szöveg nélkül is tudnak énekelni dúdolva, zümmögve vagy egyszerű szótagokkal.
- Felismerik a magas és mély éneklés közötti különbséget, maguk is tudnak magasabban és mélyebben énekelni, dalt kezdeni
- Felelgetős játékokat két csoportban, folyamatosan, az óvodapedagógus segítségével nélkül is el tudnak énekelni.
- A változatos dallammotívumokat csoportosan és egyénileg is, tisztán éneklük vissza.
- Tudnak halkán, hangosan énekelni, tapsolni, beszélni.
- Képesek zenei fogalom párokat a dinamikai különbséggel együtt felismerni, összekötni.
- Felismerik a dallamot dúdolásról, hangszerről, sajátos, erősen eltérő belső vagy záró motívumokról.
- Tudnak dalokat hangosan és magukban énekelni - rövidebb, majd hosszabb egységek, több dallammotívum elbújtatásával is.
- Megkülönböztetik a hangszínek finom eltéréseit zörejen, beszédhangon egyaránt.
- Figyelnek az óvodapedagógus és a társaik énekének és beszédhangjának különböző hangszíneire.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, a különbségeket kifejezik cselekvéssel, mozgással is.

- A jól ismert dalokat, mondókákat jellegzetes ritmusuk alapján felismerik, megjelölt dalcímek nélkül is.
- Szöveges ritmusmotívumokat visszatapsolnak.
- Megérik a zenei motívum hosszát és azt mozgással térben szemléltetik.
- Összehasonlítják, és énekléssel, mozgással bemutatják a normál tempónál gyorsabbat, lassabbat.
- Egyöntetűen körbejárnak, szép - kicsit oldalt fordított - testtartással.
- Az egyszerű játékos, táncos mozgásokat szépen megformálják (pl.: dobantás, koppantás)
- Képesek egyensúlyváltást kívánó mozgásokra (pl.: kilépés, forgás, stb.).
- Ütőhangszereket használnak, lüktetést, ritmust, motívumhangsúlyt kiemelnek.
- Kitalálnak a dalokhoz vagy a negyed szünet érzékeltetésére játékos mozdulatokat.
- Kialakul az igényük a zenei alkotásra, önkifejezésre, zenei -, esztétikai élmények befogadására.

VII.5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az óvodai nevelés komplex személyiségfejlesztés, a művészetekkel foglalkozó részterületek egyike az „ábrázolás, mintázás, kézimunka”, amely ötvözi a vizuális befogadást, megismerést, az alkotást és a technikai ismereteket. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal áthatja óvodai életünk mindennapjait és mindvégig játékos jellegű marad. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyermekek alkotásai az óvodába érkezők számára folyamatosan megtekinthető legyenek, miközben az óvoda belső terét is díszítik. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására, bátorítva ezzel a tehetségéreték kibontakozását.

Vizuális nevelésünket a környezet szépségeire való figyelemfelkeltéssel kezdjük. A gyermeknek esztétikai élményt nyújtunk, ami által érdeklődővé válik, megismeri a világot, környezetét, ezt feldolgozza és munkájában újra alkotja. Kezdetben ugyanis nem az eredmény, hanem a tevékenység fontos, így a firkától a képi közlés magasabb szintjéig juttatjuk el a gyermeket. E tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-, plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódás és rendezőképeség alakulását, a gyermeki fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését.

A gyermekrajzok „elolvashatók”, üzenetük sok mindenről tájékoztat. Olyan élmények, ismeretek kerülnek felszínre, amelyekről élő szóban nem tudhatunk meg semmit. A gyermek rajzaiban kiválóan fejezi ki, nem csak örömeit, hanem bánatát, rossz érzéseit, szorongásait és félelmeit is. Ez újra arra a fontos megállapításra utal, hogy a rajz a gyermek beszédeszköze s egyben alapszüksége is.

A gyurmázás, kézimunka ugyanúgy hordozza azokat a tulajdonságokat, amiket a rajz, de érthetően más az eszközszerűsége. A játékos jelleg ugyanúgy megmutatkozik bennük, sőt gyakran játék-kiegészítőként is előfordulnak.

A művészeti alkotások, népi mesterművek nézegetése, az alkotóval való találkozás és egy-egy bábelődés nagyfokú esztétikai élményt biztosítanak a gyermekek számára és alkotásra ösztönzik őket.

Tevékenységek az óvodában:

- rajzolás(kréta-rajz, tollrajz, pasztellrajz, ceruzarajz)
- festés(temperával, vízfestékekkel)
- mintázás, plasztikai munkák (agyaggal, lisztgyurmával, gyurmával, gipszsel)
- díszítésfestéssel, karcolással, papírnírással, rátéttel (bőr, filc, papír), bőrmunka, viaszolás, batikolás, papíralakítás, textil, fonaldíszítés)
- képalakítás
- építés

Az óvodapedagógus feladata:

- Ábrázoláshoz egész nap helyet és változatos eszközkészletet biztosít a gyermekeknek.
- Változatos anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival ismerteti meg a gyerekeket.
- Igényt alakít ki az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Játékidőben az ábrázoláshoz szükséges eszközöket a gyermekek szabadon használhatják.
- A gyermekeket egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva ötletadással segíti, ha elakadnak.
- Az ábrázoló tevékenységet, olyan megfigyelésekkel és helyzetek teremtésével készíti elő, melyből élmények származhatnak.
- Figyelmet fordít a téralkotásra, építésre.
- Lehetőséget teremt a csoportos munka kibontakoztatására.
- Alkalmanként témajavaslatokkal él, melyből a gyermekek szabadon választhatnak.
- A gyermek munkáinak megbecsülését szolgálják a kiállítások és a gyermekek munkáinak felhasználása a környezet szépítésében.
- Az elkészült munkák tartalmát mindig a gyermek fogalmazza meg.
- Az értékelést a gyermek egyéni képességéhez igazítja.
- Megismerteti a gyermekekkel (albumok, képeskönyvek nézegetésével) a neves képzőművészeti alkotásokat.
- Aktuális kiállításokat látogat a gyermekekkel.
- Biztosítja, hogy változatos tevékenységek révén fejlődjen a formaérzékelés; a formák, alak, nagyság, irány szerinti megkülönböztetése, valamint a finommotoros és grafomotoros képesség – a szín képzeteinek gazdagodása: képi gondolkodásának, élmény- és fantázia világának fejlesztése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek a megismert technikákat, eszközöket bátran használják, kombinálják a különböző technikai lehetőségeket.
- Tudjanak együtt dolgozni, közös kompozíciókat készíteni.
- Szüleiknek, barátainak saját maguk által készített ajándékkal kedveskednek, így válik az ajándékozás természetes folyamattá.
- Rajzaikat, ajándékaikat részformákkal, forma - színismétléssel díszítik.
- A már megismert konstruáló technikákat bátran kombinálják egyéni ötleteik alapján (pl.: dobozokból játékok, állatok; barkácsolás terményből, szövés, fonás, bábok készítése).
- Plasztikai munkáiban szívesen mintáz emberi figurákat mozgásban, vadonélő és háziállatokat, közlekedési eszközöket, gyümölcsöket, tárgyakat.
- Kialakul a gyermek egyéni fejlettségéhez és képességéhez igazodó képi plasztikai kifejezőképesség, komponáló -, térbeli tájékozódó- és rendező képesség.
- Gazdagodik a gyermeki élmény és fantáziavilág és annak képi kifejeződése: tér, - formagazdag színeképzet, képi gondolkodás, esztétikai érzékenység, szép iránti nyitottság, igényesség.

VII.5.6.. Mozgás

A mozgás a kisgyermek lételeme. Az egészséges életmód kialakítása, a testfejlődés elősegítése nem képzelhető el a gyermekek alapvető mozgásigényének kielégítése nélkül. A testi nevelés emellett a személyiségfejlesztés része is, mint ahogy a testi egészség is szorosan összefügg a harmonikus lelki élettel. A mozgás lehetőségek megteremtése a gyermekek jó közérzetének biztosításához szükséges. Megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgás, melynek során

biztosítjuk a motoros képességek fejlesztését, mely előfeltétele a bonyolultabb mozgások eredményes végrehajtásának.

Szervezeti kerete óvodánkban:

- a, spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b, irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c, szervezett mozgásos tevékenység

a, a spontán a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységek az egyéni mozgásigény kielégítésére szolgál. Hozzájárul az egészséges életvitel kialakulásához.

b, az irányított, mindennapos mozgás középpontjában a mozgásos játékok állnak, aminek részét képezik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, játékok és táncok. A rendszeres nevelőmunka hatására minden csoportban kialakulnak a legkedvesebb mozgásos játékok, amit a gyermekek maguk is kezdeményeznek. A természet erőit (napfény, levegő), azok kedvező hatását sem hagyjuk figyelmen kívül, ezért a mindennapi mozgást lehetőség szerint a szabadban tartjuk.

c, szervezett mozgásos tevékenység heti egy alkalommal késő ősztől kora tavaszig a tornateremben, tavasztól a szabadban. A mozgásfejlesztést differenciáltan irányítja, minden gyermek képességei szerint hajthatja végre a gyakorlatokat. A mozgásos játékok kiegészülnek gimnasztikai elemekkel, tornaszerek és különböző eszközök használatával. Rendszeresen végzünk a gyerekekkel játékos lábstatikai és tartásjavító tornát.

Bekapcsolódunk a városi szervezésű sportrendezvényekbe és evangélikus egyház által szervezett Országos Evangélikus Ovis Olimpia Játékokba.

Az óvodapedagógus feladata:

- Napi rendszerességgel célirányos mozgásfejlesztő tevékenységet végez, lehetőleg minél gyakrabban a szabadban, minimum 10 percben.
- A szabály és versenyjátékokon kívül a népi játékokkal is megismerteti a gyermekeket.
- Az udvari játékgyűjtemény tudatos felhasználását valósítja meg.
- Agyi funkciók serkentése.
- Az énkép megszületéséhez szükséges testséma kialakítása.
- A helyzetfelismerés, a döntés- és alkalmazkodóképesség, valamint a személyiség akarat tényezőinek alakítása.
- Testrészek neveinek, a mozgásformák hétköznapi megnevezésének megismerése, a téri fogalmak megértése, lemozgása.
- Együttmozgás, együtt játszás közben a társra figyelés kialakítása.
- A mozgás megszerettetése, a mozgás iránti igény kialakítása.
- Az egyes foglalkozások megtervezésénél a gyermekek egyéni fejlettségének, fejlődési ütemének figyelembe vétele.
- A foglalkozások levezetésénél lehetőség biztosítása arra, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat.
- A jó hangulatú, szervezett testnevelést szolgálja: a körültekintő szervezés, a játékos hangvétel, a rövid, érthető utasítások, kevés várakozási idő.
- Játékidőben az egészséges életmódot alakító tevékenységekhez lehetőséget és eszközöket biztosít, és figyelembe veszi az egyéni szükségleteket és képességeket.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Kialakulnak a tanuláshoz szükséges képességek.

- Mozgásuk összerendezettebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- Megértik az egyszerű vezényszókat.
- Állóképességük, erejük, ügyességük, gyorsaságuk, testi fejlettségükkel egyenes arányban nő.
- Differenciálódik érzékelésük, észlelésük.
- Mozgástapasztalataik bővülnek, megszeretik, igénylik a mozgást.
- Az alapvető mozgásformákat elsajátítják, cselekvőképességük gyors, kitartóvá válnak.
- A mozgásfejlődés útját figyelembe véve elsajátítják a természetes mozgások elemeit./ kúszás, csúszás, mászás, ülés, járás, futás/
- Mozgás közben irányt változtatnak jobbra, balra, hátra fordulatot tesznek az irányok megnevezésével.
- Kialakul tér-, idő-, és tájékozódó képességük, testsémájuk
- Az egészséges életmód szokásai megalapozódnak.
- Mind a nagymozgások, mind a kismozgások életkoruknak megfelelőek.
- Téri tájékozódásuk kialakult.
- Képesek a sor és köralkotásra.
- Betartják és követik a szabályokat.
- Páros lábon és egy lábon szökdelnek.
- Labdát dobznak, megfognak, irányba gurítanak, céloznak vele, vezetik járás és lassú futás közben.
- Átugranak, körbe szaladnak akadályokat.
- Egyensúlyérzékük fejlett.
- Többnyire felismerik a balesetveszélyes helyzeteket.

VII.5.7. Külső világ tevékeny megismerése

A kisgyermek születésétől fogva természetes kíváncsisággal tekint az őt körülvevő szűkebb és tágabb világra. A környezet megismerésére nevelés anyaga, sokszínűsége, gazdagsága szoros kapcsolatban van az óvodai élet minden területével, melynek messzemenően igazodni kell a gyermek életkori sajátosságaihoz. Fejlesztjük érzékelésüket, észlelésüket, megfigyelőképességüket, emlékezetüket, képzeletüket, formáljuk gondolkodásukat, kommunikációs készségüket, önálló véleményalkotásukat és döntési képességüket kortárs kapcsolataikban és a környezet alakításában. Mindenekelőtt a gyermeki kíváncsiságra, a gyermeki érzékelésre, a gyermek érzelmeire alapozva a természet megismerésére, megszerettetésére kell törekednünk.

Óvodánk keresztyén neveléséből következően arra törekszünk, hogy a gyermek úgy tekintsen a világra, mint amit Isten teremtett, s ennek mi részei vagyunk, így feladatunk harmóniában élni, együttműködni, s fenntartani környezetünk egyensúlyát.

A megismerő tevékenység nem korlátozódik egy-egy foglalkozásra, hiszen a nap folyamán bármikor adódhat lehetőség tapasztalatszerzésre. Ennek ellenére a környezeti nevelés sem spontán folyamat, az óvodapedagógus tudatos tervezéssel igyekszik felfedeztetni a környezeti jelenségeket, összefüggéseket. Felfedeztetni a gyermek környezetét, miközben olyan tapasztalatok birtokába juttatja, mely által a gyermek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodás, tájékozódás, tapasztalati tudás birtokába jut. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja azok szeretetét, védelmét.

Ezek fő területei:

- természeti környezet
- társadalmi környezet
- természetvédelem
- élősarok kialakítása, gondozása
- kerti munkák
- formai és mennyiségbeli összefüggések megismerése

A témakörök feldolgozásánál figyelembe vesszük:

- a helyi sajátosságokat, néphagyományokat
- a gyermekek meglévő ismereteit
- fejlettségi szintjüket

A matematikai nevelés szerves része a külső világ tevékeny megismerésének. Ahogy gyermekeink megismerkednek az őket körülvevő világgal, matematikai tartalmú tapasztalatoknak is birtokába jutnak, ismereteket szereznek a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokról. Így válik nagyon szorosra a kapcsolat a környezeti nevelés és a matematikai nevelés között.

Környezeti nevelési elveinket, programjainkat és tevékenységeinket óvodánk egészségnevelési és környezeti nevelési programja tartalmazza.

Az óvodapedagógus feladata:

- Környezettudatos magatartásra ösztönöz, példát mutat, felhívja a gyerekek figyelmét arra, hogy környezetünket hogyan óvjuk, gondozzuk, hogyan tartsuk fenn a teremtet világ és a mesterséges világ egyensúlyát.
- Megtanítja a gyermekeknek, hogy a természetben minden élőlénynek meg van a maga helye és szerepe.
- Láttatja a szűkebb és tágabb környezetében lévő élőlényeket, természeti jelenségeket, mint Isten alkotását.
- Ismeri a gyermekek családi hátterét, szokásrendszerét és felhasználja ezeket a tapasztalatokat a környezeti nevelés folyamatában.
- Alkalmat teremt a természettel való közvetlen találkozásra, és lehetőséget biztosít a minél több érzékszervvel való tapasztalásra az élmények több szempontú felidézésére.
- Jó hangulatot, oldott légkört teremt a megfigyelésekre, a rácsodálkozásokra, amely elősegíti, hogy önmaguk fedezzék fel a környezetük tárgyait, jelenségeit.
- Az ismeretszátírtás folyamatában kiemelkedő szempontja legyen a környezethez való alkalmazkodás, a helyes viselkedés, melyet a pozitív minta megerősítésével, a jó kiemeléssel, sok-sok dicsérettel, buzdítással alakítson ki.
- A környezeti témákat a helyi körülményeknek megfelelően dolgozza fel.
- A megszerzendő ismereteket az évszakokhoz is igazítja.
- Biztosítson eszközt és lehetőséget a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.
- A kezdeményezéseket lehetőség szerint a szabadban szervezze meg.
- Folyamatában láttassa meg a környező világ változásait (magból termés).
- A környezeti értékek terén első helyre kerüljön a szép, esztétikus jelenségek, emberi, tárgyi értékek meglatatása, az értékteremtő ember munkája, azok védelme.
- Gyakorlás során alakítsa ki a kulturális élet szokásait, viselkedési formákat, elemi ismereteiket (lakcím, szülők neve, foglalkozása, születésének időpontja stb.).
- A helyi hagyományok, néphagyományok, szokások a családi és tárgyi kultúra értékeinek szeretetére és védelmére neveli a gyermekeket.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekeink megtanulják, és megértik, hogy Isten ezt a szép világot szeretetből adta nekünk, embereknek, hogy óvjuk, védjük, őrizzük.
- Tudják: Teremtőnknek köszönhetjük embertársainkat, Neki tartozunk felelősséggel mindazért, amit a világban teszünk.
- A gyermek ismeri az élőlények főbb csoportjait (ember, állat, növény) és jellemzi azok néhány lényeges tulajdonságát.

- Szűkebb természeti és társadalmi közegében otthonosan mozog.
- Folyamatosan fejlődnek képességei, a tapasztalás, emlékezés, megértés, konstruálás területén.
- Kialakulóban van ítélőképessége.
- Tapasztalatokat szereznek a környezetet károsító jelenségekkel kapcsolatban / életkori sajátosságok figyelembe vételével/.
- Ismerik családjuk szerkezetét, családtagjaik adatait, lakcímét.
- Felsorolnak különböző foglalkozásokat, munkahelyeket.
- Eligazodnak saját testükön, a testrészek funkcióit ismerik.
- Ismerik a növényeket (gyümölcsöket, zöldségeket, virágokat, stb.), csoportosítják azokat.
- Ismerik az állatokat (házi, vadonélő), tulajdonságaik, hasznosságuk szerint csoportosítják őket, ismerik azok gondozását és védelmét.
- A szárazföldi, vízi, légi közlekedési eszközöket biztonsággal felismeri.
- A megkülönböztetett jelzésű járművek nevét és rendeltetését ismerik.
- Közvetlen környezetükben biztonsággal közlekednek.
- Ismerik, és gyakorlatban alkalmazzák a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismerik a négy évszak nevét, azok jellegzetességeit.
- Felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismerik a hét napjait, felsorolják a napszakokat.
- Az ok - okozati összefüggéseket meglátják.
- A környezet tárgyait színét emlékezetből felidézik.
- Kialakulnak azok a magatartási formák és szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Rendelkezzenek az életkoruknak megfelelő matematikai tapasztalatokkal.
- Az alapvető matematikai tapasztalatok birtoklása segítse eligazodásukat a gyakorlati életben.
- Matematikai gondolkodásmódjuk jelenjen meg a hétköznapi folyamatok értelmezésében, tervezésében, cselekvési stratégiák kidolgozásában.

VII.5.8. Munka jellegű tevékenység

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban szonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. Az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állat gondozás. A munka beépül a gyermek mindennapi tevékenységébe. Elvégzését külső szükségesség és belső igény teszi fontossá és mindvégig játékos jellegű marad. A gyermek a munkajellegű tevékenység végzése közben tapasztalatokat szerez a külvilágról, mozgásos, tapintásos, vizuális információk formájában. Megismeri és megtanulja a munkaeszközök célszerű használatát, használat közben bemozogja az őt körülvevő szűkebb környezetét, megtanul eligazodni környezete térbeli viszonyai között.

Az ember tevékenysége több mint önfenntartás. Istenhez hasonlóan alkotásra képes. Ennek örömét a gyermek is átélheti a maga szintjén, ha létrehozhat valamit, ha kedve szerint alakíthatja a felnőtt segítségével környezetét. Az óvodás gyermek még érdek nélkül örül munkája gyümölcsének, amely közben természetes módon alakul a gyermek szociális magatartása, kapcsolatai. Begyakorlódnak és pontosabbá válnak a különböző munkakészségek, kialakulnak a munkavégzés, munkaszervezés képességeinek alapjai.

A gyermeki munkának nagy jelentősége van az iskolára való alkalmassá tételben, hiszen fejleszti a gyermek kitartását, figyelmét, önállóságát, kötelesség és felelősség vállalását, akarati tulajdonságait.

Az óvodapedagógus feladata:

- Megláttatja az emberi munka fontosságát, a produktum szépségeit.

- Az aktuális udvari feladatok elvégzéséhez formálja a csoport munkáját.
- A gyermekekre olyan munkát bíz, amely az életkori sajátosságuknak megfelelő.
- A gyermekek önálló munkavégzését támogatja, próbálkozásait segíti.
- Keresi a gyermekmunka kiszélesítésének lehetőségét.
- A szülők figyelmét felhívja a gyermekmunka fontosságára.
- A gyermek folyamatos – saját magához mért – konkrét, reális értékelése a gyermekekkel együttműködve.
- A munka a napi tevékenységek természetes részét alkotja, nem lehet büntetés
- A mindennapi munkálkodásuk közben jussanak a gyermekek egyre több információhoz és pontosabb tapasztalathoz az őket körülvevő világról.
- A munkaeszközök legyenek megfelelőek a gyermekek számára (célszerűség, méret, anyag, stb.).
- Az óvodapedagógus arra törekszik, hogy minden munkatevékenység örömet jelentsen a gyermekeknek és teljes önállósággal végezhesék azokat.
- A munkatevékenység végzése minden esetben differenciáltan, a gyermekek igényeinek figyelembevételével történik.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Tanulják meg egyes munkajellegű tevékenységek célszerű sorrendjét.
- A gyermekek a rájuk bízott feladatot, munkát önállóan és szívesen végezzék, megfelelő kitartással és türelemmel
- Ismerjék a napszakokhoz kötött munkafajtákat.
- Elemi fokon szerezzenek tapasztalatokat a környezetükben előforduló eszközök, szerszámok használatáról.
- Szívesen végezzenek társaikkal közösen munkát, működjenek együtt a munkakapcsolatok során.
- Legyenek képesek erőfeszítéseket tenni a sikeres munkavégzés érdekében, rendelkezzenek életkoruknak megfelelő akarati tulajdonságokkal.
- Értékeljék reálsan munkájukat, legyenek büszkéek teljesítményükre.
- Érezzék át a teremtettségben a munka fontosságát, hasznosságát.
- Éljk át az alkotó munka örömet.

VII.6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek iskolaérettségének értelmi, testi, lelki és szociális kritériumai vannak, amelyek a belső érés, a családi és az óvodai nevelés eredményeként alakulnak ki, így a gyermekek az óvodás kor végére elérik az iskolai munka megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az óvodapedagógusok folyamatosan nyomon követik a gyermek fejlődését, feljegyzéseket készítenek, és ezek alapján állapítják meg, hogy a gyermek milyen fejlettségi szinten áll. A fejlődés nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében. Szükség esetén a Nevelési Tanácsadó ill. a Szakértői Bizottság hoz döntést az iskola kezdésről.

A gyermek érettség-, ismeret és képesség jellemzői óvodáskor végére:

Testi fejlettség:

- eléri az első megnyúlás fázisát, eljut az első alakváltozáshoz, testarányai megváltoznak
- megkezdődik a fogváltás
- mozgása és finommotorikája harmonikus, összerendezett, irányított
- terhelhetősége alkalmassá teszi az iskolai életre

Lelki fejlettség:

- érdeklődő, kialakulnak a tanuláshoz szükséges képességei
- szándékos és tartós figyelemre képes
- megjelenik a szándékos bevésés, felidézés, a megőrzés időtartama megnő
- gondolkodása elemi fogalmi szinten van
- kialakul a kontextusos beszéd, tisztán ejti a hangokat
- érthetően, folyamatosan kommunikál
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, környezetéről

Értelmi fejlettség:

Óvodáskor végére az értelmi fejlettség mutatói a képességek és az azokhoz kapcsolódó részképességek kialakulnak.

- Érzékelés: (látás, hallás, szaglás, ízlelés, bőrérzékek: tapintás, hőmérsékletérzékelés, fájdalom érzékelés)
- Vizuális észlelés (szemmozgás tudatos kontrollja, vizuális zártság, vizuális időrendiség, sorrendiség-ritmus, alak háttér differenciálás, rész-egész viszony felismerés, alakállandóság,
- Formafelismerés: szín-forma- nagyság differenciálás, csoportosítások, hasonlóság-különbség felismerés,)
- Taktilis, mozgásos és térészlelés, időészlelés (testrészek, tárgyak felismerése, érzetek azonosítása, test mozgásának észlelése, testhelyzet észlelése, térbeli helyzet felismerése, időrendiség felismerése, időbeli relációk megértése)
- Auditív észlelés (közvetlen környezet hangjainak felismerése, dallam, ritmus felismerés, lásd még a beszédészlelés területénél)
- Keresztcsatornák működése (különböző ingerek átfordításának képessége: vizuális-auditív-mozgásos-tapintásos csatornák közötti átkapcsolás)
- Gondolkodás, tájékozottság, számolási képességek (analízis-szintézis, absztrahálás, összehasonlítás, összefüggések felismerése, általánosítás, konkretizálás, rendszerezés, következtetés, ok-okozati viszonyok felismerése, csoportosítás, válogatás, szabályalkotás, problémamegoldás, általános tájékozottság, számolási képességek: számsor ismeret, mennyiség és számfogalom)
- Képzelet (képzelet: spontán, irányított, alkotó)
- Figyelem (spontán, irányított: terjedelem, tartósság, megosztottság, szándékosság, feladattudat, feladattartás)
- Emlékezet (rövid-hosszútávú memória, vizuális-auditív-taktilis-motoros: felidézés, sorrendiség)

Szociális fejlettség:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; feladattudata folyamatosan fejlődik, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg,
- akarata és önfegyelme alkalmassá teszi mozgásszükségletének fékezésére és kollaborációra
- alkalmas a közösségi életbe való beilleszkedésre, együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival
- vágyik az iskolába, ez által biztosítottá válik a közösségi életre való felkészítése.

A fentiek alapján a gyermek iskolaérettségét csak komplex módon, az egész személyiségre kiterjedően vizsgálhatjuk, figyelembe véve szociális helyzetét, szomatikus állapotát, pszichikus tulajdonságait. Ezért hangsúlyozzuk, hogy az óvodai nevelésnek a gyermek egész személyiségére ki kell terjednie.

Intézményünkben az iskolára történő felkészítés nem egy elkülönített, „direkt” feladat, mert azt valljuk, hogy inger-gazdag környezetben, a megfelelő eszközök biztosításával, a gyermekek kereső-kutató problémamegoldását segítve a gyermek 6-7 éves korára alkalmassá válik az iskolai életre. Az óvodapedagógus feladata, hogy a gyermekek egyéni fejlődését nyomon kísérje, és ha valahol megtorpanást tapasztal, a gyermek adottságait figyelembe véve segítse a továbblépést.

Fontos, hogy a kiemelkedő képességű gyermekeknek is biztosítsa a fejlődését.

VII.7. Az óvodai élet szervezeti keretei

VII.7.1. A tevékenységek szervezeti keretei

- Mozgás, mozgásos játékok (testnevelés)
- Verselés, mesélés
- Ének, zene, énekes játék
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- A külvilág tevékeny megismerése

VII.7.2. Szervezési, működési rend, a tevékenységek időkeretei

A csoportok szervezési elve:

- homogén (kis-, középső, nagycsoport és évet ismétlő/ iskola-előkészítő csoport.

A nevelési év, folyó év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

Óvodánk ötnapos munkarend szerint üzemel.

A nyitva tartási idő napi 11 óra ; 6:30-17:30

Óvodapedagógusaink heti váltásban dolgoznak, kötelező óráikból az átfedési idő biztosított.

A gyermekek nyilvántartását, fejlődését és az elektronikus tanulmányi rendszerben (oviKRÉTA) vezetik.

A technikai dolgozók az érvényes jogszabályokban meghatározott óraszám szerint, és a nevelő munka aktuális feladataihoz rugalmasan alkalmazkodva végzik munkájukat.

A csoportok szervezésében meghatározó a négy csoportszoba, így lehetőségünk van azonos életkorú csoportok kialakítására.

A tevékenységek időkeretei:

Az óvodáskorú gyermekek számára az ismétlődő tevékenységek a biztonságérzet egyik alapját jelentik. A kiszámíthatatlan, folyton változó körülmények és események elbizonytalanítják és szorongást keltenek bennük. Ezért a gyermekek életét úgy szervezzük az óvodában, hogy a napoknak, heteknek, hónapoknak, sőt éveknek is meghatározott ritmusuk van. Ezekben a ritmusokban természetesen jelennek meg az egyházi és népi ünnepek, a keresztyén élet szokásai és az évszakok változásával kapcsolatos tevékenységek. Gyermekeink nem külső szemlélőként, hanem tevékeny résztvevőként élik át mind az ünnepeket, mind a hétköznapiakhoz kapcsolódó tevékenységeket. A napi- és hetirendet a gyermekcsoportok óvodapedagógusai alakítják ki, a gyermekek különböző szükségleteihez, különböző tevékenységeihez igazodva, hangsúlyozva az érzelmi biztonságot teremtő rendszerességet, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Heti rend

A tevékenységek heti rendje segíti az óvodapedagógus tervező, szervező munkáját, az óvodai csoportok zökkenőmentes működését.

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez.

A hetirend összeállításánál arra kell figyelni, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamok párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek szervezéséhez.

A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend a gyermekek életének észrevétlen szabályozója legyen.

A csoportok hetirendjét össze kell hangolni.

Napirend

A napirendet a folyamatosság, stabilitás és rugalmasság jellemzi. Kialakításánál a gyermekek napi életritmusát, életkori sajátosságait kell figyelembe venni. A napirend járuljon hozzá a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtéséhez.

Biztosítja a gyermekek gazdag, változatos párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységét. Alkalmat biztosít a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő tartamú (5-35 perces) csoportos, mikrocsoportos tevékenységek szervezésére. Szem előtt tartja az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő váltakozását.

Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Az étkezési alkalmak során az asztali áldás nyugodt asztalközösséget teremt.

A napi tevékenységeket úgy kell szervezni, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabadban.

A pihenés idejére nyugodt, oldott légkört biztosítunk mesével és közös imával.

A délutánra szervezett változatos tevékenységek felkínálásával igyekszünk elérni, hogy a délután tartalmasan teljen, a gyermek ne azzal legyen elfoglalva, mikor jönnek érte szülei.

Stabilitás és rendszeresség a napirenden belül

Az azonos időpontban visszatérő tevékenységet a tízórai, az ebéd, az uzsonna, szabadlevegőn tartózkodás és a pihenés jelenti.

A napirend rugalmassága lehetővé teszi az előre nem tervezett, de a gyermek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztését.

A napirend alkalmazkodjék az évszakokhoz.

A különböző csoportok napirendjét úgy kell koordinálni, hogy legyen lehetőség a csoportok közös tevékenységére, a csoportok közötti kölcsönös segítségnyújtásra.

A részletes napi és heti rendet a csoportok csoportnaplójában rögzítjük.

Nyitva és zárva tartás

Óvodánk nyitvatartási ideje: 06.30 órától délután 17.30 óráig, napi 11 óra.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel óvodapedagógusok foglalkoznak.

Reggel a csoportok óvónői lépcsőzetesen állnak munkába, a gyermekek „összevonat” csoportban tartózkodnak, 7.30-tól minden gyermek a saját csoportjában tartózkodik. Délután szintén egy óvodapedagógus van az összevonat csoporttal 16.30-tól az óvoda zárásáig. Tapasztalataink szerint ez a gyermekeknek nem okoz problémát, de lehetőséget biztosít egymás megismerésére és a másik csoport játékainak kipróbálására is.

Az éves ritmushoz hozzátartoznak a hosszabb-rövidebb pihenők, szünetek is. Óvodánk a nyári időszakban hat hétig tart zárva, de azon családok számára, akik nem tudják gyermekeiket ilyen

hosszú ideig elhelyezni Békéscsaba Megyei Jogú Várossal kötött együttműködés révén az önkormányzat által fenntartott óvodában kínáljuk fel a megoldást.

A nyári időszak (június 1. - augusztus 31.) tervezését egy időegységként kell kezelni. Szükséges figyelembe venni a nyári időszakra jellemző csoport összevonásokat és az erre az időszakra vonatkozó nyári élet napirendjét, melyet szintén rögzítünk a csoportnaplóban.

Téli bezárásunkat az általános iskola téli szünetéhez igazítjuk, hogy a gyermekek az ünnepek körüli időszakot családi légkörben tölthessék és feldolgozhassák élményeiket, ezért az EMMI rendeletben meghatározott tanév rendjéhez igazodva az óvoda zárva tart.

Az országosan elrendelt munkaszüneti napok, pihenő és ünnepnapok alatt az óvoda nem üzemel!

VII.7.3. Az óvónő tervező munkája

Az óvodai nevelés tervezése

Az óvodai nevelés céljának és feladatainak ismeretében a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva kell megtervezni. A nevelés és tanulás tervezése egy tömbben, egymással kölcsönhatásban valósítható meg. Az óvodai nevelés képességek, kompetenciák fejlesztésére irányul, az ismeretek alkalmazására tevődik a fő hangsúly. Az óvónők az adott csoportra terveznek, és ezen belül az egyes gyermekekre. Az egyes gyermekekre tervezést csak úgy lehet megvalósítani, ha tervezés előtt megismerjük a gyermeket. Nevelési év kezdetén a megfigyelésre 1-2 hónapot biztosítunk, csak utána kezdődik el a komplex foglalkozások alkalmazása. Ez idő alatt az óvónő a gyermek megfigyelését játék közben elvégezheti. A megfigyeléseket az óvónők Fejlődési Naplóban, személyiségi lapon rögzítik, mely alapja lesz a tervezésnek és az értékelésnek. Egy-egy csoportnak a tervét és a gyermekek megfigyelését a csoporttal foglalkozó óvónők közösen végzik, készítik el.

Nevelési terv

A céltudatos pedagógiai munka megkívánja, hogy az óvónők átgondolják és tudatosan megtervezzék hosszú távon – éves periódusban – a gyermekek fejlesztését. Az óvodai tevékenységek alapritmusát és a keresztyén ünnepek, az évszakváltás a hagyományörzés adják.

Tervezéskor figyelembe vesszük a pedagógiai programban felvázolt alapelveket, a nevelés feltételrendszerét és az óvoda éves tervében megfogalmazott feladatokat. Az óvónők tervezéskor a fokozatosság és folyamatosság elvét követik. A tervet a csoportnaplóban rögzítik.

Az egyéni fejlesztés az integrált gyermekek esetében egyéni fejlesztési tervek alapján történik, a szakértői vélemény és a fejlesztést végző gyógypedagógus saját vizsgálataira, speciális megfigyeléseire alapozva.

Heti terv

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok éves terv alapján, egy hétre lebontva konkretizálják a komplex tevékenységeket. A tényleges feladatokat a gyermekek megfigyelése, tevékenységük elemzése, a gyermekek élmény anyaga, tapasztalatai, igényei, és az aktualitás alakítja. A rövid távú tervben az egyén fejlesztése már konkrét formát ölt. A rövid távú terv egyben az óvónő vázlata is, ezért a nevelési, szervezési feladatok elvét is tartalmazza. Ezt fontos összehangolni a más csoportokban dolgozó óvónőkkal, dajkákkal. (pl. a szabadidős tevékenység szervezésénél, tornaterem, udvarhasználat, séta, munkatevékenységek megvalósításánál). Az együttműködést napra lebontva szükséges konkretizálni.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése

A gyermekek fejlődési ütemének és eredményeinek figyelemmel kísérése folyamatos és megfigyelésre épül. A gyermek fejlődésének nyomon követésénél a következő alapelvek betartására törekszünk:

- A gyermek megfigyelése mindig nyugodt, szeretetteljes légkörben történjen.
- A gyermek személyiségét mindenkor tartsuk tiszteltben.
- A gyermek fejlődését mindig önmagához viszonyítva ítéljük meg.
- A fejlődés megítélése tekintetében a tolerancia, a kivárási elvét alkalmazzuk.
- A fejlődést mutató tapasztalatokat írásban is rögzítjük

A gyermek fejlődésének értékelését csak akkor tudjuk hitelesen megvalósítani, ha jól ismerjük azt, akit értékelni akarunk. Ez a rendszer folyamatos mérést kíván meg a gyermek egész személyiségre, a különböző képességterületeket vizsgálva. A cél az, hogy minél több ismeretet kapjunk a gyermekről, mindezt minél több természetes élethelyzetből merítve. Minél kevesebbszer, minél kevesebb ideig kiemelve őt a játékból. Az óvodások egyéni fejlődését elsősorban megfigyelési módszerrel követjük nyomon, és írásban rögzítjük a gyermekek egyéni fejlődési naplójában, amelyek alapján fél évente értékeljük a változásokat.

- Adatlap – a szülők töltik ki az óvodába lépéskor; anamnézis, ami az óvodáskor előtti időszakról és a gyermek családi viszonyairól ad információkat.
- A beszoktatás tapasztalatai – az óvodapedagógusok töltik ki
- Az egyéni fejlődés mutatói – ebben a dokumentumban rögzítik az óvodapedagógusok a megfigyeléseik eredményeit, minden korosztály esetében évente kétszer, januárban és május végén, különös figyelmet szentelve a tehetség kezdemények azonosítására. A dokumentum táblázatos szerkezetű, előre megfogalmazott elvárásokkal, amelyek teljesítésének szintjét értékelik az óvodapedagógusok.
- Fejlesztési terv – azon kisgyermek számára készül, akiknek valamilyen képességének fejlettségi szintje elmarad az életkori sajátosságtól és fejlesztésre szorul.

VII.8. Az óvoda kapcsolatrendszere

VII.8.1. A szülő, a gyermek, a pedagógus és a nevelőmunkát segítők együttműködésének formái

A család az a közeg, amely a legnagyobb hatást gyakorolja a gyermek személyiségfejlődésére. Itt tanulja meg az alapvető magatartás-formákat, innen öröklí át az értékeket. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gyermek nevelése, fejlesztése a családi neveléssel összhangban történjen. Éppen ezért már a beiratkozás előtt igyekszünk kapcsolatot teremteni a szülőkkel, megismertetni őket intézményünk működésével, nevelési elveinkkel. Ehhez kitűnő alkalmat jelentenek a nyílt napok, ünnepek és a játszóházak, ahová már 2 éves gyermekeikkel is eljöhíhetnek a szülők.

A kapcsolatteremtés lehetőségét biztosítja a beszoktatási időszak is, amikor a kisgyermek szülei vel együtt ismerkedhet az óvodával. Még fontosabb, hogy a már óvodába járó gyermekek szülei vel rendszeres kapcsolatot építsünk ki. Ennek érdekében tartjuk a családlátogatásokat és szülői értekezleteket. Ezekén kívül napi kapcsolatban vagyunk a szülőkkel, amikor gyermeküket hozzák-viszik az óvodába.

Óvodánk jellegéből következően a kapcsolattartás célja nem csak a gyermek fejlődésének nyomon követése, közös koncepciók kidolgozása, hanem keresztyén testvéri kapcsolat kiépítése is a gyermek lelki növekedése érdekében valamint szükség esetén segítségnyújtás a családok részére. Ezen kívül az óvónők és szülők a gyülekezeti alkalmakon is találkozhatnak egymással (istentisztelet, bibliaóra, énekkar).

Elveink:

- kölcsönös bizalom
- a családi nevelés tiszteletben tartása
- titoktartási kötelezettség
- személyiségi jogok tiszteletben tartása
- együttműködés
- nyitottság
- a másság elfogadása
- folyamatos tájékoztatás
- kölcsönös felelősség

A gyermek már megtanul és magával hoz bizonyos értékeket a családból, melyeket az óvodában is tiszteletben kell tartani. Az óvodapedagógus mintegy átveszi, átvállalja a gyermek óvodai életében az anya szerepét. Az ő biztonságot és harmóniát sugárzó egyénisége feltétlenül hatni fog a gyermeki személyiség fejlődésére. A gyermek harmonikus fejlesztésének alapkövetelménye a gyermek-szülő viszony, ebben a kapcsolatban kell napközben mintegy helyettesíteni a szülőt. A biztonságérzet egyik biztosítója a testi kapcsolat, az ölelés, gyakori simogatás, szeretgetés. A gyermek és az óvodapedagógus aktív együttműködése a felnőttől is másfajta beállítódást, viselkedést igényel. El kell fogadnia, hogy nemcsak ő irányíthatja a gyermeket, hanem a gyermek is hat rá. Kapcsolatuk aktív és kölcsönös.

A nevelőmunkát segítő alkalmazottak munkája az óvodapedagóguséval összehangolt, mert a dajkát a pedagógiai munka közvetlen segítőjének tekintjük. A dajka egyike a gyermeket nevelő felnőttnek, aki éppúgy, mint az óvodapedagógus, magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol a kisgyermekre. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajka közvetlenül és tevékenyen részt vehessen, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyen az óvoda és az adott óvodapedagógusok nevelési elképzeléseit, módszereit illetően, tudnia kell, milyen célok érdekében, hogyan kívánják a gyermekcsoport fejlesztését megvalósítani.

VII.8.2. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

Családlátogatás:

Minden nevelési év elején felajánljuk a szülőknek a családlátogatás lehetőségét, akik jelzik, ha igényt tartanak rá. A családlátogatás célja a gyermek óvodába lépése előtt a befogadás előkészítése, tájékozódás a családi nevelésről, a gyermekkel kapcsolatos egyéni bánásmódról, a gyermek helyéről a családban.

Szülői értekezletek:

Évente három alkalommal csoport szülői értekezletet tartunk, és szükség esetén, összevont szülői értekezletet is, ami óvodánk egészét érinti.

A Szülői Munkaközösség tagjai a feladatok megszervezésében és a közös rendezvények lebonyolításában segítenek. Tevékenységüket az intézmény pedagógusaival egyeztetve, és folyamatosan együttműködve végzik.

Beszoktatás – befogadás:

A szülőkkel már júniusban (az első szülői értekezleten) meg szoktuk beszélni a gyermek befogadásának folyamatát, fontos tudnivalóit. A befogadás úgy történik, ahogy a gyermek érdeke kívánja, ahogy a szülő szeretné (szülővel vagy nélküle).

A sajátos nevelési igényű gyermek befogadásának folyamatát az óvodapedagógus, szakpedagógus és a gyermek igénye határozza meg, a gyermek egyéni sajátosságai, sajátos nevelési igénye szerint, a szülővel egyeztetve, a szülővel együtt, vagy nélküle történik.

Napi kapcsolattartás:

Egyéni eszmegbeszélések, fogadóórák az aktuális, gyermeket érintő problémákról. Fontosnak tartjuk a folyamatos tájékoztatást a pedagógusok és a szülők részéről is minden gyermekről, de különösen a sajátos nevelési igényű gyermekekről (gyógyszerhatás lehetséges következményei, szakvizsgálatok eredményei, óvodán kívüli fejlesztések, stb.)

At oviKRÉTA elektronikus tanulmányi rendszer a folyamatos tájékoztatást biztosítja

Közös programok:

A közös programok lehetőséget teremtenek a családok problémáinak, nevelési elveinek kölcsönös megismerésére. A családok ez által egymáshoz közelebb kerülnek, baráti kapcsolatok alakulnak a gyermekek örömein keresztül is.

A családokkal közös rendezvényeink:

- ünnepek
- kirándulások
- kulturális és sportesemények
- hagyományok ápolása

VII.8.3. Kapcsolattartás más intézményekkel

Az óvoda és az iskola kapcsolata

Iskolánkkal a kapcsolattartás folyamatossága az együttműködés nélkülözhetetlen eleme. Lehetőséget biztosítunk az alsós tanítóknak, hogy megismerkedjenek nevelőmunkánkkal és viszont. Nyitottak vagyunk az iskola felé, így a nevelők bármikor megfigyelhetik az óvoda életét. A nagycsoportosokkal többször felkeressük az iskola első osztályát. Részt veszünk a gyerekekkel egy-egy iskolai ünnepségen, meghívjuk őket óvodai rendezvényekre. Figyelemmel kísérjük a tőlünk iskolába kerülő gyermekek beilleszkedésének folyamatát. Fontos számunkra az óvodából az iskolába történő átmenet zavartalan biztosítása, hogy minden gyerek örömmel induljon iskolába. Közös alkalmak szervezése: pl. neveléssel kapcsolatos előadások, értekezletek, esetleg egyes ünnepek, valamint kirándulások az iskolai nevelőtestülettel.

Az iskolába lépés jelentős változást jelent a gyermek és szülő életében egyaránt. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a szülők megismerjék az iskola nevelési-oktatási programját, az alkalmazott módszereket és a gyermekekkel együtt kapcsolatba kerüljenek a tanítókkal.

Ugyanilyen fontos, hogy a tanítónők ne ismeretlenül „vegyék át” a gyermekeket, ezért több közös fórumot is tartunk a szülők – óvónők – tanítónők-gyermekek részvételével. Ilyenek:

- óvodai nyílt napok
- iskolai nyílt napok
- közös szülői értekezletek
- óvodások iskolalátogatása
- óvónők-tanítónők megbeszélése

A kapcsolattartás, egymásra építés jelentős részét képezi az, hogy az óvodai hittan foglalkozások az iskolában tovább folytatódnak.

Elveink:

- kölcsönös együttműködés
- nyitottság
- folyamatos tájékoztatás
- kölcsönös felelősség
- titoktartás

Az óvoda és a fenntartó kapcsolata

Kapcsolatunkra jellemző a támogató, segítő szándék. Problémáink megoldását is ez az együttműködés jellemzi.

Formái:

- Kölcsönös tájékoztatás
- Egyéni megbeszélések
- A főigazgató beszámolója
- Meghívás óvodánk rendezvényeire, programjaira

Együttműködés formái: tájékozódás, tájékoztatás, tapasztalatcsere, megbeszélések, bemutatók, látogatások.

Az óvoda és a gyülekezet kapcsolata

A gyülekezet nem csak a felnőttek részére, hanem az óvodások számára is rendszeresen alkalmat biztosít. A családi istentiszteletek, a vasárnapi gyerekórák célja, hogy bevonjuk a gyermekeket a gyülekezet életébe. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy tevékeny résztvevőként vehetnek részt ezeken az alkalmakon. Így próbáljuk elérni, hogy a gyermek megérezze az imádkozó közösség erejét, jó példát lásson, a gyülekezet tagjai pedig betekinthessenek óvodánk életébe.

Az óvoda kapcsolata az egészségügyi intézményekkel

Gyermekorvosi- védőnői szolgálat, fogorvosi vizsgálat a törvényben meghatározottak alapján történik. Védőnőnk évente három alkalommal ellenőrzi a gyermekeket (tisztasági ellenőrzés).

Elvei:

- folyamatos tájékoztatás
- kölcsönös együttműködés

Az óvoda kapcsolata a közművelődési intézményekkel

A közművelődési intézményekkel való kapcsolattartást a helyi lehetőségek határozzák meg. A könyvtár, múzeum, színház, bábszínház, közösségi ház, sajátos lehetőségeit teljes mértékben kihasználja az óvoda.

A társadalmi környezettel való kapcsolattartás módja

A kapcsolatok kiépítése és fenntartása elsősorban a főigazgató feladata, de a rendszeres együttműködésben a nevelőtestület is részt vesz.

A főigazgatónak egyeztetési kötelezettsége van az érdekképviselői szervekkel. Kapcsolatot tartunk fenn a Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal, a szakmai, módszertani, speciális pedagógiai ellátás érdekében esetmegbeszélésre, szakvéleménykérésre, és személyes konzultációra van lehetőség.

A gyermekvédelmi felelősök és az óvodavezető együttműködő kapcsolatot alakítanak ki a gyermekjóléti intézményekkel. Célja a tájékoztatás, tájékozódás és a kölcsönös együttműködés.

Kapcsolatépítés külhoni óvodával

Óvodánk szakmai kapcsolat kiépítésre törekszik határon túli magyar nyelvű óvodával. Intézményünk állandó kapcsolatban áll Erdélyi és Kárpát-aljai településeken működő gyermeksegítő intézményekkel, melyeknek segítségét a teljes dolgozói és szülői közösségünk szem előtt tart.

Jogszábai háttér

- 2013. évi CCXLV. törvény egyes törvényeknek a gyermekek védelme érdekében történő módosításáról
- • 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2015. évi LXV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 354/2016. (XI. 18.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról
- 13/2018. (VI. 14.) EMMI rendelet a 2018/2019. tanév rendjéről
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus továbbképzésről, a pedagógusszakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2012.évi I. törvény a Munka törvényéről
- 2023. évi LII. törvény a Pedagógusok új életpályájáról

Záró rendelkezések

A helyi óvodai nevelés hatálya kiterjed valamennyi munkáltatói kapcsolattal rendelkező alkalmazottra. A program tartalmi vonatkozásának megvalósításáért felelős az óvodavezető és az óvodapedagógusok. A nevelő munkát segítő alkalmazottak feladata, hogy megismerjék a program elemeit, és ennek megfelelően saját tevékenységükkel segítsék az összehangolt óvodai nevelési munkát.

A nevelési program módosításának módja, lehetséges indokai:

- törvényi változások,
- intézmény szerkezeti és szervezési változása,
- a nevelőtestület több mint felének indítványozása esetén,
- partneri javaslatra, az igények változása,
- felülvizsgálati eredmények (ötévente)

Melléklet

JEGYZÉK

A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
I. Helyiségek		
csoportszoba	4	
tornaszoba		ált. isk. alsó tagozat közösen
logopédiai fogl., egyéni fejl.	1	
játszóudvar	1	
óvodaigazgatói iroda	1	
nevelőtestületi szoba	1	
orvosi szoba	1	elkülönítővel együtt az általános iskolai szárnyban
gyermeköltöző	4	A másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi
gyermekmosdó, WC	2	A másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi
	Kiszolgálóhelyiségek	
felnőttöltöző	1	
elkülönítő szoba		orvosi szobával együtt
melegítőkonyha	1	
tálaló-mosogató	1	
felnőtt mosdó	1	
felnőtt WC	1	
ételhulladék tároló	1	székhelyen
egyéb raktár	1	
szertár		általános iskolai szárnyban
II. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai		
1. Csoportszoba	4	
Óvodai fektető	Gyermeklétszám szerint	
Gyermekszék	Gyermeklétszám szerint	
Gyermeakasztal	Gyermeklétszám szerint	
Fényvédő függöny	Ablakonként 1	
Szőnyeg	Csoport nagyságától függően	a padló egyötödének lefedésére alkalmas méretben

Játéktartó szekrény vagy polc	Csoportszobánként	
Fekető tároló	Csoportonként 2	
Élősarok állvány	Csoportonként	
Hőmérő	Csoportonként	
Óvónői asztal	Csoportonként	
Felnőtt szék	Csoportonként	
Eszköz-előkészítő asztal	Csoportonként	
Textiltároló szekrény	Csoportonként	
Edény és evőeszköz tároló	Csoportonként	
Szeméttartó	Csoportonként	
2. Tornaszoba		
Tornapad		
Tornaszőnyeg		
Bordásfal		
Többfunkciós mászó készlet		
3. Egyéni fejlesztő szoba		
Tükör	1	
Asztal	3	
Szék	12	
Szőnyeg	2	
4. Játsszóudvar		
Kerti asztal	1	
Kerti pad	2	
Babaház	1	
Hintaállvány	1	
Kombinált mászófal	2	
Csúszda	3	
Udvari homokozó	csoportonként	
Takaróháló	1	homokozó használaton kívüli lefedéséhez
Mozgásfejlesztő eszközök	V. rész szerint	
5. óvodaigazgatási iroda		
Íróasztal és szék	1-1	
tárgyalóasztal	1	
szék	2	
fogas	1	
könyvszekrény	1	
iratszekrény	1	
számítógépasztal és szék	1	
telefon	1	
számítógép	1	
nyomtató	1	
6. Nevelőtestületi szoba		
fiókos asztal	1	
szék	3	
könyvtári dokumentum		
könyvszekrény	3	
számítógép	1	
nyomtató, fénymásoló	1	

7. Orvosi szoba	Berendezése a 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet előírásai szerint	
8. Gyermeköltöző		
Öltözőrekesz, ruhatároló, fogas, cipőtároló	Gyermeklétszám figyelembevételével	
öltözőpad	Gyermeklétszám figyelembevételével	
10. Gyermekmosdó, WC		
Törülközőtartó	Gyermeklétszám figyelembevételével	
falitükör	Mosdókagylónként 1	
hőmérő	helyiségenként 1	
Rekeszes fali polc	Gyermeklétszám figyelembevételével	
III. Tisztálkodási és egyéb felszerelések		
Tisztálkodó felszerelések	Mosdókagylónként 1	Folyékony szappantartó, körömkefe
Egyéni tisztálkodószer	felőtt és gyermeklétszám szerint	
Fésűtartó	Gyermeklétszám szerint	
Törülköző	Felnőtt és gyermeklétszám szerint	
Abrosz	Asztalonként	
Takaró	Gyermeklétszám szerint	
Ágyneműhuzat	Gyermeklétszám szerint	
IV. Felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök		
Szennyesruha tároló	2	
Mosottruha-tároló	1	
mosógép	2	
vasaló	1	
vasalóállvány	1	
szárítóállvány	4	
Takarító eszközök	csoportonként	
Kerti munkaeszközök		
hűtőgép	2	
porszívó	2	
V. Nevelőmunkát segítő játékok, játékeszközök		
Bábok, dramatizálási kellékek, barkácsolás eszközei	csoportonként a gyermeklétszám figyelembe vételével	
Mozgásfejlesztő eszközök: karikák, labdák, szalagok, babzsák, serpentinek, botok, tornabot, egyensúly-készlet, hengerek, kendők, tornaszőnyeg, zsámoly, ugráló kötél, függeszthető sportszerek	egy csoportra való készlet	
Trambulin		
Ének-zene, énekes játékok eszközei: furulya, metallofon, dob, cintányér, triangulum stb.	Gyermeklétszám figyelembevételével	

Az anyanyelv fejlesztésének eszközei: képeskönyvek, diafilmek, kártyák, fejlesztő játékok, diavetítő, vetítővászon	Gyermeklétszám figyelembevételével	
Értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreatív fejlesztő anyagok	Gyermeklétszám figyelembevételével	
Ábrázoló tevékenységet fejlesztő (rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás,) kézimunka, anyagok eszközök	Gyermeklétszám figyelembevételével	
A természeti, emberi, tárgyi-környezet megismerését elősegítő eszközök	Gyermeklétszám figyelembevételével	
Munka jellegű tevékenységek eszközei	Gyermeklétszám figyelembevételével	
2. A nevelőmunkát segítő eszközök:		
televízió	-	
DVD-lejátszó	-	
CD lejátszó	Csoportonként 1	
diavetítő	1	
vetítővászon	1	
hangszer pedagógusoknak	-	
Hangszer gyermekeknek	Gyermeklétszám figyelembevételével	
egyéni fejlesztést szolgáló felszerelések	Gyermeklétszám figyelembevételével	
VII. Egészség és munkavédelmi eszközök		
Ételminta-vétel készlet		Előírás szerint
Mentőláda	2	Közegészségügyi előírások szerint
Gyógyszerszekrény	1	Közegészségügyi előírások szerint
Munkaruha		Előírás szerint
Védőruha		Munkavédelmi szabályzat szerint
Tűzoltó készülék		Tűzvédelmi szabályok szerint

Záró rendelkezések

A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa

A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje:

A nevelőtestület számára, a program elfogadása előtt, az igazgató biztosítja a programtervezet 1-1 példányának e-mailben történő elküldésével 15/30 napos véleményezési határidővel.

A hozzáférhető elhelyezés biztosítása:

A pedagógiai program megtekinthető az igazgató irodájában és az iskola honlapján (www.begart.hu).

A tájékoztatás kérés és erre a tájékoztatás adás rendje:

Az intézményhasználók a főigazgatótól kérhetik a pedagógiai programba történő betekintést. Az érdeklődők az intézmény honlapjáról tájékozódhatnak.

A pedagógiai program módosítása:

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását – indoklás mellett – kezdeményezheti az főigazgató, az intézmény vezetősége, az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását a főigazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni. A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

Jogsabályok

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A nevelési/oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- LII/2023. törvény a Pedagógusok új életpályájáról
- 80/2019 törvény A szakképzésről
- 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 13/ 2020 (II.7.) Korm. rendelet A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről
- 11/ 2020 (II.7.) Korm. rendelet A felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 5/2020 (I. 31.) Korm. rendelet A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- MEE 2005. évi VIII. törvény az egyház intézményeiről
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A nevelési/oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

**Az iskola pedagógiai programjához tartozó helyi tanterv
tantárgyainak részletes követelményei,
a Művészeti Szakgimnázium és Technikum szakmai programja
az Alapfokú Művészeti Iskola Szakmai programja és
a középszintű érettségi vizsga követelményei
mellékletekben találhatók.**

Legitimáció

Jelen Pedagógiai Program csak a nevelőtestület módosíthatja a szülői munkaközösség és a diákönkormányzat és az igazgatótanács véleményének kikérésével.

Békéscsaba, 2025. április 29.

Köveskúti
Péter

Digitálisan aláírta: Köveskúti
Péter
Dátum: 2025.08.31 13:01:17
+02'00'

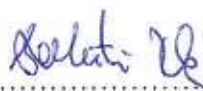

Nyilatkozat

A Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Technikum, Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium nevelőtestülete az intézmény Pedagógiai Programját megismerte és megtárgyalta, és 2025. április 29-i nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Békéscsaba, 2025. április 29.

.....
Köveskúti Péter
főigazgató

A Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Technikum, Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium Igazgatótanácsa, a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogát gyakorolta és elfogadásra javasolta.

Békéscsaba, 2025. április 14.

.....
Nagy Zoltán
esperes, az igazgatótanács elnöke